

Catàleg de Serveis i Programes de Suport Econòmic

2021

**Treballem amb
els municipis
per a la salut i
el benestar
de les persones**

www.dipsalut.cat

Dipsalut
Organisme de Salut Pública
de la **Diputació de Girona**

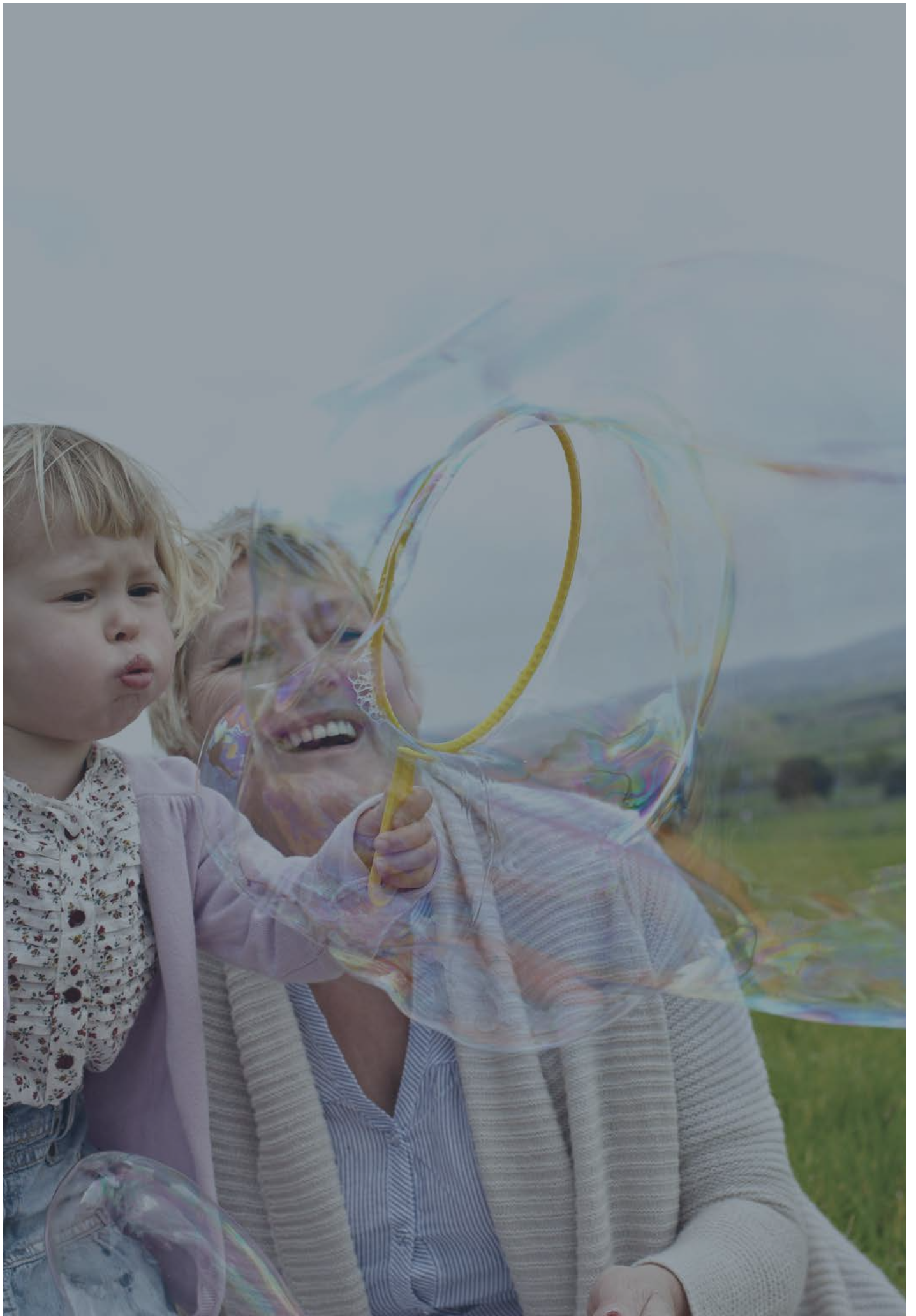
El contingut d'aquesta publicació és informatiu i, en qualsevol cas, no pot ser al·legat en processos contradictoris contra Dipsalut. Trobareu la versió actualitzada dels diferents programes al web www.dipsalut.cat.

La salut pública és el conjunt organitzat d'actuacions dels poders públics i de tota la societat per mitjà de la mobilització de recursos humans i materials per protegir i promoure la salut de les persones, tant en l'àmbit individual com col·lectiu, prevenir la malaltia i tenir cura de la vigilància de la salut (Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública).

A Catalunya, les autoritats municipals tenen atribuïdes directament competències en salut pública. Dipsalut presta serveis i dona suport tècnic i econòmic als municipis de les comarques gironines perquè puguin desenvolupar-les idòniament.

L'Organisme de Salut Pública de la Diputació de Girona també col·labora estretament amb les entitats sense ànim de lucre i altres agents del territori per unir esforços en la protecció i la promoció de la salut i el benestar dels ciutadans de la demarcació.

Catàleg de Serveis i Programes de Suport Econòmic

2021

**Treballem amb
els municipis
per a la salut i
el benestar
de les persones**

www.dipsalut.cat

Dipsalut
Organisme de Salut Pública
de la **Diputació de Girona**

ÍNDEX

Presentació	8
Introducció	8
Dipsalut. Estratègia 2020-2025	9
Equip	10
Dipsalut, compromesos amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)	11
Períodes de sol·licitud dels programes	12
Vies de sol·licitud	13
Sanitat ambiental	14
- Suport a la Gestió i Control de la Salubritat de les Instal·lacions d'Alt Risc per a la Transmissió de Legionel·losi Pt01	15
- Suport a la Gestió i Control de la Salubritat de les Instal·lacions de Baix Risc per a la Transmissió de Legionel·losi Pt02	19
Aigües de consum humà	24
- Suport a la Gestió Municipal Directa dels Abastaments d'Aigua de Consum Humà Pt03	25
- Avaluació i Control de la Qualitat de l'Aigua a l'Aixeta del Consumidor Pt04	29
Establiments públics i indrets habitats	32
- Avaluació de la Salubritat de les Piscines d'Ús Públic Pt05	33
- Suport a la Gestió de la Salubritat de les Piscines d'Ús Públic de Titularitat i/o de Gestió Municipal Pt06	35
- Suport Econòmic per al Personal de Socorrisme a les Piscines d'Ús Públic de Titularitat i/o de Gestió Municipal Pt15	38
- Suport a la Gestió de la Salubritat de les Platges Pt07	39
- Suport Econòmic per a la Seguretat, Vigilància, Salvament i Socorrisme a les Platges Pt08	43
- Suport a la Gestió de la Salubritat de les Sorreres Infantils Pt09	45
- Suport Econòmic a les Actuacions per a la Lluita i Control Integrat de Plagues Urbanes Pt10	48
- Suport a la Gestió dels Riscos Derivats de la Presència del Mosquit Tigre Pt11	50
- Control i Gestió de Riscos Derivats de la Presència de Simúlids a les Comarques del Gironès i el Baix Empordà Pt12	53
Seguretat alimentària	56
- Suport a la Gestió de la Seguretat Alimentària en l'Àmbit Municipal Pt13	57
Suport tècnic en salut ambiental	60
- Assessorament i Suport a Polítiques Municipals de Protecció de la Salut Pt14	61
Estils de vida	64
- Parcs Urbans de Salut i Xarxes d'Itineraris Saludables Pm01	65
- «Sigues tu: eines i actius per a la salut» Pm08	68

Condicions de vida i reducció de desigualtats	72
- Suport i Atenció Psicològica en Situacions d'Emergència al Municipi Pm04	73
- «Girona, territori cardioprotegit» Pm05	76
- «Benestar i Comunitat» Pm10	79
- Servei local de Teleassistència Pm12	81
- Assessorament i Suport en l'Àmbit de les Polítiques Municipals d'Igualtat de Gènere i Diversitat Sexual Pm16	84
Suport econòmic per a la promoció de la salut i el benestar	86
- Suport Econòmic per a la Millora de les Condicions i els Estils de Vida Pm07	87
- Suport Econòmic per a Consultoris Locals, Centres de Formació d'Adults i Centres Docents d'Educació Especial Pm13 i Pm14	89
- Suport a Projectes d'Inclusió Social per a Joves en Situació de Risc Pm15	91
Annex. Altres serveis: Subvencions, Formació i Observatori	93

PRESENTACIÓ

Teniu a les mans el Catàleg de serveis per al 2021 de l'Organisme de Salut Pública de la Diputació de Girona, on es recullen els programes, tant d'acció directa com de suport tècnic i/o econòmic, que posem a disposició d'ajuntaments, altres ens locals i entitats sense ànim de lucre, i que hem adaptat per respondre al context actual marcat per la pandèmia de la Covid-19.

Ara més que mai, des de la Diputació de Girona ens pertoca ser al costat del món local i de les persones per ajudar-nos a fer front a aquesta gran crisi sanitària i també socioeconòmica.

Per això, com bé sabeu, hem anat reorientant bona part dels nostres serveis i creant-ne ràpidament de nous per donar suport en tot allò que fos possible. En el cas de Dipsalut, i per posar només alguns exemples, hem adaptat i reforçat la teleassistència, creat una línia de suport psicològic per a afectats per la pandèmia, elaborat propostes pedagògiques per treballar amb els infants i en família i transmès les recomanacions de les autoritats sanitàries pel que fa a la neteja d'espais, la gestió de les platges o de les piscines. I com no podia ser d'una altra manera, hem augmentat notablement els recursos destinats a pal·liar els efectes econòmics que aquesta crisi està tenint per a tantes persones a través de programes com Benestar i comunitat i de les nombroses línies de suport econòmic adreçades a combatre la pobresa, reduir les desigualtats i evitar l'exclusió social.

A més, hem lliurat material sanitari de protecció —com mascaretes, tests o gels hidroalcohòlics— i continuem adquirint-ne i cedint-lo als ajuntaments gironins.

Tot plegat per ajudar els municipis a afrontar aquests moments tan complicats que ens toca viure, i conscients que sumant esforços i fent xarxa podrem donar respostes adequades a les necessitats del territori.

Miquel Noguer i Planas
President de la Diputació de Girona

INTRODUCCIÓ

Un dels aspectes més destacables d'aquest Catàleg de serveis és, sens dubte, l'adaptació dels programes per fer front a l'actual crisi sanitària i socioeconòmica.

Aquestes reorientacions i accions especials estan detallades dins l'explicació de cada programa. També estan recollides a la nostra pàgina web, concretament a l'apartat "Directori de recursos i serveis enfront la Covid-19".

A banda d'aquestes adaptacions, veureu que el catàleg d'enguany incorpora altres novetats importants. Hem augmentat l'oferta de formació, especialment pel que fa a l'àmbit social i, més concretament, al d'igualtat i no discriminació per raó de gènere o orientació sexual. A més, despleguem la branca del Sigues tu adreçada a les famílies, a l'educació emocional i a la criança positiva. I continuem avançant per assolir les fites ja anteriorment marcades, com ara la implementació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 o el desenvolupament de l'Observatori de Determinants Socials i Desigualtats en Salut i Benestar, que ha de proporcionar-nos informació valuosa per poder dissenyar polítiques que permetin apropar-nos als ODS.

A més, abracem un nou repte: estem redefinint els nostres objectius, estratègies i línies d'actuació de cara a un futur ben proper, segons el que ens va aportar en el procés de reflexió sobre Dipsalut que vam compartir fa uns mesos. Un treball participatiu amb ajuntaments, entitats, professionals de diferents àmbits i altres actors del territori que ens va permetre obtenir una informació molt valuosa sobre què s'espera de nosaltres i quin rol hauríem d'assumir per continuar al costat del món local en els nous escenaris que arribaran. Ara aquest procés de reflexió estratègica està arribant a la seva fi, i ben aviat podrem començar a aplicar, a portar a la pràctica, el que n'hem obtingut.

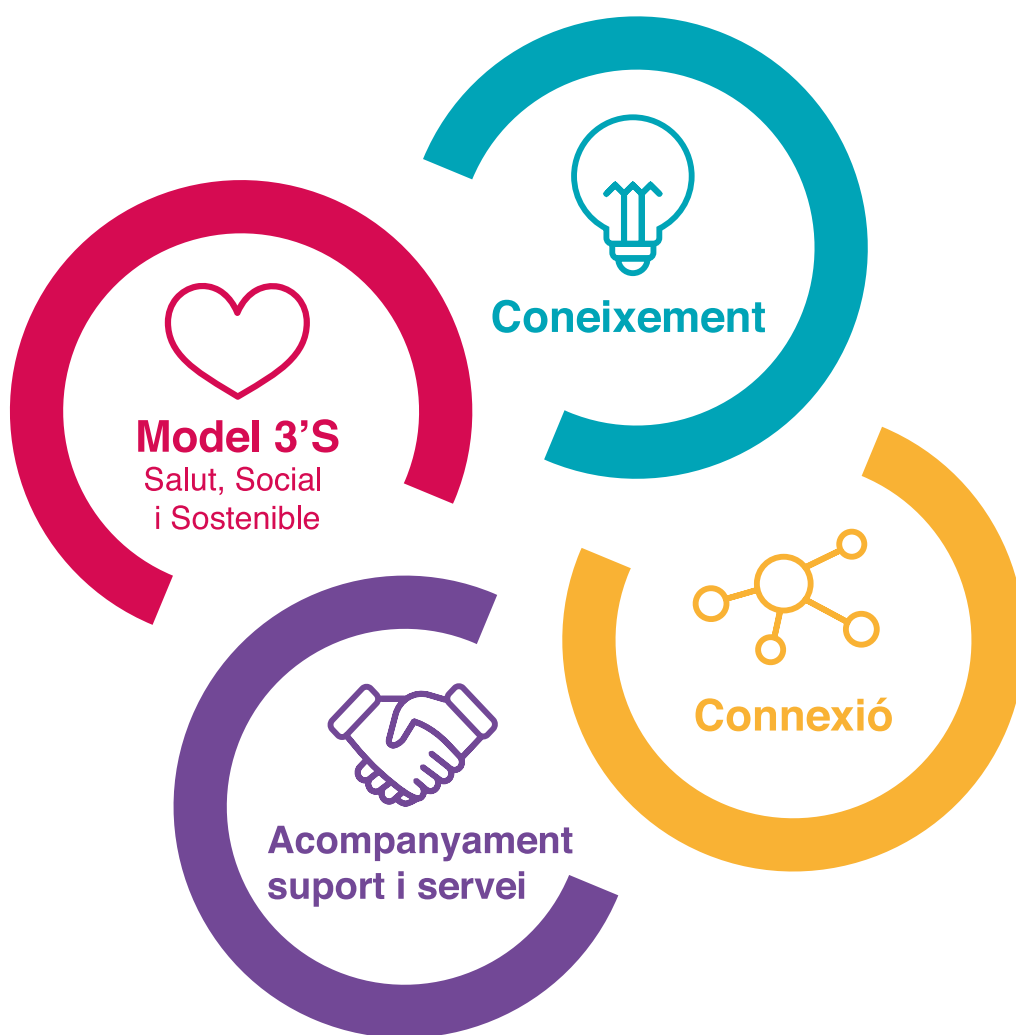
Ens mou, com sempre, la voluntat de posar-nos al servei del món local i de les persones, de fer-ho cada dia una mica millor, i d'esdevenir, de la vostra mà, un agent transformador, de canvi, cap a societats més sanes, justes i sostenibles.

Maria Puig i Ferrer
Presidenta de Dipsalut

Dipsalut. ESTRATÈGIA 2020-2025

L'estratègia de l'Organisme girarà al voltant dels 4 eixos que detallem a continuació, sorgits del procés participatiu de reflexió

Impulsar i contribuir el canvi cap a un **model 3'S** basat en una cultura de la **salut i benestar** de les persones i les comunitats

Establir mecanismes per generar i gestionar el **coneixement** en matèria de salut pública, benestar i acció social

Donar suport a organismes i institucions relacionades amb la salut pública, benestar i acció social a Girona en els seus serveis i processos de canvi i innovació

Fomentar la **interrelació** entre els diferents agents i el treball en xarxa

EQUIP

Fotografia d'arxiu realitzada al Parc Científic i Tecnològic el passat any 2019

El 2020 ha estat, també per a molts empleats públics, un any especialment complex per als professionals de Dipsalut.

La nostra vocació de servei públic ens ha portat a reconduir serveis per adaptar-nos a la situació, a gestionar adquisicions de material que mai havia estat comprat i a intentar estar com sempre a prop dels municipis i del ciutadà.

Ens trobem davant d'un futur immediat incert, però hem preparat el nostre catàleg amb la mateixa il·lusió de cada any, i fins i tot incorporant-hi novetats, i com ha explicat la presidenta de l'organisme en el seu text introductori.

Seguim, doncs, plenament orientats a intentar millorar el nostre catàleg any rere any, amb reptes com, per exemple, el que implica l'actual situació a les escoles per al programa *Sigues tu*, l'augment dels factors de vulnerabilitat de les persones grans a causa la pandèmia, i el que això suposa per al Servei Local de Teleassistència, i molts altres reptes materials que ens trobarem segurament al llarg del 2021 pel difícil context arran de la Covid-19.

Per als serveis presencials, com els de salubritat, hem adoptat, des de l'inici, totes les mesures de seguretat necessàries. També s'ha adaptat la formació, amb la

implementació del format en línia i procurant, com sempre, la proximitat i la innovació.

Enguany seguim compromesos amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), i fem un pas més explicant-ne l'aportació del nostre pressupost, exercici que ens anima a analitzar en quins objectius cal aplicar més estratègia transformadora per als propers anys.

També treballem alineant-nos amb els quatre eixos que han resultat del nostre procés participatiu de reflexió estratègica, intentant apuntar no només idees, accions o projectes, sinó fent present que connectar persones, transferir coneixement, intentar implementar el model de les 3'S (salut, social i sostenibilitat) ha d'estar sempre present en la nostra acció.

I continuem el projecte de l'Observatori de Desigualtats Socials i de Salut, que és tan complex com engrescador, i que podrà mostrar resultats.

Un any més ens posem a la vostra disposició, us donem les gràcies per ser-hi i des de l'equip Dipsalut, us desitgem més que mai molta salut per a aquest 2021.

Sílvia Oliveras i Casadellà
Gerent de Dipsalut

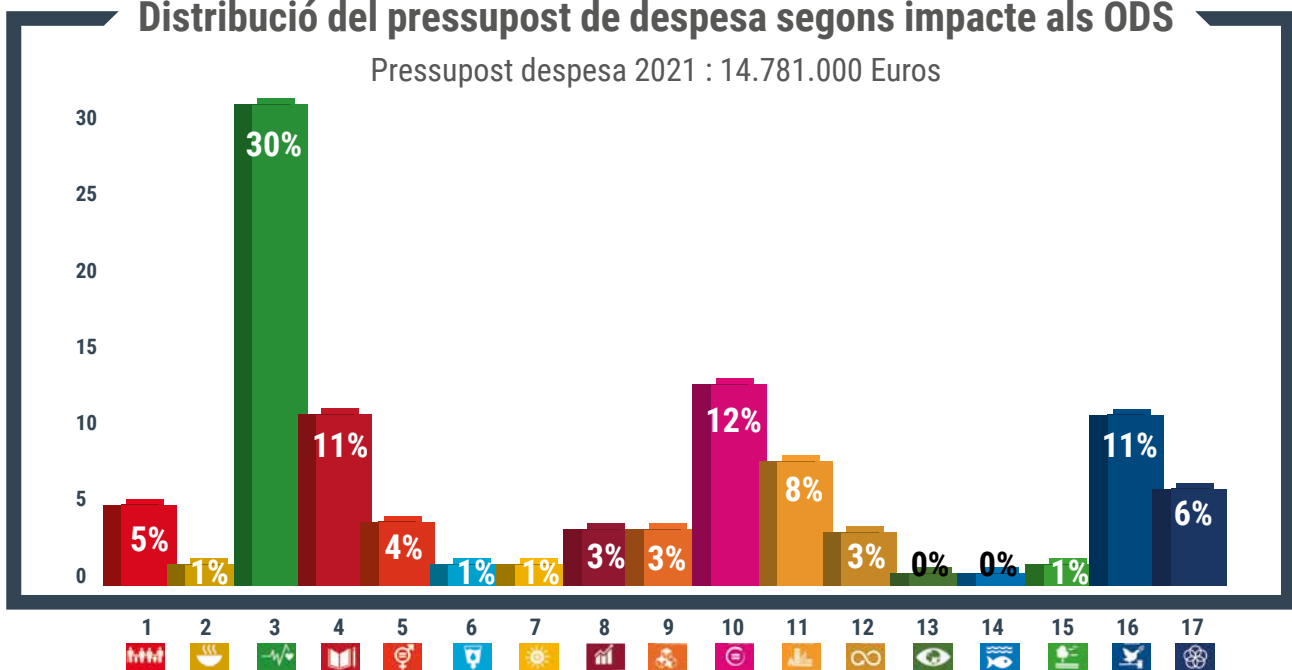
Dipsalut, compromesos amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

Impacte als ODS de l'acció dels serveis i programes del catàleg

Distribució del pressupost de despesa segons impacte als ODS

Pressupost despesa 2021 : 14.781.000 Euros

Aquesta distribució s'ha realitzat valorant l'ODS essencial, secundari i terciari del pressupost per programes de dipsalut. El percentatge expressa el % de pressupost invertit en l'ODS corresponent, mostrant així com Dipsalut dedica el seu pressupost als diferents ODS.

Períodes de sol·licitud dels programes

	Període de sol·licitud	
	Data inici	Data finalització
Suport a la Gestió i Control de la Salubritat de les Instal·lacions d'Alt Risc per a la Transmissió de Legionel·losi (Pt01)	15/12/20	22/12/20
Suport a la Gestió i Control de la Salubritat de les Instal·lacions de Baix Risc per a la Transmissió de Legionel·losi (Pt02)	15/12/20	22/12/20
Suport a la Gestió Municipal Directa dels Abastaments d'Aigua de Consum Humà (Pt03)	15/12/20	22/12/20
Avaluació i Control de la Qualitat de l'Aigua a l'Aixeta del Consumidor (Pt04)	15/12/20	22/12/20
Avaluació de la Salubritat de les Piscines d'Ús Públic (Pt05)	2/03/21	8/04/21
Suport a la Gestió de la Salubritat de les Piscines d'Ús Públic de Titularitat i/o de Gestió Municipal (Pt06)	2/03/21	8/04/21
Suport a la Gestió de la Salubritat de les Platges (Pt07)	2/03/21	8/04/21
Suport Econòmic per a la Seguretat, Vigilància, Salvament i Socorrisme a les Platges (Pt08)	Segons convocatòria	
Suport Econòmic per al Personal de Socorrisme a les Piscines d'Ús Públic de Titularitat i/o de Gestió Municipal (Pt15)	Segons convocatòria	
Suport a la Gestió de la Salubritat de les Sorreres Infantils (Pt09)	15/12/20	22/12/20
Suport Econòmic a les Actuacions per a la Lluita i Control Integrat de Plagues Urbanes (Pt10)	Segons convocatòria	
Suport a la Gestió dels Riscos Derivats de la Presència del Mosquit Tigre (Pt11)	1/12/20	Període de vigència del Catàleg
Control i Gestió de Riscos Derivats de la Presència de Simúlids a les Comarques del Gironès i el Baix Empordà (Pt12)	No requereix sol·licitud	
Suport a la Gestió de la Seguretat Alimentària en l'Àmbit Municipal (Pt13)	1/12/20	Període de vigència del Catàleg
Assessorament i Suport a Polítiques Municipals de Protecció de la Salut (Pt14)	1/12/20	Període de vigència del Catàleg
Parcs Urbans de Salut i Xarxes d'Itineraris Saludables (Pm01)	15/12/20	22/12/20
Suport i Atenció Psicològica en Situacions d'Emergència al Municipi (Pm04)	No requereix sol·licitud	
«Girona, territori cardioprotegit» (Pm05)	1/12/20	Període de vigència del Catàleg
Suport Econòmic per a la Millora de les Condicions i els Estils de Vida (Pm07)	Segons convocatòria	
«Sigues tu: eines i actius per a la salut» (Pm08)	5/05/21	23/07/21
«Benestar i Comunitat» (Pm10)	Segons convocatòria	
Servei local de Teleassistència (Pm12)	Segons convocatòria	
Suport Econòmic per a Consultoris Locals, Centres de Formació d'Adults i Centres Docents d'Educació Especial (Pm13 i Pm14)	Segons convocatòria	
Suport a Projectes d'Inclusió Social per a Joves en Situació de Risc (Pm15)	Segons convocatòria	
Assessorament i Suport en l'Àmbit de les Polítiques Municipals d'Igualtat de Gènere i Diversitat Sexual (Pm16)	No requereix sol·licitud prèvia	

Vies de sol·licitud

Sol·licitud de prestació de serveis a Dipsalut

VIA SIMSAP

Suport a la Gestió i Control de la Salubritat de les Instal·lacions d'Alt Risc per a la Transmissió de Legionel·losi | Pt01

Suport a la Gestió i Control de la Salubritat de les Instal·lacions de Baix Risc per a la Transmissió de Legionel·losi | Pt02

Suport a la Gestió Municipal Directa dels Abastaments d'Aigua de Consum Humà | Pt03

Avaluació i Control de la Qualitat de l'Aigua a l'Aixeta del Consumidor | Pt04

Avaluació de la Salubritat de les Piscines d'Ús Públic | Pt05

Suport a la Gestió de la Salubritat de les Piscines d'Ús Públic de Titularitat i/o de Gestió Municipal | Pt06

Suport a la Gestió de la Salubritat de les Platges | Pt07

Suport a la Gestió de la Salubritat de les Sorres Infantils | Pt09

Suport a la Gestió dels Riscos Derivats de la Presència del Mosquit Tigre | Pt11

Divulgació de Coneixements de Seguretat Alimentària en l'Àmbit Municipal | Pt13

Assessorament i Suport a Polítiques Municipals de Protecció de la Salut | Pt14

Parcs Urbans de Salut i Xarxes d'Itineraris Saludables | Pm01

«Sigues tu: eines i actius per a la salut» | Pm08

Sol·licitud de programes de suport econòmic a Dipsalut

VIA SEU ELECTRÒNICA

Suport Econòmic per a la Seguretat, Vigilància, Salvament i Socorrisme a les Platges | Pt08

Suport Econòmic a les Actuacions per a la Lluita i Control Integrat de Plagues Urbanes | Pt10

«Girona, territori cardioprotegit» | Pm05

Suport Econòmic per a la Millora de les Condicions i els Estils de Vida | Pm07

«Benestar i Comunitat» | Pm10

Suport Econòmic per a Consultoris Locals | Pm13

Suport Econòmic per a Centres de Formació d'Adults i Centres Docents d'Educació Especial/Pm14

Suport Econòmic per al Servei de Socorrisme a les Piscines d'Ús Públic de Titularitat i/o de Gestió Municipal | Pt15

Suport a Projectes d'Inclusió Social per a Joves en Situació de Risc | Pm15

No requereixen sol·licitud prèvia

Control i Gestió de Riscos Derivats de la Presència de Simúlids a les Comarques del Gironès i el Baix Empordà | Pt12

Suport i Atenció Psicològica en Situacions d'Emergència al Municipi | Pm04

Servei Local de Teleassistència | Pm12

Assessorament i Suport en l'Àmbit de les Polítiques Municipals d'Igualtat de Gènere i Diversitat Sexual | Pm16

Sanitat ambiental

La qualitat i la salubritat del nostre entorn són vitals per gaudir de bona salut, motiu pel qual les intervencions que redueixen els riscos presents en el medi en què vivim han de ser una prioritat, tal com estableixen diversos Objectius de Desenvolupament Sostenible.

El medi en què vivim i la salut estan íntimament lligats i tenen una gran implicació en el nostre benestar.

Les actuacions en sanitat ambiental han d'anar dirigides a la vigilància dels factors de risc —físics, químics i biològics— presents en el medi i a la seva possible repercussió sobre la salut de la població.

Són motiu de preocupació per a la salut factors com la contaminació de l'aire interior i exterior, d'origen químic i biològic, la contaminació acústica i electromagnètica i les condicions higièniques i sanitàries deficientes dels entorns pels quals ens movem.

Dipsalut participa —amb programes de servei directe o a través dels de suport tècnic i econòmic— en la gestió de la qualitat de les aigües de consum i dels riscos presents en el medi ambient urbà, com la contaminació atmosfèrica, acústica i electromagnètica. I també en les actuacions que es realitzen als equipaments on desenvolupem part de les nostres activitats, com ara les instal·lacions amb risc de transmissió de legionel·losi.

A través de les actuacions d'avaluació, gestió i control incloses en aquests programes, es contribueix a reduir la transmissió de malalties. S'incideix, doncs, directament sobre l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible (ODS) 3, que persegueix la millora de la salut i el benestar de tota la població i que, concretament en la meta tercera, fa referència a les malalties transmeses per l'aigua. Els programes amb què millorem la salubritat de l'entorn també impacten sobre els ODS 6 i 11, que fan referència a les condicions de les ciutats i a garantir la disponibilitat i el sanejament de l'aigua per a totes les persones. La transmissió de coneixements que es fa amb el desenvolupament d'algunes de les accions d'aquests programes, així com l'oferta formativa associada, contribueix a l'ODS 4 (garantir oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida).

Els programes de la línia de sanitat ambiental de Dipsalut contribueixen a aquests Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS):

ODS 3: "Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones en totes les edats"

ODS 4: "Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom"

ODS 6 "Garantir la disponibilitat i la gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a totes les persones"

ODS 11: "Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles"

Suport a la Gestió i Control de la Salubritat de les Instal·lacions d'Alt Risc per a la Transmissió de Legionel·losi

Introducció

La legionel·losi és una malaltia que afecta les vies respiratòries i que, segons les característiques del malalt, pot ser molt greu. La provoca el bacteri legionel·la, que es pot trobar tant en ambients aquàtics naturals com en diverses instal·lacions d'aigua. Aquest bacteri entra a l'organisme quan s'inhalen aerosols contaminats.

Els últims anys s'ha produït un augment de la incidència d'aquesta malaltia arreu d'Europa, ja que la millora de les condicions de vida en els països més desenvolupats ha portat associada la proliferació d'equipaments amb risc de transmetre-la.

La prevenció i el control de la legionel·losi són dos dels objectius de salut pública dins de l'estratègia de lluita contra les malalties infeccioses emergents. Les eines bàsiques d'actuació són la vigilància epidemiològica, el control i la gestió correcta de les instal·lacions de risc.

Són instal·lacions amb risc de proliferació i transmissió de legionel·losi aquelles que afecten l'àmbit comunitari i que compleixen els següents requisits per transmetre la malaltia: utilitzen aigua per al seu funcionament, produeixen aerosols i són emprades per individus que queden exposats a aquests. Les torres de refrigeració i els sistemes d'aigua calenta sanitària són la primera causa de brots comunitaris.

Els municipis han millorat els serveis a la població amb equipaments esportius, centres educatius i altres que compten amb instal·lacions de producció d'aigua calenta sanitària, on es poden donar les condicions idònies perquè la legionel·la proliferi i sigui transmesa a les persones.

Amb l'afany de tenir aquests equipaments controlats, els municipis de la demarcació de Girona poden sol·licitar el programa Suport a la gestió i el control de la salubritat de les instal·lacions d'alt risc per a la transmissió de legionel·losi.

El desenvolupament de les diferents actuacions que inclou el programa ha permès conèixer el tipus i l'estat de les instal·lacions, així com el nivell de control dels factors de risc, que han estat principalment, la temperatura, l'estancament de l'aigua i una realització d'autocontrols insuficient.

L'any 2020, el programa s'ha desenvolupat en 105 municipis i 298 equipaments. S'ha detectat presència de legionel·la* en 36 instal·lacions d'aigua calenta sanitària (un 12% de les controlades, un 3% menys que l'any anterior, però cal tenir en compte que a causa de la Covid-19 a l'octubre algunes instal·lacions encara no s'havien obertes i, per tant, no s'hi ha realitzat cap mostreig). La presència s'ha detectat majoritàriament en equipaments on anteriorment ja hi havia hagut legionel·la. El percentatge d'equipaments on s'ha trobat el bacteri per primera vegada ha disminuït considerablement. En tots els casos s'ha adoptat les mesures de control necessàries per eliminar el bacteri.

Durant el 2020, el confinament establert com a mesura de control de la Covid-19 ha provocat que les condicions de les instal·lacions (sense funcionament, poc ús, dificultats per fer els controls) puguin propiciar el creixement del bacteri.

(*Dades del setembre del 2020. Cal tenir present que les dades obtingudes no són comparables a altres edicions del programa atesa la situació de pandèmia per la Covid-19).

Imatge d'arxiu d'una de les accions que inclou el Programa

Destinatari

Aquest programa s'adreça a tots els ajuntaments de la demarcació de Girona amb instal·lacions de titularitat i gestió municipal d'alt risc de transmissió de legionel·losi, com, per exemple:

- temes d'aigua calenta sanitària amb acumulador i circuit de retorn que generin aerosols.
- SisBanyeres d'hidromassatge.

La normativa defineix quins tipus d'instal·lacions són d'alt risc i estableix les condicions higièniques i sanitàries que han de complir per a la prevenció i el control de la legionel·losi (apartat 2.2 de l'article 2 del Decret 352/2004, de 27 de juliol).

Objectius

- Generar un cens d'instal·lacions d'alt risc de transmissió de legionel·losi.
- Reduir el risc de les instal·lacions i el risc de transmissió de legionel·losi.
- Ajudar els ajuntaments a adequar-se a la normativa sobre prevenció i control de legionel·losi en les instal·lacions de titularitat i gestió municipal.
- Dotar els ajuntaments amb les eines necessàries perquè col·laborin i donin suport al Departament de Salut en cas de brot epidèmic.

Accions

- Dissenyar i implementar, a cadascuna de les instal·lacions, un pla d'autocontrol per reduir el risc de transmissió de legionel·losi.
- Desenvolupar un pla preventiu de manteniment higiènic i sanitari, de neteja i desinfecció per a cadascuna de les instal·lacions.
- Desenvolupar un pla de control analític per detectar legionel·la.
- Desenvolupar el pla d'assessorament i avaluació del grau d'implementació del pla d'autocontrol.
- Proveir l'ajuntament i altres autoritats sanitàries del suport tècnic necessari en cas de presència i/o brot de legionel·losi.
- Garantir l'oferta formativa per capacitar el personal que duu a terme les operacions de manteniment higiènic i sanitari de les instal·lacions.
- Donar suport tècnic perquè les instal·lacions municipals es qualifiquin de manera favorable en la revisió periòdica que duen a terme entitats acreditades.
- Donar assessorament als tècnics municipals per realitzar reformes estructurals a les instal·lacions municipals que tinguin com a objectiu reduir-ne el risc sanitari.

Desenvolupament de les actuacions

El proveïdor del programa es posa en contacte amb els interlocutors municipals i estableix el calendari d'actuacions següent:

- **Pla de caracterització de la instal·lació:** es recull tota la informació necessària per poder descriure les instal·lacions des del punt de vista estructural. Aquesta caracterització és imprescindible per poder-ne dur a terme una correcta gestió higiènica i sanitària.
- **Pla de manteniment higiènic i sanitari:** es realitza una neteja i una desinfecció preventiva anual de tot el sistema d'aigua calenta i freda

sanitària de la instal·lació, tal com estableix la normativa (annexos 3 i 5 del Reial Decret 865/2003), i s'elabora la documentació necessària per completar el pla.

És responsabilitat de l'ajuntament que totes les instal·lacions per a les quals se sol·licita el programa disposin del bypass que permet la connexió de la bomba dosificadora de desinfectant. Previ a la realització del tractament, cal signar, per part de l'ajuntament, les normes de seguretat establertes pel proveïdor per poder realitzar l'esmentat tractament.

- **Pla de control de la qualitat de l'aigua:** l'objectiu d'aquest pla és determinar la presència o absència, a la instal·lació, de *Legionella* spp amb identificació i quantificació de *Legionella pneumophila*.

El pla anual de recollida i anàlisi de mostres és diferent en funció del risc de cada instal·lació.

- **Pla d'assessorament i avaluació de la implementació del pla d'autocontrol:** l'objectiu general d'aquest pla és assessorar i instruir sobre la gestió adequada de les instal·lacions per minimitzar el risc per a la salut dels usuaris. Inclou accions diferents, amb objectius específics:

- Visita d'assessorament per a la implantació del sistema d'autocontrol: acció obligatòria per avaluar el nivell d'implantació del sistema d'autocontrol, i també per afavorir el coneixement tècnic necessari dels gestors de la instal·lació.

- Visita d'assessorament per la presència de legionel·la a la instal·lació: acció opcional per identificar, immediatament després de la comunicació de la presència de legionel·la, les possibles causes que han afavorit la colonització de la instal·lació i per informar de les mesures estructurals, de gestió i/o de manteniment necessàries per minimitzar el risc.

- Visita d'assessorament sobre reformes estructurals: acció opcional per assessorar els ajuntaments sobre els projectes i les reformes estructurals de les instal·lacions perquè s'ajustin

a la normativa vigent i amb l'objectiu de reduir el risc per a la salut dels usuaris.

- Visita d'assessorament prèvia a l'avaluació d'una entitat de revisió autoritzada: acció opcional que es realitza un cop cada quatre anys amb l'objectiu de comprovar l'adequació de la instal·lació a la normativa vigent per superar satisfactòriament la revisió per part de l'entitat autoritzada.

- **Dossier tècnic de la instal·lació:** s'elabora, s'actualitza i es lliura a l'interlocutor municipal un dossier tècnic que inclou tota la documentació necessària per a la gestió correcta del risc de les instal·lacions segons la normativa actual.

Els resultats del programa es comuniquen a l'ajuntament i s'introdueixen al Sistema d'Informació Municipal en Salut Pública (SIMSAP).

Si es detecta legionel·la, Dipsalut ofereix de manera immediata la neteja i desinfecció de la instal·lació. Aproximadament quinze dies després d'aplicar les mesures correctores, es tornen a prendre mostres per verificar l'eficàcia de la neteja i desinfecció. A més, es recomanen a l'ajuntament una sèrie d'accions per corregir i gestionar el risc detectat. En cas que els resultats indiquin situacions de risc diferents de la presència de legionel·la, es proposen a l'ajuntament els serveis que Dipsalut pot oferir per gestionar-les i corregir-les. Al llarg del desenvolupament del programa es verifica l'aplicació del pla d'autocontrol i s'avalua la possibilitat que una entitat autoritzada realitzi la revisió de la instal·lació.

Normativa

- Reial Decret 865/2003, de 4 de juliol, pel qual s'estableixen els criteris higienicosanitaris per a la prevenció i el control de la legionel·losi.
- Decret 352/2004, de 27 de juliol, pel qual s'estableixen les condicions higienicosanitàries per a la prevenció i el control de la legionel·losi.
- Ordre SCO/317/2003, de 7 de febrer, per la qual es regula el procediment per a l'homologació dels cursos de formació del personal que duu a terme les operacions de manteniment higiènic i sanitari de les instal·lacions objecte del Reial Decret 909/2001, de 27 de juliol.

Cost i finançament

Programa de servei cofinançat per Dipsalut i els ajuntaments mitjançant una taxa variable (que es calcula en funció del cens de la població del municipi i del nombre d'instal·lacions sol·licitades). Podeu consultar l'ordenança fiscal reguladora de la taxa per a la prestació del servei de gestió i control d'instal·lacions d'alt i baix risc per a la transmissió de legionel·losi, al web de Dipsalut (www.dipsalut.cat).

En funció del nombre d'accions sol·licitades i de la població del municipi, l'Organisme de Salut Pública

es fa càrrec d'entre un 30% i un 90% del cost d'actuació del programa, que està valorat en 917 euros (cost mitjà del conjunt d'actuacions que es fan en una instal·lació).

En cas que es detecti legionel·la, Dipsalut assumeix un 50% del que costa cada actuació de neteja i desinfecció urgent de les instal·lacions afectades. El cost de referència mitjà per a cada actuació de neteja per presència de legionel·la és de 530 euros.

Tarifa bàsica

Municipis	Tarifa € / actuació
Fins a 1.500 hab.	91,70 €
De 1.501 a 5.000 hab.	183,40 €
De 5.001 a 15.000 hab.	275,10 €
De 15.001 a 25.000 hab.	366,80 €
De més de 25.000 hab.	458,50 €

Tarifa a partir del nombre d'actuacions

Municipis	Tarifa € / actuació	Nombre d'actuacions
Fins a 1.500 hab.	275,10 €	Superior a 3
De 1.501 a 5.000 hab.	366,80 €	Superior a 3
De 5.001 a 15.000 hab.	458,50 €	Superior a 4
De 15.001 a 25.000 hab.	550,20 €	Superior a 5
De més de 25.000 hab.	641,90 €	Superior a 10

Tarifa del servei en cas de detectar-se presència de legionel·la

Municipis	Tarifa € / actuació
Qualsevol municipi	265,00 €

Sol·licitud

Del 15 al 22 de desembre del 2020.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa per via electrònica des del **SIMSAP**.

En la sol·licitud, els ajuntaments han d'identificar la persona interlocutora per coordinar totes les accions del programa, amb qui han de contactar per acordar visites, mostrejos, tractaments, lliurament i valoració de documentació tècnica i per comunicar la presència de legionel·la, si escau, a algun dels equipaments sol·licitats. També hauran d'identificar el personal municipal responsable de dur a terme les operacions de manteniment higienicosanitari i de prevenció de la legionel·losi. Han de verificar que el personal designat disposa de la formació descrita a la normativa. En cas que no sigui

així, els responsables de les operacions de prevenció es poden inscriure als cursos de formació oferts per Dipsalut.

Per al correcte desenvolupament del programa sol·licitat es requereix el compromís de l'ajuntament a l'hora de coordinar-se amb el proveïdor de Dipsalut per dur a terme les tasques prèvies indispensables per a la realització de les accions del programa, facilitar l'accés i, si escau, l'acompanyament als equipaments municipals.

Cal recordar que des del SIMSAP es pot fer el seguiment de les actuacions que l'Organisme de Salut Pública està efectuant al municipi. A més, es poden consultar les accions i els resultats de catàlegs anteriors.

Formació associada

Dipsalut ofereix formació gratuïta vinculada a aquest programa:

- Curs de gestió i control d'instal·lacions de baix i alt risc de transmissió de legionel·losi.
- Curs bàsic de prevenció de la legionel·losi en instal·lacions sanitàries d'alt i baix risc.

- Renovació del curs de gestió i control d'instal·lacions de baix i alt risc de transmissió de legionel·losi.

Per obtenir més informació sobre els cursos, podeu consultar el web de Dipsalut, apartat "Formació".

Suport a la Gestió i Control de la Salubritat de les Instal·lacions de Baix Risc per a la Transmissió de Legionel·losi

Introducció

Els bacteris del gènere legionel·la es poden trobar en ambients aquàtics naturals i en diverses instal·lacions que utilitzen aigua per al seu funcionament. Aquests bacteris poden entrar al cos humà, si s'inhalen aerosols contaminats, i arribar a provocar legionel·losi.

La prevenció i el control de la legionel·losi són dos dels objectius de salut pública dins de l'estratègia de lluita contra les malalties infeccioses. Les eines principals per fer-ho són la vigilància epidemiològica, el control i la correcta gestió de les instal·lacions de risc.

Les instal·lacions que presenten risc de transmissió de legionel·losi són les que produeixen aerosols i que són emprades per individus que hi queden exposats. La normativa que tracta els criteris higiènics i sanitaris per a la prevenció i control de la legionel·losi les classifica en dos grups: unes de més probabilitat de proliferació i dispersió de legionel·la i altres de menys.

És important, i un requisit normatiu, que també es desenvolupin programes de manteniment, neteja, desinfecció i d'autocontrol a les instal·lacions considerades de "baix" risc, ja que, tot i que és baixa, existeix la possibilitat de transmissió de legionel·losi. Els programes que s'hi apliquin han d'estar adaptats a les característiques particulars d'aquest tipus d'instal·lacions.

L'any 2020, Dipsalut ha implementat el programa Suport a la gestió i el control de la salubritat de les instal·lacions de baix risc per a la transmissió de legionel·losi en 608 equipaments de 139 municipis.

Pel que fa als resultats del 2020, s'ha detectat presència de legionel·la* en 18 de les instal·lacions (un 3% del total, un 9% menys que l'any anterior, però cal tenir en compte que a causa de la Covid-19 algunes instal·lacions encara no s'havien reobert al setembre i, per tant, no s'hi ha realitzat cap mostreig). El bacteri s'ha detectat tant en sistemes d'aigua sanitària com de regs per aspersió i fonts ornamentals. En tots els casos s'han adoptat les mesures de control necessàries per eliminar el bacteri.

Durant el 2020, el confinament establert com a mesura de control de la Covid-19 ha provocat que les condicions de les instal·lacions (sense funcionament, poc ús, dificultats per fer els controls) puguin propiciar el creixement del bacteri.

ries per eliminar el bacteri.

(*Dades del setembre del 2020. Cal tenir present que les dades obtingudes no són comparables a altres edicions del programa atesa la situació de pandèmia per la Covid-19).

Destinatari

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Aquest programa inclou les instal·lacions de titularitat i gestió municipal, com, per exemple:

- Sistemes d'aigua calenta i freda sanitària que generin aerosols.
- Fonts ornamentals que generin aerosols.
- Regs urbans per aspersió.

- Sistemes d'aigua freda sanitària que generin aerosols.

La normativa defineix aquestes instal·lacions com de baix risc i estableix les condicions higièniques i sanitàries per a la prevenció i el control de la legionel·losi (apartat 2.3 de l'article 2 del Decret 352/2004, de 27 de juliol).

Objectius

- Generar un cens d'instal·lacions de baix risc de transmissió de legionel·losi.
- Reduir el risc de les instal·lacions i el risc de transmissió de legionel·losi.
- Dotar els ajuntaments amb les eines necessàries per adequar-se a la normativa sobre prevenció i control de legionel·losi en les instal·lacions de titularitat i gestió municipal.
- Dotar els ajuntaments amb les eines necessàries perquè col·laborin i donin suport al Departament de Salut en cas de brot epidèmic.

Accions

- Dissenyar i implementar, a cadascuna de les instal·lacions, un pla d'autocontrol per reduir el risc de transmissió de legionel·losi.
- Desenvolupar un pla preventiu de manteniment higiènic i sanitari, de neteja i desinfecció per a cadascuna de les instal·lacions.
- Desenvolupar un pla de control analític per detectar legionel·la.
- Desenvolupar el pla d'assessorament i avaluació del grau d'implementació del pla d'autocontrol.
- Proveir l'ajuntament i altres autoritats sanitàries del suport tècnic necessari en cas de presència i/o brot de legionel·losi.
- Garantir l'oferta formativa per capacitar el personal que duu a terme les operacions de manteniment higiènic i sanitari de les instal·lacions.
- Donar assessorament als tècnics municipals per realitzar reformes estructurals a les instal·lacions municipals que tinguin com a objectiu reduir-ne el risc sanitari.

Desenvolupament de les actuacions

- **Pla de caracterització de la instal·lació:** es recull tota la informació necessària per poder descriure les instal·lacions des del punt de vista estructural. Aquesta caracterització és imprescindible per poder-ne dur a terme una correcta gestió higiènica i sanitària.
- **Pla de manteniment higiènic i sanitari:** es realitza una neteja i una desinfecció preventiva anual de tot el sistema d'aigua calenta i freda sanitària de la instal·lació, tal com estableix la normativa (annex 3

del Reial Decret 865/2003), i s'elabora la documentació necessària per completar el pla.

És responsabilitat de l'ajuntament que totes les instal·lacions per a les quals se sol·licita el programa disposin del bypass que permet la connexió de la bomba dosificadora de desinfectant. Previ a la realització del tractament, cal signar, per part de l'ajuntament, les normes de seguretat establertes pel proveïdor per poder realitzar el tractament esmentat.

- **Pla de control de la qualitat de l'aigua:** l'objectiu d'aquest pla és determinar la presència o absència, a la instal·lació, de *Legionella* spp amb identificació i quantificació de *Legionella pneumophila*.
El pla anual de recollida i anàlisi de mostres serà variable en funció del risc de cada instal·lació.
- **Pla d'assessorament i avaluació de la implementació del pla d'autocontrol:** l'objectiu general d'aquest pla és assessorar i instruir sobre la gestió adequada de les instal·lacions per minimitzar el risc per a la salut dels usuaris. Inclou diferents accions amb objectius específics:
  - Visita d'assessorament per a la implantació del sistema d'autocontrol: acció obligatòria per avaluar el nivell d'implantació del sistema d'autocontrol. També per afavorir el coneixement tècnic necessari dels gestors de la instal·lació.
  - Visita d'assessorament per la presència de legionel·la a la instal·lació: acció opcional per identificar, immediatament després de la comunicació de la presència de legionel·la, les possibles causes que han afavorit la colonització de la instal·lació i per informar de les mesures estructurals, de gestió i/o de manteniment necessàries per minimitzar el risc.
- Visita d'assessorament sobre reformes estructurals: acció opcional per assessorar els ajuntaments sobre els projectes i les reformes estructurals de les instal·lacions perquè s'ajustin a la normativa vigent i amb l'objectiu de reduir el risc per a la salut dels usuaris.
- **Dossier tècnic de la instal·lació:** s'elabora, s'actualitza i es lliura a l'interlocutor municipal un dossier tècnic que inclou tota la documentació necessària per a la gestió correcta del risc de les instal·lacions segons la normativa actual.

Els resultats del programa es comuniquen a l'ajuntament i s'introdueixen al Sistema d'Informació Municipal en Salut Pública (SIMSAP).

En cas que es detecti legionel·la, Dipsalut ofereix de manera immediata la neteja i desinfecció de la instal·lació. Aproximadament 15 dies després d'aplicar les mesures correctores es tornen a prendre mostres per verificar-ne l'eficàcia. A més, es recomanen una sèrie d'accions per corregir i gestionar les situacions de risc detectades. En cas que els resultats indiquin situacions de risc diferents de la presència de legionel·la, es proposen a l'ajuntament els serveis que l'Organisme de Salut Pública pot oferir-los per corregir-les i gestionar-les.

Normativa

- Reial Decret 865/2003, de 4 de juliol, pel qual s'estableixen els criteris higiènics i sanitaris per a la prevenció i el control de la legionel·losi.
- Decret 352/2004, de 27 de juliol, pel qual s'estableixen les condicions higièniques i sanitàries per a la prevenció i el control de la legionel·losi.
- Ordre SCO/317/2003, de 7 de febrer, per la qual es regula el procediment per a l'homologació dels cursos de formació del personal que duu a terme les operacions de manteniment higiènic i sanitari de les instal·lacions objecte del Reial Decret 909/2001, de 27 de juliol.

Cost i finançament

Programa de servei cofinançat per Dipsalut i els ajuntaments mitjançant una taxa variable (que es calcula en funció del cens de la població del municipi i del nombre d'instal·lacions sol·licitades). Podeu consultar l'ordenança fiscal reguladora de la taxa per a la prestació del servei de gestió i control d'instal·lacions d'alt i baix risc per a la transmissió de legionel·losi, al web de Dipsalut (www.dipsalut.cat).

En funció de la població del municipi i del nombre d'actuacions sol·licitades, l'Organisme de Salut Pública es

fa càrrec d'entre un 30% i un 90% del cost d'actuació del programa de manteniment, neteja i desinfecció preventiva de les instal·lacions, que és de 423 euros (cost mitjà del conjunt d'actuacions que es fan en una instal·lació).

En cas que es detecti legionel·la, Dipsalut assumeix la meitat de cada una de les actuacions de neteja i desinfecció urgent de les instal·lacions afectades. El cost de referència mitjà per a cada actuació de neteja per presència de legionel·la és de 530 euros.

Tarifa bàsica

Municipis	Tarifa € / actuació
Fins a 1.500 hab.	42,30 €
De 1.501 a 5.000 hab.	84,60 €
De 5.001 a 15.000 hab.	126,90 €
De 15.001 a 25.000 hab.	169,20 €
De més de 25.000 hab.	211,50 €

Tarifa a partir del nombre d'actuacions

Municipis	Tarifa € / actuació	Nombre d'actuacions
Fins a 1.500 hab.	126,90 €	Superior a 3
De 1.501 a 5.000 hab.	169,20 €	Superior a 5
De 5.001 a 15.000 hab.	211,50 €	Superior a 7
De 15.001 a 25.000 hab.	253,80 €	Superior a 9
De més de 25.000 hab.	296,10 €	Superior a 10

Tarifa del servei en cas de detectar-se presència de legionel·la

Municipis	Tarifa € / actuació
Qualsevol municipi	265,00 €

Sol·licitud

Del 15 al 22 de desembre del 2020.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa per via electrònica des del **SIMSAP**.

En la sol·licitud, els ajuntaments han d'identificar la persona interlocutora per coordinar totes les accions del programa, amb qui han de contactar per acordar visites, mostrejos, tractaments, lliurament i valoració de documentació tècnica i per comunicar la presència de legionel·la, si escau, a algun dels equipaments sol·licitats. També hauran d'identificar el personal municipal responsable de dur a terme les operacions de manteniment higienicosanitari i de prevenció de la legionel·losi. Han de verificar que el personal designat disposa de la formació descrita a la normativa. En cas que no sigui

així, els responsables de les operacions de prevenció es poden inscriure als cursos de formació oferts per Dipsalut.

Per al correcte desenvolupament del programa sol·licitat es requereix el compromís de l'ajuntament a l'hora de coordinar-se amb el proveïdor de Dipsalut per dur a terme les tasques prèvies indispensables per a la realització de les accions del programa, facilitar l'accés i, si escau, l'acompanyament als equipaments municipals.

Cal recordar que des del SIMSAP es pot fer el seguiment de les actuacions que l'Organisme de Salut Pública està efectuant al municipi. A més, es poden consultar les accions i els resultats de catàlegs anteriors.

Formació associada

Dipsalut ofereix formació gratuïta vinculada a aquest programa:

- Curs de gestió i control d'instal·lacions de baix i alt risc de transmissió de legionel·losi.
- Curs bàsic de prevenció de la legionel·losi en instal·lacions sanitàries d'alt i baix risc.

- Renovació del curs de gestió i control d'instal·lacions de baix i alt risc de transmissió de legionel·losi.

Per obtenir més informació sobre els cursos, podeu consultar el web de Dipsalut, apartat "Formació".

Fotografia de banc d'imatges

Aigües de consum humà

L'aigua és un bé escàs i un recurs imprescindible per a la vida i la salut de les persones. Aconseguir un accés a l'aigua potable universal com a servei bàsic, així com l'equitat, disponibilitat, assequibilitat i seguretat, és un dels propòsits descrits pels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

A Catalunya, es considera que el percentatge de la població que té accés a l'aigua de qualitat és del 100%, tot i que hi ha informes que posen de manifest que una part de la població té dificultats econòmiques per poder fer front a la despesa de serveis tan bàsics com aquest. Cal garantir que tots els municipis tinguin aigua suficient i de qualitat, fer que totes les persones puguin accedir a l'aigua potable, disminuir la hidrovulnerabilitat i fer que els motius econòmics no siguin una barrera per disposar d'aquest servei bàsic.

La forma de provisió del servei i la bonificació que aplica Dipsalut redueix notablement la despesa que haurien d'afrontar els ajuntaments i pot afavorir un cost inferior del servei per als ciutadans, a més de promoure l'accés equitatiu i universal, alineat amb l'assoliment dels ODS 1 (eradicar la pobresa) i 11 (aconseguir ciutats inclusives).

D'altra banda, la qualitat de l'aigua de consum humà està directament relacionada amb la salut, motiu pel qual una gestió integrada dels riscos sanitaris associats és una qüestió prioritària i directament relacionada amb els ODS 3 (garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones) i 6 (assegurar la disponibilitat i la gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a tothom).

La salubritat de l'aigua de boca es controla amb una combinació de mesures: protecció dels aqüífers i captacions, control de les operacions de tractament, i gestió de la distribució i manipulació de l'aigua. Per dur a terme aquestes intervencions, han de concórrer els esforços dels ens gestors i de les administracions sanitàries i ambientals.

Els municipis tenen la responsabilitat de garantir que l'aigua subministrada en el seu territori és apta per al consum humà. Dipsalut els ofereix suport també en aquesta tasca amb dos programes orientats a garantir la innocuïtat de l'aigua de boca.

Aigua i canvi climàtic són elements transversals i clau per assolir metes relacionades amb l'ODS 13, enfocat a la mitigació del canvi climàtic i a la sensibilització i l'apoderament de les institucions i la ciutadania, que són elements clau per a la planificació climàtica i la disminució de la petjada hídrica.

La transmissió de coneixement d'algunes actuacions, com ara les visites d'assessorament, així com l'oferta formativa en la matèria permeten desenvolupar objectius lligats a l'ODS 4, lligat a l'educació de qualitat i a les oportunitats d'aprenentatge al llarg de la vida.

Els programes de la línia d'aigües de consum humà contribueixen a aquests Objectius de Desenvolupament Sostenible:

 ODS 1: "Eradicar la pobresa a tot el món i en totes les seves formes"	 ODS 3: "Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones en totes les edats"	 ODS 4: "Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom"	 ODS 6: "Garantir la disponibilitat i la gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a totes les persones"	 ODS 11: "Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilients i sostenibles"	 ODS 13: "Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes"
---	--	--	--	---	---

Suport a la Gestió Municipal Directa dels Abastaments d'Aigua de Consum Humà

Introducció

Contaminants diversos poden arribar a les aigües subterrànies i superficials com a conseqüència, entre d'altres, de l'activitat humana (industrial, agrícola, ramadera, domèstica...).

L'Organització Mundial de la Salut ha informat que actualment no es disposa d'estudis sobre la supervivència del virus de la Covid-19 a l'aigua potable, tot i que, atesa la seva morfologia i estructura química, és susceptible als mètodes convencionals de tractament i desinfecció de l'aigua. No són necessaris tractaments addicionals, però en l'actualitat és especialment important mantenir les concentracions normatives del desinfectant i tenir especial cura en el control de la turbidesa per intentar que l'aigua sigui innòcua.

Per protegir la salut de les persones dels efectes adversos de qualsevol tipus de contaminació de les aigües, cal actuar en cadascuna de les fases del sistema d'abastament, des de la captació fins a l'aixeta.

En aquest sentit, el més efectiu és aplicar un enfocament integral a l'avaluació i la gestió dels riscos. Cal una avaluació sistemàtica dels riscos en tot el sistema d'abastament, determinar les mesures que s'hauran de prendre per gestionar-los i definir els mètodes per garantir l'aplicació idònia d'aquestes mesures de control.

L'any 2020, amb aquest programa, es va donar suport a 82 municipis que gestionen directament els seus sistemes d'abastament d'aigua. El suport a la gestió municipal directa dels abastaments d'aigua de consum humà s'ha dut a terme en un total de 124 zones de subministrament. Al llarg dels anys de desenvolupament d'aquest servei, s'han adoptat les mesures preventives i correctores necessàries per resoldre totes aquelles situacions en què s'ha detectat la presència d'un risc per a les persones.

Imatge del programa de Suport a la Gestió Municipal Directa dels Abastaments d'Aigua de Consum Humà

Imatge del programa de Suport a la Gestió Municipal Directa dels Abastaments d'Aigua de Consum Humà

Destinataris

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona amb abastaments d'aigua de consum humà de gestió municipal directa.

Objectius

- Promoure les activitats necessàries per millorar la qualitat i per eliminar o reduir els riscos per a la salut derivats de l'aigua de consum.
- Dotar els ajuntaments de les eines i els serveis necessaris per assolir la prevenció i el control dels riscos associats a l'aigua de consum humà en l'àmbit de les seves competències en les instal·lacions de les quals són gestors.
- Dotar els ajuntaments de les eines necessàries per participar en el Sistema d'Informació Nacional d'Aigua de Consum (SINAC).

Accions

- Establir i posar a la pràctica, per a les xarxes d'abastament d'aigua de consum humà, el Protocol d'Autocontrol i Gestió (PAG) i el pla de control analític segons la normativa (Reial Decret 140/2003).
- Actualitzar i fer el seguiment de la implementació dels protocols per a cadascun dels abastaments del PAG.
- Garantir l'oferta formativa per capacitar el personal manipulador de les xarxes d'aigua de consum humà.
- Implementar un sistema de transmissió de dades que faciliti als ajuntaments la tasca de participació en el SINAC.

Desenvolupament de les actuacions

El proveïdor del programa es posa en contacte amb els interlocutors municipals per establir el calendari d'actuacions següent:

- **Caracterització de la instal·lació:** es visiten les instal·lacions per recollir la informació necessària per dissenyar el Protocol d'Autocontrol i Gestió (PAG).
- **Pla de control analític:** es fa un pla anual de recollida i anàlisi de mostres.
- **Pla d'assessorament i avaluació de la implementació del PAG:** es visita la instal·lació i s'avalua el grau d'implementació del PAG. S'identifiquen les àrees de millora, i s'assessora i s'informa de les mesures correctores que siguin necessàries.
- **Dossier tècnic:** s'elabora, s'actualitza i es lliura a

l'interlocutor municipal un dossier tècnic que ha d'incloure tota la documentació necessària per a la gestió correcta del risc de les instal·lacions segons la normativa actual.

Els resultats del programa es comuniquen a l'ajuntament i s'introdueixen al Sistema d'Informació Municipal en Salut Pública (SIMSAP).

Es facilita que l'ajuntament introdueixi els resultats analítics a la base de dades del Sistema d'Informació Nacional d'Aigua de Consum (SINAC).

En cas que els resultats indiquin altres elements de risc, es proposen a l'ajuntament els serveis que Dipsalut pot oferir-li per corregir-los i gestionar-los.

Normativa

- Reial Decret 140/2003, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà, i totes les seves modificacions (RD 314/2016 i RD 902/2018).
- Ordre SCO/1591/2005, de 30 de maig, sobre el Sistema d'Informació Nacional d'Aigua de Consum.
- Altra documentació de referència: Programa de Vigilància i Control Sanitari de les Aigües de Consum Humà de Catalunya.

Cost i finançament

Programa de servei cofinançat per Dipsalut i els ajuntaments mitjançant una taxa variable (que es calcula en funció del cens de la població del municipi i el tipus d'abastament). Podeu consultar l'ordenança fiscal reguladora de la taxa per a la prestació del servei de gestió i control de les xarxes d'abastament d'aigua de gestió municipal al web de Dipsalut (www.dipsalut.cat).

El cost de referència de cada actuació del programa varia en funció del tipus d'abastament, i pot anar des de 740 fins a 2.270 euros. En funció de la població del municipi, Dipsalut n'assumeix entre un 50 i un 90%.

Imatge del programa de Suport a la Gestió Municipal Directa dels Abastaments d'Aigua de Consum Humà

Tarifa € per a cada actuació

Nombre d'habitants	Tipus d'abastament				
	A	B	C	D	E
Fins a 1.500 hab.	74 €	213 €	227 €	62 €	106 €
De 1.501 a 5.000 hab.	148 €	426 €	454 €	124 €	213 €
De 5.001 a 15.000 hab.	222 €	640 €	681 €	187 €	319 €
De 15.001 a 25.000 hab.	296 €	853 €	908 €	249 €	426 €
De més de 25.000 hab.	370 €	1.066 €	1.135 €	311 €	532 €

Tipus d'abastament

A	Zona d'abastament < 100 m3/dia
B	Zona d'abastament ≥ 100 m3 < 1.000 m3/dia
C	Zona d'abastament ≥ 1.000 m3 < 10.000 m3/dia
D	Zona d'abastament en alta < 100 m3/dia
E	Zona d'abastament en alta > 100 m3 < 1.000 m3/dia

Sol·licitud

Del 15 al 22 de desembre del 2020.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa per via electrònica des del **SIMSAP**.

En la sol·licitud, els ajuntaments han d'identificar el personal municipal que durà a terme les operacions de manteniment higiènic i sanitari de les xarxes d'abastament i de manipulació d'aigües de consum. Han de verificar, si escau, que el personal designat disposa de la formació descrita a la normativa. En cas que no sigui així, es poden inscriure als cursos de formació oferts per Dipsalut.

Per al correcte desenvolupament del programa sol·licitat es requereix el compromís de l'ajuntament a l'hora de coordinar-se amb el proveïdor de Dipsalut per dur a terme les tasques prèvies indispensables per a la realització de les accions del programa, facilitar l'accés i, si escau, l'acompanyament als equipaments municipals.

Cal recordar que des del SIMSAP es pot fer el seguiment de les actuacions que l'Organisme de Salut Pública està efectuant al municipi. A més, es poden consultar les actuacions i els resultats de catàlegs anteriors.

Formació associada

Dipsalut ofereix formació gratuïta vinculada a aquest programa:

- Curs per al personal manipulador de les xarxes d'abastament d'aigua de consum humà.

Per obtenir més informació sobre els cursos, podeu consultar el web de Dipsalut, apartat "Formació".

Avaluació i Control de la Qualitat de l'Aigua a l'Aixeta del Consumidor

Introducció

L'aigua que es posa a disposició dels ciutadans ha de complir els requisits de qualitat que assenyalava el Reial Decret 140/2003, en el punt en què surt de les aixetes utilitzades habitualment per al consum humà dins dels locals, establiments públics o privats i domicilis particulars.

La qualitat de l'aigua de consum es pot veure alterada en el seu pas per la xarxa interna de distribució, que, en determinades condicions, pot deixar anar materials amb els quals ha estat fabricada, com ara plom o altres metalls. El manteniment i la neteja incorrectes dels dipòsits i de la xarxa també poden perjudicar-ne la qualitat.

Els responsables del manteniment de les xarxes internes d'aigua són els seus titulars. Des que va entrar en vigor el Reial Decret 140/2003 i el Pla de Vigilància i Control Sanitari de les Aigües de Consum Humà de Catalunya, els municipis o altres entitats d'àmbit local han d'adoptar les mesures necessàries per garantir que es facin controls de qualitat de l'aigua a les aixetes utilitzades pels consumidors. A partir dels resultats obtinguts, s'han d'elaborar els informes anuals corresponents.

Amb l'afany de conèixer amb més detalls la qualitat de l'aigua de consum que surt de les aixetes, cada cop més municipis de la demarcació de Girona sol·liciten aquest programa. S'han identificat els metalls amb risc per a la salut presents en els elements de distribució interna dels sistemes mostrejats. Tot i que es prioritzen les actuacions en centres escolars, llars d'infants i centres per a gent gran, el programa també inclou el mostreig en punts de consum de domicilis particulars.

L'any 2020, ateses les restriccions ocasionades per la Covid-19, hi va haver una reducció significativa de punts de mostreig, ja que, aplicant el principi de precaució, es va descartar mostrejar en edificis privats i públics, amb població de risc. S'han mostrejat 644 punts de 132 municipis(*), inicialment en un 5% de les mostres s'ha detectat presència de metalls o contaminació microbiològica, de les quals només se n'ha acabat confirmant un 1%.

(*Dades del setembre del 2020. Cal tenir present que les dades obtingudes no són comparables a altres edicions del programa atesa la situació de pandèmia per la Covid-19).

Destinatari

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Imatge del programa d'Avaluació i Control de la Qualitat de l'Aigua a l'Aixeta del Consumidor

Objectius

- Conèixer i avaluar la qualitat de l'aigua a l'aixeta del consumidor.
- Conèixer i avaluar l'exposició al plom, ferro, coure, crom i níquel a través del consum d'aigua a les aixetes d'aigua de consum dels municipis de Girona.
- Determinar la presència de metalls, amb especial incidència en les llars d'infants, centres d'educació infantil i primària i residències de gent gran.
- Promoure actuacions orientades a reduir l'exposició al plom i a altres metalls on sigui necessari.
- Dotar els ajuntaments de les eines i els serveis necessaris per introduir les dades resultants del programa de control al Sistema d'Informació Nacional d'Aigua de Consum (SINAC).

Accions

- Dissenyar i posar a la pràctica un pla de control analític per valorar la qualitat de l'aigua als punts de consum.
- Informar de les mesures correctores que cal aplicar en cas que es detectin riscos en l'aigua a l'aixeta del consumidor.
- Implementar un sistema de transferència de dades que faciliti als ajuntaments la tasca de participació en el SINAC.

Són objecte d'actuació els sistemes d'aigua sanitària abastits per la xarxa d'aigua de consum municipal

d'equipaments i establiments públics o privats, de domicilis particulars, i altres punts de consum d'aigua, com, per exemple, les fonts(*).

(*) Com a conseqüència de la pandèmia de la Covid-19, i per minimitzar els riscos associats, excepcionalment, es prioritzaran totes aquelles instal·lacions de la via pública, o bé que siguin edificis públics.

En cas que calgui posar en funcionament les fonts públiques, és important que l'ajuntament informi els usuaris de les mesures de protecció que cal prendre davant la Covid-19.

Imatge del programa d'Avaluació i Control de la Qualitat de l'Aigua a l'Aixeta del Consumidor

Desenvolupament de les actuacions

El proveïdor del programa es posa en contacte amb els interlocutors municipals per establir el calendari d'actuacions següent:

- **Pla de control analític:** es fa un pla anual de recollida i anàlisi de mostres. En cas que els resultats de les analítiques revelin situacions de risc, se n'informa l'ajuntament de manera urgent. Es comunica, a l'ajuntament, en quines instal·lacions s'ha descobert l'anomalia i se l'assessora sobre com implementar conductes i actituds que redueixin el risc detectat. Es proposen, per si els són d'interès, els serveis que Dipsalut pot oferir-li per gestionar i corregir el problema.
- **Dossier tècnic:** s'elabora i es lliura a l'interlocutor municipal un dossier tècnic que inclou tota la documentació necessària per a la gestió correcta del risc de les instal·lacions, segons la normativa d'aplicació.

Normativa

- Reial Decret 140/2003, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà, i totes les seves modificacions (RC 902/2018).
- Ordre SCO/1591/2005, de 30 de maig, sobre el Sistema d'Informació Nacional d'Aigua de Consum.
- Altra documentació de referència: Programa de Vigilància i Control Sanitari de les Aigües de Consum Humà de Catalunya.

Cost i finançament

Programa de servei finançat íntegrament per Dipsalut. És, per tant, gratuït per als ajuntaments.

El cost mitjà de referència del programa per municipi és de 460 euros.

Sol·licitud

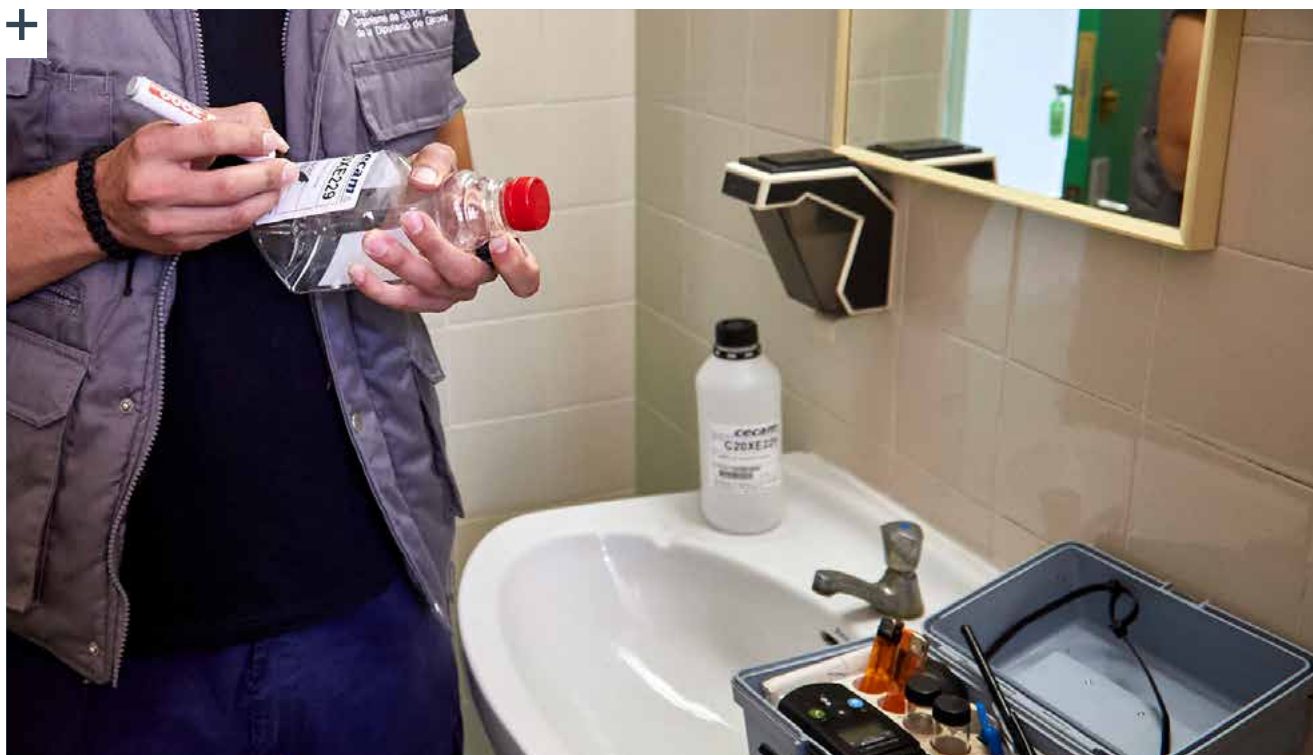
Del 15 al 22 de desembre del 2020.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa per via electrònica des del SIMSAP.

Per al correcte desenvolupament del programa sol·licitat es requereix el compromís de l'ajuntament a l'hora de coordinar-se amb el proveïdor de Dipsalut per dur a terme les tasques prèvies indispensables per

a la realització de les accions del programa, facilitar l'accés i, si escau, l'acompanyament als equipaments municipals

Cal recordar que des del SIMSAP es pot fer el seguiment de les actuacions que l'Organisme de Salut Pública està efectuant al municipi. A més, es poden consultar les actuacions i els resultats de catàlegs anteriors.

Imatge del programa d'Avaluació i Control de la Qualitat de l'Aigua a l'Aixeta del Consumidor

Establiments públics i indrets habitats

La salubritat dels espais i els equipaments públics, establiments, habitatges i altres indrets de convivència humana és un dels factors que determina la salut de les persones. La millora de la salubritat d'aquests espais és una fita clau dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

La sensibilització de la població en temes de salut s'incrementa dia rere dia i, en conseqüència, augmenta la demanda d'actuacions que proporcionin un entorn segur. L'evolució de l'oci ha incorporat noves tecnologies i instal·lacions que poden implicar, també, nous riscos per a les persones.

La normativa sanitària atorga als ens locals competències d'inspecció i autorització dels establiments i indrets, com ara: via pública i espai públic, centres educatius, centres esportius, piscines i centres d'estètica i higiene personal.

Pel que fa als edificis, habitatges i altres indrets de convivència humana, les autoritats sanitàries han de dur a terme accions de control i vigilància adreçades a reduir o eliminar els riscos per a la salut. Amb els programes que es detallen tot seguit, Dipsalut ofereix suport als municipis en aquestes obligacions.

El conjunt de programes que formen part d'aquesta línia d'actuació contribueix a les fites descrites als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) 3 i 11: promoure una vida sana i el benestar per a totes les persones i assolir un entorn urbà proper, segur i salubre.

Les accions d'assessorament tècnic adreçades al personal municipal i les activitats formatives programades promouen oportunitats d'aprenentatge i contribueixen als objectius de l'ODS 4, centrat en l'educació i en la promoció d'oportunitats d'aprenentatge al llarg de tota la vida.

A més, la gratuïtat dels programes i la universalitat de l'oferta proposada als municipis són elements que contribueixen a l'equitat territorial en salut i benestar de les persones, i s'alineen, per tant, amb l'ODS 10, que busca reduir les desigualtats en territoris i entre territoris.

Els programes de la línia d'equipaments públics i indrets habitats cerquen la millora de la salubritat d'espais i equipaments i contribueixen a aquests Objectius de Desenvolupament Sostenible:

ODS 3: "Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones en totes les edats"

ODS 4: "Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom"

ODS 6: "Garantir la disponibilitat i la gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a totes les persones"

ODS 10: "Reduir les desigualtats en països i entre països"

ODS 11: "Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles"

Avaluació de la Salubritat de les Piscines d'Ús Públic

Introducció

Són piscines d'ús públic les que estan obertes al públic o a un grup definit d'usuaris, no destinades únicament a la família i als convidats del propietari o ocupant, amb independència del fet que calgui pagar per accedir-hi. Així doncs, les piscines de titularitat pública i part de les de titularitat privada (com ara les d'hotels, parcs aquàtics, centres esportius i cases de turisme rural) es consideren d'ús públic.

En aquests equipaments, hi conflueixen determinats perills associats al seu disseny, funcionament, manteniment i gestió. El seu ús pot comportar riscos per a la salut quan la qualitat de l'aigua dels vasos no és correcta per al bany, el tractament que se'n fa no és l'adient, les instal·lacions no reuneixen unes característiques o condicions higièniques i sanitàries adequades o no es tenen en compte els riscos per a la seguretat dels usuaris i dels treballadors.

Amb aquest programa, Dipsalut realitza l'avaluació higiènica i sanitària d'aquelles piscines d'ús públic que els ajuntaments de la demarcació sol·liciten que s'avaluïn. No estan incloses en aquest programa les piscines classificades pel Reial Decret 742/2013 com a piscines d'ús privat:

- Tipus 3A: piscines: de comunitat de propietaris, cases de turisme rural que es lloguin únicament a una unitat familiar i piscines d'urbanitzacions o similars.
- Tipus 3B: piscines unifamiliars.

Així mateix, als parcs aquàtics, tot i que la normativa específica d'aplicació en aquestes instal·lacions recull altres àmbits, l'avaluació que s'efectuarà serà exclusivament dels aspectes higiènics i sanitaris d'aplicació a les piscines.

Durant la temporada de bany del 2020, un total de 124 municipis de la demarcació de Girona han sol·licitat l'avaluació de 432 instal·lacions, amb un total de 638 vasos de bany. Com a conseqüència de la pandèmia de la Covid-2019, el programa no s'ha pogut desenvolupar amb normalitat. Un 16% de les instal·lacions inicialment sol·licitades no s'han pogut avaluar.

Tanmateix, el desenvolupament del programa, la informació a les autoritats sanitàries locals i l'esforç dels consistoris i dels gestors de les piscines han fet possible una millora continuada en la qualitat higiènica i sanitària d'aquests equipaments.

Destinatari

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Objectius

- Avaluar i identificar els factors de risc de les piscines d'ús públic dels municipis gironins.
- Informar i sensibilitzar de la normativa actual de piscines els responsables d'aquests equipaments.
- Informar les autoritats sanitàries perquè es duguin a terme les actuacions oportunes per mantenir aquests equipaments en estat òptim.

Accions

- Avaluar els vasos i les instal·lacions de totes les piscines d'ús públic.
- Identificar els riscos sanitaris associats.
- Comunicar, de manera urgent, les deficiències de més risc a l'autoritat sanitària municipal.
- Notificar els resultats de l'avaluació a l'autoritat sanitària municipal.

Desenvolupament de les actuacions

- **Avaluació de la instal·lació:** es visiten i avaluen les instal·lacions. En cas que es detectin deficiències de més risc, es comuniquen de manera urgent a l'ajuntament.
- **Dossier tècnic:** s'elabora un dossier tècnic amb els resultats de les avaluacions de totes les instal·lacions sol·licitades.

Els resultats del programa es comuniquen a l'ajuntament i s'introdueixen al Sistema d'Informació Municipal de Salut Pública (SIMSAP).

Normativa

- Decret 95/2000, de 22 de febrer, pel qual s'estableixen les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic.
- Decret 177/2000, de 15 de maig, pel qual es modifica la disposició transitòria única del Decret 95/2000, de 22 de febrer, que estableix les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic.
- Decret 165/2001, de 12 de juny, de modificació del Decret 95/2000, de 22 de febrer, pel qual es fixen les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic.
- Reial Decret 742/2013, de 27 de setembre, pel qual s'estableixen els criteris tècnics i sanitaris de les piscines, i les seves modificacions.

Cost i finançament

Programa de servei finançat íntegrament per Dipsalut. És, per tant, gratuït per als ajuntaments.

El cost de referència de cada actuació és de 183 euros.

Sol·licitud

Del 2 de març al 8 d'abril del 2021.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa per via electrònica des del SIMSAP. Cal recordar que el SIMSAP permet fer el se-

guiment de les actuacions que Dipsalut està efectuant al municipi. A més, es poden consultar les actuacions i els resultats de catàlegs anteriors.

Formació associada:

Dipsalut ofereix formació gratuïta vinculada a aquest programa:

- Curs per a operadors i mantenidors de piscines d'ús públic

Suport a la Gestió de la Salubritat de les Piscines d'Ús Públic de Titularitat i/o de Gestió Municipal

Introducció

L'ús de les piscines de titularitat i/o de gestió municipal comporta, de la mateixa manera que si s'és usuari de la resta de piscines, determinats riscos associats a l'estat sanitari de l'equipament. Controlar-los i minimitzar-los és responsabilitat de gestors i usuaris.

Amb aquest programa, Dipsalut vol donar suport als gestors municipals de les instal·lacions, però també promoure i informar els banyistes d'aquesta responsabilitat compartida.

El Decret 95/2000, de 22 de febrer, que fixa les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic, va establir l'obligatorietat d'elaborar i implementar un programa d'autocontrol per garantir la salubritat d'aquests espais públics, cada cop més concorreguts. Una obligatorietat reafirmada posteriorment en el Reial Decret 742/2013, que determina els criteris tècnics i sanitaris de les piscines. Dipsalut incorpora, en aquest programa, el control dels criteris de qualitat de les aigües de piscines proposats pel Reial Decret.

Dins del suport a la gestió de la salubritat de les piscines d'ús públic de titularitat i/o de gestió municipal, Dipsalut avalua els equipaments, analitza l'aigua de bany i implementa els plans d'autocontrol fixats per la normativa d'aplicació. Les accions dutes a terme fins ara han permès identificar algunes de les àrees en què cal incidir per millorar en la gestió d'aquestes instal·lacions.

L'any 2020, el servei s'ha desenvolupat en 92 instal·lacions de 85 municipis que han sol·licitat el programa, amb un total de 184 vasos avaluats i analitzats. S'ha pogut comprovar una millora en la qualitat higiènica i sanitària de les instal·lacions*, resultat de l'esforç de les autoritats sanitàries locals i del desenvolupament continuat del programa.

(*dades del setembre del 2020. Cal tenir present que les dades obtingudes no són comparables a altres edicions del programa atesa la situació de pandèmia per la Covid-19).

Destinatari

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Imatge d'arxiu del Programa de Suport a la Gestió de la Salubritat de les Piscines d'Ús Públic de Titularitat i/o de Gestió Municipal

Imatge d'arxiu del Programa de Suport a la Gestió de la Salubritat de les Piscines d'Ús Públic de Titularitat i/o de Gestió Municipal

Objectius

- Dotar els ajuntaments amb piscines de titularitat i/o gestió municipal amb les eines necessàries per adequar-se a la normativa sanitària aplicable a les piscines d'ús públic.
- Millorar els elements de gestió i les mesures de prevenció necessàries per reduir els riscos per a la salut i garantir la salubritat de les instal·lacions.
- Garantir l'oferta formativa per capacitar el personal gestor de les piscines de titularitat i/o gestió pública que duen a terme les tasques de planificació i manteniment higiènic i sanitari en aquestes instal·lacions.

Accions

- Efectuar l'avaluació higiènica i sanitària i la caracterització de les piscines d'ús públic de titularitat i/o gestió municipal.
- Identificar els riscos sanitaris associats a les instal·lacions.
- Elaborar i implementar plans d'autocontrol de les instal·lacions.
- Confeccionar i establir plans de control analític.
- Dissenyar i posar en pràctica un suport informatiu sobre les normes de règim intern de les instal·lacions i les actituds personals dels usuaris que puguin comportar una reducció del risc.

Desenvolupament de les actuacions

El proveïdor del programa es posa en contacte amb els interlocutors municipals per establir el calendari d'actuacions següent:

- Pla de caracterització de la piscina: es visiten les instal·lacions per fer-ne una avaluació: estructural, operacional, de manteniment i de l'estat de salubritat de l'equipament i per conèixer-ne el funcionament.
- Pla d'autocontrol i gestió: un cop recollida la informació necessària, es redacten i es dissenyen de forma comprensible els plans d'autocontrol.
- Pla de control analític de la qualitat de l'aigua i l'aire de les piscines: es fa realitzar un pla anual de recollida i anàlisi de mostres.
- Assessorament i avaluació: dins del pla d'autocontrol i gestió, es visita la instal·lació i se n'avalua el d'implementació del pla d'autocontrol. S'identifiquen les àrees de millora, i s'assessora i s'informa de les mesures correctores que cal instaurar.

- Dossier tècnic: s'elabora, s'actualitza i es lliura a l'interlocutor municipal un dossier tècnic que inclou tota la documentació necessària per a la gestió correcta del risc de les instal·lacions segons la normativa d'aplicació.

Els resultats del programa es comuniquen a l'ajuntament i s'introdueixen al Sistema d'Informació Municipal de Salut Pública (SIMSAP).

En cas que es detectin deficiències de més risc, es comuniquen de manera urgent als ajuntaments.

Així mateix, quan els resultats indiquin altres situacions de risc, es proposen a l'ajuntament els serveis que Dipsalut ofereix per gestionar-les i corregir-les.

Normativa

- Decret 95/2000, de 22 de febrer, pel qual s'estableixen les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic.
- Decret 177/2000, de 15 de maig, pel qual es modifica la disposició transitòria única del Decret 95/2000, de 22 de febrer, que fixa les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic.
- Decret 165/2001, de 12 de juny, de modificació del Decret 95/2000, de 22 de febrer, pel qual s'estableixen les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic.
- Reial Decret 742/2013, de 27 de setembre, dels criteris tècnics i sanitaris de les piscines, i les seves modificacions.

Cost i finançament

Programa de servei finançat íntegrament per Dipsalut. És, per tant, gratuït per als ajuntaments.

El cost de referència de cada actuació és de 600 euros.

Sol·licitud

Del 2 de març al 8 d'abril del 2021.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa per via electrònica des del **SIMSAP**.

Els ajuntaments han d'identificar, a la sol·licitud, el personal municipal que efectuarà les operacions de manteniment higiènic i sanitari de les piscines. Han de verificar, si escau, que el personal designat disposa de la formació necessària per desenvolupar aquestes tasques. Si no és així, es poden inscriure als cursos de formació oferts per Dipsalut.

Per al correcte desenvolupament del programa sol·licitat es requereix el compromís de l'ajuntament a l'hora de coordinar-se amb el proveïdor de Dipsalut per dur a terme les tasques prèvies indispensables per a la realització de les accions del programa, facilitar l'accés i, si escau, l'acompanyament als equipaments municipals

Cal recordar que el SIMSAP permet fer el seguiment de les actuacions que Dipsalut està efectuant al municipi. A més, es poden consultar les actuacions i els resultats de catàlegs anteriors.

Formació associada

Dipsalut ofereix formació gratuïta vinculada a aquest programa:

- Curs per a operadors i mantenidors de piscines d'ús públic

Per obtenir més informació sobre els cursos, podeu consultar el web de Dipsalut, apartat "Formació".

Suport Econòmic per al Personal de Socorrisme a les Piscines d'Ús Públic de Titularitat i/o de Gestió Municipal

Introducció

Les piscines són equipaments amb una alta aflluència d'usuaris, i cal tenir presents un seguit de precaucions i serveis per protegir la seva salut.

L'objectiu d'una acurada gestió de la piscina és reduir al mínim els riscos relacionats amb l'ús d'aquests equipaments.

Els responsables de vetllar per la seguretat dels banyistes són els professionals del socorrisme aquàtic. La normativa regula quines són les característiques de les piscines que estan obligades a disposar de socor-

ristes i el nombre de professionals necessaris en cada cas.

La primera prioritat dels legisladors, gestors i responsables de les piscines ha de ser garantir la seguretat de tots els usuaris.

L'any 2020, van ser 62 els ajuntaments que van sol·licitar aquest suport econòmic per a les despeses salarials dels equips de socorrisme. Dipsalut ha fet una aportació mitjana del 25% de la despesa subvencionable del servei.

Destinataris

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Poden participar tots els municipis que disposin de piscines municipals amb servei de socorrisme, sempre que el personal de socorrisme compleixi amb els requeriments que la normativa d'aplicació estableix per a l'exercici d'aquesta professió.

En aquest sentit, el Consell Català de l'Esport estableix que els socorristes han d'estar inscrits al Registre Oficial de Professionals de l'Esport de Catalunya (ROPEC) en algun dels apartats que autoritza a exercir la professió de socorrista aquàtic en piscines.

Objectius

- Dotar els ajuntaments del suport econòmic necessari per disposar d'unes piscines municipals segures i amb el servei de socorrisme necessari.

Accions

- Aprovar i concedir una línia de suport econòmic per a la despesa en personal de socorrisme a les piscines municipals, que els ajuntaments beneficiaris hauran de justificar, d'acord amb el que estableixen les bases i la convocatòria de la subvenció.
- Recollir i estudiar la informació generada pels ajuntaments en relació amb els serveis de socorrisme.

Normativa

- Reial Decret 879/2011, de 24 de juny, pel qual s'estableix el títol de tècnic esportiu superior en salvament i socorrisme i se'n fixen els ensenyaments mínims i els requisits d'accés.
- Reial Decret 878/2011, de 24 de juny, pel qual s'estableix el títol de tècnic esportiu en salvament i socorrisme i se'n fixen els ensenyaments mínims i els requisits d'accés.
- Llei 3/2008, de 23 d'abril, de l'exercici de les professions de l'esport, modificada per la Llei 7/2015.
- Decret 95/2000, de 22 de febrer, de les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic, modificat mitjançant el Decret 165/2001, de 12 de juny.
- Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.
- Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.
- Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.
- Ordenança general de subvencions de la Diputació de Girona.

Cost i finançament

Programa de suport econòmic.

Sol·licitud

El període de sol·licitud d'aquest programa s'estableix a les bases de la convocatòria de subvenció que es publiquen al Butlletí Oficial de la Província de Girona i que podeu consultar al web de Dipsalut.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa via electrònica a través de la **seu electrònica** de Dipsalut.

Suport a la Gestió de la Salubritat de les Platges

Introducció

La salubritat de les platges ha d'estar inclosa dins les actuacions bàsiques que els ajuntaments del litoral porten a terme per a la protecció de la salut de les persones. A més, les platges són un dels espais on els usuaris perceben i avaluen la qualitat turística dels municipis.

Per facilitar la higiene i el confort dels usuaris, són moltes les platges on s'instal·len dutxes i rentapeus. Tot i que són considerats de baix risc, aquests equipaments podrien arribar a transmetre legionel·losi. Per aquest motiu, cal establir-hi accions de control i manteniment, tal com s'indica a la normativa vigent en matèria de prevenció i control del bacteri legionel·la.

També s'ha pogut comprovar que certes patologies dermatològiques estan associades a l'estat higiènic i sanitari de la sorra de les platges. El control microbiològic permet avaluar-la i ajuda a valorar l'efectivitat de les actuacions de neteja efectuades pels ajuntaments.

Durant la temporada de bany 2020, Dipsalut ha avaluat la qualitat higiènica i sanitària d'un total de 90 platges. S'han recollit mostres en dos moments diferents, a principis i a meitat d'estiu. Les mostres recollides són d'aigua de dutxes i rentapeus, de sorra humida de l'en-

torn de la plataforma de dutxa i de sorra seca de la platja.

En el primer mostreig d'aigua en 51 platges, l'anàlisi de detecció de legionel·la es realitza amb la tècnica de detecció ràpida PMA-qPCR. Amb els resultats obtinguts de les 114 mostres, s'ha detectat un 16% de platges on calia fer un bon seguiment de les mesures preventives i ajustar el calendari d'accions preventives i correctores. En el segon mostreig en 67 platges, l'anàlisi es fa seguint el mètode de cultiu en placa. S'han analitzat un total de 233 mostres, i en cap s'ha detectat presència de legionel·la.

Pel que fa al control microbiològic de sorra, al llarg de l'estiu se n'han pres 638 mostres, 29% de les quals preses en l'entorn de les dutxes ha presentat un estat sanitari alterat en aproximadament un 28% de les mostres. En el cas de les mostres de sorra seca, només un 12% dels valors eren no satisfactoris en el primer mostreig i un 5% en el segon. En tots els casos, en relació amb anys anteriors, hi ha una millora de la qualitat microbiològica de la sorra de les platges, influenciada potser per una menor densitat d'usuaris a les platges per la Covid-19.

Imatge d'arxiu del Programa de Suport a la Gestió de la Salubritat de les Platges

Destinataris

Tots els ajuntaments del litoral gironí.

Objectius

- Avaluar i descriure les condicions higièniques i sanitàries de les platges del litoral gironí.
- Avaluar i reduir el risc de transmissió de legionel·losi de les instal·lacions d'aigua de dutxes i rentapeus de les platges.
- Avaluar les condicions de la salubritat de la sorra de les platges.

Accions

- Avaluar i descriure la qualitat higiènica i sanitària de l'aigua de les dutxes i rentapeus de les platges.
- Descriure i caracteritzar estructuralment les dutxes i els rentapeus de les platges, com i on es connecten al servei d'aigua i identificar-ne els elements rellevants del circuit hidràulic.
- Descriure i situar els equipaments i els elements de risc que poden afectar la salubritat de la sorra de les platges.
- Dissenyar i implantar:
  - Pla preventiu de manteniment higiènic i sanitari, de neteja i desinfecció de les dutxes i rentapeus de les platges per a la prevenció i control de la legionel·losi.
  - Pla de control analític per a la detecció de legionel·la a les dutxes i els rentapeus.
  - Pla de millores i mesures correctores en el cas de presència de legionel·la a les dutxes i els rentapeus.
  - Pla de control analític destinat a avaluar la qualitat microbiològica de la sorra de la platja i de l'entorn de les plataformes de les dutxes i els rentapeus.
- Elaborar, lliurar i explicar, en una reunió tècnica a cada ajuntament, un dossier tècnic per a cada municipi amb tota la informació i els registres necessaris per a una correcta gestió del risc de cada una de les platges.

Desenvolupament de les actuacions

El proveïdor del programa es posa en contacte amb els interlocutors municipals per establir el calendari d'actuacions següent:

- **Pla de descripció i caracterització de la platja:** es recull tota la informació necessària que permeti disposar de la descripció de la platja, de les dutxes i els rentapeus, dels sistemes de distribució d'aigua que les abasteixen i dels elements de més risc en relació amb la salubritat (rieres, punts d'accés...). La descripció es farà tant des del punt de vista estructural com operacional i de manteniment mitjançant la recollida d'aquella informació que sigui rellevant per dur a terme una correcta gestió higiènica i sanitària.
- **Pla de manteniment higiènic i sanitari de les dutxes i els rentapeus:** s'aplicaran les accions de neteja i desinfecció (annex 3B del Reial Decret 865/2003) necessàries per mantenir les dutxes i els rentapeus de les platges en un estat de salubri-

tat correcte. La neteja i la desinfecció preventives és una acció que es realitzarà cada any a principi de temporada de bany a la totalitat de dutxes i rentapeus sol·licitades, amb la freqüència i la metodologia establertes a la normativa. És responsabilitat de l'ajuntament realitzar el manteniment anual, i aquesta primera neteja i desinfecció preventiva a inici de temporada de bany.

En el marc del programa, Dipsalut efectuarà una altra neteja i desinfecció preventiva de tots els punts finals de les instal·lacions sol·licitades. És responsabilitat de l'ajuntament vetllar perquè aquest tractament es pugui fer de forma segura, corresponsabilitzant-se amb l'empresa proveïdora mitjançant l'establiment d'uns protocols de seguretat.

- **Pla de control de la qualitat de l'aigua de les dutxes i rentapeus:** l'objectiu d'aquest pla és determinar la presència o absència de *Legionella* spp amb identificació i quantificació de *Legionella pneumo-*

phila a una mostra representativa de les dutxes i rentapeus de les platges.

- **Pla de control de la qualitat de la sorra:** l'objectiu d'aquest pla és avaluar i conèixer la qualitat microbiològica de la sorra de la platja. La informació obtinguda serà comunicada a l'ajuntament perquè complementi la informació utilitzada per definir els protocols municipals de neteja de platges.
- **Dossier tècnic de les platges:** s'elabora, s'actualitza i es lliura a l'interlocutor municipal un dossier tècnic que inclou tota la informació necessària per a la gestió correcta del risc de les dutxes i platges.

Els resultats del programa es comuniquen a l'ajuntament i s'introdueixen al Sistema d'Informació Municipal de Salut Pública (SIMSAP).

En cas que es detecti legionel·la en el mètode analític de cultiu en placa, Dipsalut ofereix de manera immediata la neteja i desinfecció de la instal·lació, dels punts finals i del sistema de canonades, prèvia instal·lació per part de l'ajuntament del bypass o punt d'injecció a l'inici de la distribució de canonades. Aproximadament 15 dies després d'aplicar les mesures correctores, es tornen a prendre mostres per verificar-ne l'eficàcia. A més, es recomanen una sèrie d'accions per corregir i gestionar les situacions de risc detectades.

En cas que els resultats indiquin situacions de risc que no siguin la presència de legionel·la, es proposen a l'ajuntament els serveis que Dipsalut pot oferir-los per corregir-les i gestionar-les.

Normativa

- Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.
- Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes.
- Ordre de 31 de juliol de 1972 sobre les normes per a la seguretat humana en llocs de bany.
- Reial Decret 865/2003, de 4 de juliol, pel qual s'estableixen els criteris higiènics i sanitaris per a la prevenció i el control de la legionel·losi.
- Decret 352/2004, de 27 de juliol, de les condicions higièniques i sanitàries per a la prevenció i el control de la legionel·losi.

Cost i finançament

Programa de servei finançat íntegrament per Dipsalut. És, per tant, gratuït per als ajuntaments.

El cost de referència mitjà pel conjunt d'accions a cada platja és de 780 euros.

Sol·licitud

Del 2 de març al 8 d'abril del 2021.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa per via electrònica des del **SIMSAP**.

En la sol·licitud, els ajuntaments han d'identificar el personal municipal responsable de dur a terme les operacions de manteniment higiènic i sanitari i de prevenció de la legionel·losi. Han de verificar, si escau, que el personal designat disposa de la formació descrita a la normativa. En cas que no sigui així, poden inscriure'l al programa de formació de Dipsalut.

Per al correcte desenvolupament del programa sol·licitat, es requereix el compromís de l'ajuntament a l'hora de coordinar-se amb el proveïdor de Dipsalut per dur a terme les tasques prèvies indispensables per a la realització de les accions del programa, facilitar l'accés i l'acompanyament.

Cal recordar que des del SIMSAP es pot fer el seguiment de les actuacions que l'Organisme de Salut Pública està efectuant al municipi. A més, es poden consultar les accions i els resultats de catàlegs anteriors.

Suport Econòmic per a la Seguretat, Vigilància, Salvament i Socorrisme a les Platges

Introducció

A més de l'estat sanitari de les sorres i els equipaments, hi ha un altre factor que contribueix a fer de les platges un entorn més o menys segur. Es tracta dels serveis de vigilància i salvament.

Es considera una platja segura aquella que disposa d'aquests serveis, juntament amb les infraestructures i els recursos humans necessaris per proporcionar el servei de manera adequada.

Per promoure que les platges de la demarcació comptin amb dispositius de socorrisme i vigilància, i que aquest servei es presti de manera idònia, Dipsalut ofereix suport econòmic als ajuntaments de les poblacions del litoral gironí.

Aquest 2020, els dinou municipis del litoral que han sol·licitat la subvenció per realitzar accions de seguretat, vigilància i salvament a les seves platges s'han beneficiat d'aquest suport econòmic. Dipsalut ha fet una aportació mitjana del 19% de la despesa subvencionable del servei. Al llarg d'aquest estiu, han mort per ofegament més de 40 persones a les costes de Catalunya. L'experiència en el desenvolupament del programa ha demostrat la conveniència de la seva continuïtat per vetllar per la seguretat dels usuaris d'aquests espais.

Destinatari

Tots els ajuntaments del litoral gironí.

Imatge d'arxiu del Programa de Suport Econòmic per a la Seguretat, Vigilància, Salvament i Socorrisme a les Platges

Objectius

- Dotar els ajuntaments del suport econòmic necessari per disposar d'unes platges segures, amb els serveis de vigilància, salvament i socorrisme i les infraestructures necessàries.

Accions

- Aprovar i concedir una línia de suport econòmic per a la seguretat, la vigilància, el salvament i el socorrisme a les platges, que els ajuntaments beneficiaris hauran de justificar amb la presentació de la memòria d'activitats i el compte justificatiu.
- Recollir i estudiar la informació generada pels ajuntaments en relació amb els serveis de seguretat, vigilància, salvament i socorrisme.

Normativa

- Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.
- Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes.
- Ordre de 31 de juliol de 1972 sobre les normes per a la seguretat humana en llocs de bany.
- Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.
- Ordenança general de subvencions de la Diputació de Girona.

Cost i finançament

Programa de suport econòmic.

Sol·licitud

El període de sol·licitud d'aquest programa s'estableix a les bases de la convocatòria de subvenció que es publiquen al Butlletí Oficial de la Província de Girona i que podeu consultar al web de Dipsalut.

Es tracta d'una línia de subvenció en la qual poden participar tots els municipis del litoral gironí.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa via electrònica a través de la **seu electrònica** de Dipsalut.

Imatge d'arxiu del Programa de Suport Econòmic per a la Seguretat, Vigilància, Salvament i Socorrisme a les Platges

Suport a la Gestió de la Salubritat de les Sorreres Infantils

Introducció

Les sorreres situades a les àrees de jocs infantils dels espais verds d'ús públic, escoles de primària i llars d'infants són espais que ajuden a desenvolupar les habilitats dels més petits. Alhora, poden comportar determinats riscos derivats, per exemple, d'una higiene insuficient de la sorra.

La Comissió de Jardineria i Paisatgisme del Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Pèrits Agrícoles de Catalunya va publicar dues normes tecnològiques que donen el marc de referència necessari per a la gestió de sorreres ubicades als espais d'ús públic.

Amb aquest programa, Dipsalut dona suport als municipis en la gestió dels riscos per a la salut que poden confluïr en les sorreres.

L'any 2020, s'ha avaluat la qualitat higiènica i sanitària de 302 sorreres infantils dels 111 municipis que han sol·licitat el servei. S'ha detectat contaminació microbiològica* per enterococs fecals en un 15,89% de les

sorreres; per *Escherichia coli*, en un 3,9%, i per ous de nemàtodes (*Ascaris*), en un 2,3%. Hi ha una incidència més baixa en relació amb l'any passat perquè actualment només s'han pogut avaluar un terç de les sorreres habituals. A causa de la pandèmia de la Covid-19, es van tancar les escoles i els sorrals en espais públics al març i no s'han obert fins al setembre. S'ha informat els ajuntaments de totes aquelles sorreres on s'ha detectat contaminació i s'han determinat les mesures correctores necessàries per eliminar-la, i en la majoria dels casos s'ha vist com a efectiva la substitució de la sorra. De la mateixa manera, s'ha comunicat i s'ha recomanat corregir altres anomalies relatives a la seguretat d'ús, disseny, construcció o al manteniment d'aquests espais.

(*dades del setembre del 2020. Cal tenir present que les dades obtingudes no són comparables a altres edicions del programa atesa la situació de pandèmia per la Covid-19).

Destinatari

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Objectius

- Avaluar les condicions de salubritat de les sorreres d'àrees de jocs infantils d'escoles de primària, llars d'infants i parcs públics.
- Descriure i avaluar les condicions de seguretat d'ús, disseny, construcció i manteniment de les sorreres infantils.
- Proveir els ajuntaments dels serveis necessaris per a l'avaluació i el control de la salubritat de les sorreres.
- Proposar les mesures preventives i correctores als ajuntaments per a la millora de la salubritat de les sorreres.

Accions

- Elaborar i implementar un pla de control analític per avaluar la qualitat sanitària de la sorra amb la determinació dels paràmetres microbiològics i parasitològics descrits a la NTJ 13J:1998 (higiene de les sorreres en àrees de jocs infantils).
- Realitzar o desenvolupar un pla de descripció i avaluació de les condicions de seguretat d'ús, disseny, construcció i manteniment a partir de la NTJ 09S:1998 (sorreres en àrees de jocs infantils).
- Proveir del suport tècnic necessari als ajuntaments i altres autoritats sanitàries en cas de presència de contaminació per microorganismes.

Imatge d'arxiu del Programa de Suport a la Gestió de la Salubritat de les Sorreses Infantils

Desenvolupament de les actuacions

El proveïdor de les tasques associades al programa es posa en contacte amb els responsables municipals per fixar la data i l'hora de visita per conèixer les instal·lacions i fer les actuacions determinades al programa.

- **Pla de descripció i avaluació de les condicions de seguretat d'ús, disseny, construcció i manteniment:** es visiten les sorreses per recollir la informació necessària que permeti disposar de la descripció de la sorra i els seus elements. S'avalua la zona de joc i la sorra per detectar i descriure els elements que poden suposar un risc en relació amb la seguretat d'ús, disseny, construcció i manteniment per aplicar-hi les mesures correctores necessàries.
- **Pla de control analític de la qualitat de la sorra:** es realitza un pla anual de recollida i anàlisi de mostres.

- **Dossier tècnic:** s'elabora, s'actualitza i es lliura a l'interlocutor municipal un dossier tècnic que inclou la documentació necessària per a la gestió correcta del risc de les instal·lacions.

Els resultats del programa es comuniquen a l'ajuntament i s'introdueixen al Sistema d'Informació Municipal de Salut Pública (SIMSAP).

En el cas que els resultats indiquin situacions de risc, es proposen a l'ajuntament els serveis que Dipsalut ofereix per gestionar-les i corregir-les. Els resultats s'introdueixen al Sistema d'Informació Municipal de Salut Pública (SIMSAP).

Normes tecnològiques de referència

- NTJ 09S: 1998 Sorreses en àrees de jocs infantils.
- NTJ 13R: 1998 Higiene de les sorreses en àrees de jocs infantils.

Cost i finançament

Programa de servei cofinançat per Dipsalut i els ajuntaments mitjançant una taxa variable (que es calcula en funció del cens de la població del municipi i del nombre d'actuacions sol·licitades). Podeu consultar

l'ordenança fiscal reguladora de la taxa per a la prestació del servei de gestió i control del risc derivat de l'ús de sorreses infantils al web de Dipsalut.

El cost de referència per a cada actuació del programa és de 195 euros. En funció de la població del municipi i

del nombre d'actuacions sol·licitades, Dipsalut n'assumeix entre un 30% i un 90%.

Tarifa bàsica

Municipis	Tarifa € / actuació
Fins a 1.500 hab.	19,50 €
De 1.501 a 5.000 hab.	39,00 €
De 5.001 a 15.000 hab.	58,50 €
De 15.001 a 25.000 hab.	78,00 €
De més de 25.000 hab.	97,50 €

Tarifa a partir del nombre d'actuacions

Municipis	Tarifa € / actuació	Nombre d'actuacions
Fins a 1.500 hab.	58,50 €	Superior a 3
De 1.501 a 5.000 hab.	78,00 €	Superior a 4
De 5.001 a 15.000 hab.	97,50 €	Superior a 6
De 15.001 a 25.000 hab.	117,00 €	Superior a 8
De més de 25.000 hab.	136,50 €	Superior a 12

Sol·licitud

Del 15 al 22 de desembre del 2020.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa per via electrònica des del **SIMSAP**.

Per al correcte desenvolupament del programa sol·licitat es requereix el compromís de l'ajuntament a l'hora de coordinar-se amb el proveïdor de Dipsalut per dur a

terme les tasques prèvies indispensables per a la realització de les accions del programa, facilitar l'accés i, si escau, l'acompanyament als equipaments municipals

Cal recordar que el SIMSAP permet fer el seguiment i veure els resultats de les actuacions que Dipsalut està efectuant al municipi. A més, es poden consultar les accions i els resultats de catàlegs anteriors.

Suport Econòmic a les Actuacions per a la Lluita i Control Integrat de Plagues Urbanes

Introducció

Entenem com a plaga urbana un conjunt d'éssers vius que, per la seva abundància i les seves característiques, poden ocasionar problemes sanitaris, molèsties o altres inconvenients a les persones.

La repercussió sobre la salut més important de la presència de plagues és la transmissió de microorganismes patògens causants de malalties que, en alguns casos, es poden distribuir entre poblacions humanes.

La Llei 18/2009, de salut pública, estableix com a servei mínim dels ens locals la gestió dels riscos per a la salubritat derivats dels animals domèstics i peridomèstics, i de les plagues.

Tal com recull la normativa, és competència dels ens locals la identificació i la lluita contra les plagues que puguin afectar la via pública i els espais públics, els edificis d'habitatges particulars, els centres educatius de primària i llars d'infants, i els centres esportius i les piscines.

Dipsalut ofereix aquest programa de suport econòmic als ajuntaments, que cobreix les actuacions que desenvolupin per a l'eradicació i el control de plagues urbanes, inclòs el mosquit tigre, i les accions desenvolupades dins l'espai urbà per al control de la Vespa velutina (vespa asiàtica), ja que la seva presència suposa un risc per a la salut de les persones, per aquells conceptes descrits a les bases de la subvenció.

L'any 2020, un total de 175 municipis van sol·licitar la subvenció per a actuacions de control de plagues urbanes realitzades. 59 municipis van sol·licitar suport per a les accions de control de la nova espècie invasora, la vespa asiàtica, i 69 municipis n'han sol·licitat per a les accions contra el mosquit tigre. El suport econòmic mitjà va ser d'aproximadament el 77 % de la despesa subvencionable sol·licitada.

Destinataris

Poden concórrer a la convocatòria d'aquest programa de suport econòmic els ajuntaments de la demarcació de Girona. Els municipis que pertanyen a la Mancomunitat Intermunicipal Voluntària del Servei de Control de

Mosquits de la Badia de Roses i del Baix Ter queden exclosos de la subvenció de les despeses generades en el control del mosquit tigre.

Objectius

- Dotar els ajuntaments dels recursos econòmics necessaris per poder lluitar contra les plagues urbanes presents als seus municipis.
- Sol·licitar als ajuntaments tota la informació relacionada amb les plagues existents al territori i les

formes de lluita per dotar Dipsalut de la informació necessària que permeti, en un futur, planificar una línia de suport tècnic integral a la lluita contra les plagues.

Accions

- Publicar i concedir la línia de suport econòmic.
- Recollir i estudiar la informació generada pels ajuntaments en relació amb el desenvolupament dels plans de lluita integrada contra plagues urbanes.

Imatge d'arxiu del Programa de Suport Econòmic a les Actuacions per a la Lluita i Control Integrat de Plagues Urbanes

Normativa

- Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya.
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.
- Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública.
- Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.
- Ordenança general de subvencions de la Diputació de Girona.

Cost i finançament

Programa de suport econòmic.

Sol·licitud

El període de sol·licitud s'estableix a les bases de la convocatòria de subvenció que es publicaran al *Butlletí Oficial de la Província* i que podreu consultar a la web de Dipsalut.

Es tracta d'una línia de subvenció en la qual poden participar tots els municipis gironins.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa a través de la **seu electrònica** de Dipsalut.

Suport a la Gestió dels Riscos Derivats de la Presència del Mosquit Tigre (*Aedes Albopictus*)

Introducció

L'any 2004, el mosquit tigre es va detectar per primer cop a Catalunya. Des de llavors, seguint el mateix model d'expansió que en altres països, s'ha estès pràcticament arreu del territori. A la demarcació de Girona, se n'ha pogut constatar la presència estable en 186 municipis, els mateixos que l'any passat.

En la lluita contra la seva expansió, són tan importants les mesures de vigilància i control que s'impulsen des de les administracions i es duen a terme als espais públics com les actituds individuals dels ciutadans, que porten a evitar zones de cria als espais privats. Cal recordar que només 2 de cada 10 dels possibles punts de cria del mosquit tigre es troben a l'espai públic.

El suport de Dipsalut en la lluita contra el mosquit tigre es va iniciar l'any 2008. Des de l'inici, per incidir en la reducció de la densitat de mosquits en l'espai privat, s'han fet campanyes d'informació i sensibilització ciutadana, s'ha desenvolupat un projecte educatiu a les escoles de la demarcació i s'han atès les situacions d'alerta comunicades pels ajuntaments.

L'any 2010, la Generalitat va crear la Comissió Interinstitucional per a la Prevenció i Control del Mosquit Tigre a Catalunya, que va passar a assumir el lideratge i a elaborar l'estratègia per a la lluita contra l'insecte. S'estableix que la presència del mosquit tigre s'ha de considerar com una plaga urbana i que la lluita contra aquesta és competència dels ajuntaments.

Si s'observa quin ha estat el comportament del mosquit en altres països de l'arc mediterrani, cal tenir en compte que pot arribar a provocar importants brots de malalties tropicals emergents, com el dengue, la febre hemorràgica de chikungunya o la malaltia transmesa pel virus del Zika.

En aquest sentit, si el Departament de Salut detecta una persona amb símptomes d'aquestes malalties, encarrega a Dipsalut fer un estudi entomològic, en el qual s'inspecciona un radi establert al voltant de la zona on resideix la persona simptomàtica per detectar i eliminar la presència de vectors de la malaltia i controlar el risc de transmissions.

Durant el 2020, el confinament establert com a mesura de control de la Covid-19 ha significat una reducció gairebé total de viatges a zones endèmiques, i també la reducció a zero dels casos reportats a la demarcació de Girona*.

Dipsalut es reafirma en la seva estratègia de capacitat dels ciutadans i reforça la participació dels ajuntaments en la lluita contra la població larvària de mosquit tigre. Dona continuïtat a l'oferta formativa i a l'elaboració de la cartografia dels possibles punts de cria a l'espai públic, unes eines molt valuoses per lluitar de manera més eficient i efectiva contra les larves. El 2020, són 160 els municipis que compten amb la cartografia. També manté el seu suport al Projecte educatiu per a la vigilància, el seguiment i el control del mosquit tigre a les escoles gironines, conjuntament amb la Mancomunitat Intermunicipal Voluntària del Servei de Control de Mosquits de la Badia de Roses i el Baix Ter.

Per al futur, hem d'estar preparats per a noves malalties emergents, com la provocada pel virus del Nil occidental, amb 44 casos a la província de Sevilla. En aquest cas, és el mosquit comú (gènere *Culex*), el que transmet la malaltia.

(*dades fins al setembre del 2020)

Imatge d'arxiu del Projecte Educatiu del Mosquit Tigre

Destinatari

Aquest programa s'adreça als ajuntaments dels municipis amb presència consolidada de mosquit tigre.

Objectius

- Dotar els ajuntaments i el seu personal de les eines, el coneixement i la formació suficients per poder dur a terme la lluita antilarvària als espais públics.
- Establir sistemes de control de la població de mosquit tigre que en dificultin la propagació.
- Informar i sensibilitzar la població sobre conductes adreçades a impedir l'expansió del mosquit tigre i a reduir-ne la densitat.

Accions

Les accions incloses al programa responen a tres eixos principals d'actuació:

- Assessorament, formació i capacitació tècnica als ajuntaments:
  - Assessorament en relació amb la redacció d'una ordenança municipal.
  - Eines per a una gestió eficient del programa: cartografia de possibles punts de cria, assessorament tècnic i formació cívica i ambiental, i avaluació de controls antilarvaris.
- Informació, difusió i sensibilització de la població:
  - Programa educatiu a escolars.
  - Campanyes informatives als mitjans de comunicació.
  - Accions pedagògiques i de sensibilització.
  - Creació d'una xarxa de voluntaris per conèixer l'activitat de mosquits adults al municipi.
- Vigilància i coordinació:
  - Accions de vigilància entomològica per conèixer l'expansió del mosquit i la densitat de població existent i per coordinar les accions de lluita necessàries.

Desenvolupament de les actuacions

- **Cartografia:** els municipis poden sol·licitar la cartografia actualitzada dels punts de cria en espai públic des del SIMSAP. Un cop elaborada, es fa una sessió tècnica per lliurar-la a l'ajuntament i explicar la informació recollida.
- **Calendari d'actuacions:** el proveïdor del programa es posa en contacte amb els interlocutors municipals per establir el calendari. Els municipis que vulguin dirigir-se al Servei de Control de Mosquits de la Badia de Roses i del Baix Ter per explicar la seva situació i que es puguin valorar les actuacions que cal desenvolupar poden fer-ho per telèfon (972 451 231) o per correu electrònic (info@mosquitigregirona.cat).
- **Dossier tècnic:** s'elabora un dossier tècnic amb les actuacions dutes a terme als municipis i els seus resultats. Aquestes dades s'inclouran a la memòria anual d'actuacions del programa.
- **Projecte educatiu:** el Servei de Control de Mosquits es posa en contacte amb els centres escolars per oferir-los el projecte educatiu, que es durà a terme a tots els centres que el sol·licitin.

Imatge d'arxiu del Projecte Educatiu del Mosquit Tigre

Normativa

- Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya.
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.
- Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública.

Cost i finançament

Programa de servei finançat íntegrament per Dipsalut. És, per tant, gratuït per als ajuntaments.

Sol·licitud

De l'1 de desembre del 2020, i fins al període de vigència del catàleg.

Els ajuntaments interessats que no disposin encara de la cartografia dels possibles punts de cria del mosquit tigre o els calgui l'actualització de la cartografia de què ja disposen han de presentar la sol·licitud d'aquest

programa des del Sistema d'Informació Municipal en Salut Pública (SIMSAP).

Cal recordar que des del SIMSAP es pot fer el seguiment i veure els resultats de les actuacions que Dipsalut va efectuant al municipi i alhora es poden consultar les accions i els resultats de catàlegs anteriors.

Control i Gestió de Riscos Derivats de la Presència de Simúlids a les Comarques del Gironès i el Baix Empordà

Introducció

Els simúlids són una família de dípters coneguts genèricament com a "mosca negra". L'hàbitat preferit dels adults són els entorns amb vegetació prop de rius i torrents. La posta d'ous i el desenvolupament de les larves es fa a l'aigua. Les femelles són molt agressives i produeixen unes picades doloroses. El control de les plagues de mosca negra es fonamenta en la limitació del desenvolupament de les seves larves.

Per gestionar els riscos derivats d'aquests insectes, Dipsalut aplica la lluita biològica contra les larves al riu Ter al seu pas per la comarques del Gironès i el Baix Empordà. L'experiència assolida ha permès predir amb exactitud el moment en què cal fer el tractament antilarvari. D'aquesta manera, s'han pogut millorar l'efectivitat i l'eficiència econòmica de les accions.

El desenvolupament continuat d'aquest servei ha fet possible que la incidència i les molèsties ocasiona-

des per la plaga s'hagin reduït i mantingut a un nivell baix.

L'any 2020 ha estat excepcional meteorològicament parlant. El temporal de pluges del Glòria va generar una riuada excepcional, amb cabals que en alguns dels trams baixos van arribar als 2.000 metres cúbics, i que ha suposat un gran problema per poder desenvolupar la tasca que tenim encomanada. L'accés al riu s'ha fet extremadament dificultós i s'ha hagut de modificar el mètode de mostreig. Tot i aquestes dificultats, l'experiència dels darrers anys ha fet possible un control efectiu de la població larvària de simúlids. La qualitat de l'aigua ha fet possible una gran efectivitat de les cinc aplicacions efectuades, amb producte antilarvari al Ter.

Dipsalut desenvolupa aquest programa coordinadament amb la Mancomunitat Intermunicipal Voluntària del Servei de Control de Mosquits de la Badia de Roses i el Baix Ter.

Imatge d'arxiu del Projecte Control i Gestió de Riscos Derivats de la Presència de Simúlids a les Comarques del Gironès i el Baix Empordà

Imatge d'arxiu de Simúlids. Autor: Michel Martínez Boulanin

Destinatari

Ajuntaments de les comarques del Gironès i del Baix Empordà situades dins l'àrea de difusió de la població de simúlids de la conca del riu Ter i els seus afluents.

Objectius

- Establir sistemes de vigilància que permetin conèixer l'àmbit geogràfic de difusió dels simúlids a la demarcació de Girona.
- Instaurar sistemes de control de la població de simúlids.

Accions

Vigilància i control de les poblacions descrites al *Programa de control de simúlids a les comarques del Gironès i el Baix Empordà*.

Desenvolupament de les actuacions

- Seguiment de les poblacions larvàries i aplicació de productes larvicides al riu Ter en els trams del Gironès i el Baix Empordà.
- Un cop finalitzat el programa, elaboració d'un informe sobre les actuacions dutes a terme i l'evolució de les poblacions de mosca negra en els diferents trams del riu sota control.

- Comunicació dels resultats de les actuacions als ajuntaments i als integrants de la Comissió Tècnica per a la Prevenció i Control de la Mosca Negra a les Comarques de Girona.

Normativa

- Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya.
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.
- Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública.

Cost i finançament

Programa de servei finançat íntegrament per Dipsalut. És, per tant, gratuït per als ajuntaments.

Sol·licitud

No requereix sol·licitud.

Imatge Riu Ter. Wikiloc.

Seguretat alimentària

Garantir la higiene i la seguretat dels aliments és bàsic per poder preservar la salut de les persones que els consumeixen. Les precaucions han d'estar presents al llarg de tot el procés, des que s'obtenen o es produeixen els aliments fins que els mengem. Professionals i particulars han de conèixer i seguir les pautes d'higiene alimentària per reduir els riscos associats al consum d'aliments.

La política en seguretat alimentària ha de consistir a protegir la salut i els interessos dels consumidors, a procurar que la ciutadania estigui sensibilitzada i ben informada i a possibilitar que tingui plena confiança en la seguretat dels aliments que consumeix.

S'ha d'adoptar una estratègia global i integrada que reculli tots els aspectes de la cadena de producció d'aliments, des del sector primari fins al consumidor final, i que tingui també com a objectiu que tota la població pugui accedir a una alimentació segura i sana.

Per assolir-ho, cal la col·laboració de tots els participants en la cadena alimentària, inclosos els consumidors. Cal també el compliment de les normatives d'higiene, manipulació i qualitat per part de tots els sectors implicats en la producció i comercialització dels aliments.

Les administracions, tant locals com nacionals, han d'oferir assessorament per a la implantació dels requisits necessaris d'higiene per a cada etapa del procés d'elaboració i comercialització d'aliments, i han d'establir mecanismes de vigilància i control del seu compliment.

Aquesta línia del catàleg s'emmarca dins les fites descrites pels Objectius de Desenvolupament Sostenible 2 (assolir la seguretat alimentària), 3 (garantir una vida sana) i 12 (modalitats de consum i producció sostenibles). Es mira de transmetre coneixements i habilitats, a través de l'edició i distribució de material divulgatiu, per poder mantenir una alimentació sana i equilibrada, reduir el sobrepès, millorar la salubritat dels aliments i optar per modalitats de consum sostenibles, entre d'altres. Les accions de formació per a personal manipulador d'aliments del comerç minorista i la restauració s'alineen amb l'ODS 4 (educació de qualitat i oportunitats d'aprenentatge al llarg de la vida).

La seguretat alimentària és una de les fites recollides als Objectius de Desenvolupament Sostenible:

ODS 2: "Posar fi a la fam, assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició i promoure l'agricultura sostenible"

ODS 3: "Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones en totes les edats"

ODS 4: "Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom"

ODS 12: "Garantir modalitats de consum i producció sostenibles"

Suport a la Gestió de la Seguretat Alimentària en l'Àmbit Municipal

Introducció

La seguretat alimentària forma part d'una estratègia global de la Unió Europea en la qual també estan implicats la salut i el benestar dels animals i les plantes. L'objectiu és assegurar-la des de la granja fins a la taula del consumidor.

A Catalunya, en la mateixa direcció europea, es va redactar el Pla de seguretat alimentària 2017-2021, un model integrat i relacional d'intervenció pública per impulsar els principis de coordinació, cooperació i transversalitat i que atorga un paper destacat als sectors empresarials i als consumidors.

Pel que fa al sector públic, la Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública, estableix, a l'apartat f de l'article 52, que la gestió del risc per a la salut derivat dels productes alimentaris en les activitats del comerç minorista, del servei i la venda directa d'aliments preparats als consumidors, com a activitat principal o complementària d'un establiment, és de competència municipal.

Des de Dipsalut, entenem la dificultat per a molts ajuntaments de donar resposta a aquesta competència. Així mateix, som conscients que el sector de la restauració i la venda minorista a la nostra demarcació compta amb un nombre d'establiments que fa gairebé impossible abordar la tasca d'avaluació de tots exclusivament des del suport que us podria oferir Dipsalut.

Tot i així, és voluntat de Dipsalut explorar i treballar les opcions que podem arribar a oferir i les aliances que es puguin acordar amb les altres administracions que actuen en l'àmbit de la salut pública a Catalunya.

Per poder treballar en el disseny d'aquestes opcions, és indispensable conèixer per endavant quin és el cens municipal d'aquests tipus d'establiments minoristes i de restauració. Aquest és l'objectiu inicial d'enguany, per al qual necessitem que els ajuntaments col·laborin amb la informació de què disposen.

Continuarem també fent la tasca de difusió de material divulgatiu amb informació sobre seguretat alimentària.

Imatge d'arxiu del programa de Suport a la Gestió de la Seguretat Alimentària en l'Àmbit Municipal

Destinatariis

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Objectius

- Difusió d'informació sobre seguretat alimentària i consum sostenible en l'àmbit municipal.
- Millorar els coneixements dels treballadors del comerç minorista d'alimentació i la restauració per elaborar aliments segurs.
- Informar els ajuntaments de l'abast de les seves competències pel que fa a la gestió del risc per a la salut derivat dels productes alimentaris.

Accions

- Promoure el coneixement més acurat possible del cens d'establiments de comerç minorista d'alimentació i de restauració de competència municipal.
- Editar, distribuir i difondre materials i suports que recullin els principis bàsics per aconseguir aliments segurs en el sector del comerç minorista de l'alimentació i la restauració: els ajuntaments tenen a la seva disposició tríptics dels plans d'autocontrol que cal implementar per controlar i gestionar els riscos en els aliments, perquè els distribueixi entre els establiments alimentaris del seu municipi.
  - Pla de control de l'aigua.
  - Pla de neteja i desinfecció.
  - Pla de control de plagues i altres animals indesejables.
  - Pla de formació i capacitatció del personal en seguretat alimentària.
  - Pla de control de proveïdors.
  - Pla de traçabilitat.
  - Pla de control de temperatures.
- Pla de manteniment i calibratge d'instal·lacions, estris i equipaments.
- Pla de control dels al·lèrgens i les substàncies que provoquen intolerància alimentària.
- Pla de control dels subproductes i els residus.

A més, es posa a disposició dels ajuntaments la guia de bones pràctiques per garantir aliments segurs Ho fem bé? Ho hem de fer bé!, elaborada i editada per Dipsalut.

A la web de Dipsalut (www.dipsalut.cat) també trobareu disponible el material següent:

- Recursos divulgatius destinats a paradistes de fires i mercats: *Guia de pràctiques correctes d'higiene per a la venda d'aliments en mercats no sedentaris i fires*, editada pel Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.
- Material destinat a petites i mitjanes empreses: *Guia per a la implantació d'un sistema d'autocontrol de la qualitat a les petites i mitjanes*

Imatge d'arxiu del programa de Suport a la Gestió de la Seguretat Alimentària en l'Àmbit Municipal

empreses agroalimentàries, editada pel Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya.

- En la versió digital d'aquest catàleg (a la pàgina web de Dipsalut), trobareu l'enllaç amb el web de l'Agència Catalana de Seguretat Alimentà-

ria, on veureu material divulgatiu per al control del malbaratament alimentari. Al web de Canal Salut, podreu trobar, entre altres informacions, el *Decàleg salut i benestar*, que recull consells d'alimentació equilibrada i consum moderat d'alcohol.

Desenvolupament de les actuacions

Dipsalut dissenyarà la recollida d'informació necessària per conèixer el cens d'establiments d'alimentació de competència municipal.

Dipsalut posa a disposició dels ajuntaments gironins material divulgatiu i cursos de formació sobre seguretat alimentària.

Els ajuntaments interessats poden sol·licitar la quantitat de tríptics i guies necessàries en funció del nombre

d'establiments alimentaris censats. També poden inscriure's als cursos bàsics de formació per a manipuladors d'aliments els treballadors de comerç minorista d'alimentació i la restauració que exerceixen la seva tasca en equipaments municipals.

Aquest programa facilita als consistoris la difusió de la informació sobre seguretat alimentària entre els responsables d'aquests establiments.

Normativa

- Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya.
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.
- Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública.
- Reglament (CE) 852/2004, de 29 d'abril, relatiu a la higiene dels productes alimentaris.

Cost i finançament

Programa de servei gratuït per als ajuntaments

Sol·licitud

De l'1 de desembre del 2020, i fins al període de vigència del catàleg.

Els ajuntaments interessats en el material divulgatiu han de presentar la sol·licitud d'aquest programa per via electrònica des del **SIMSAP**.

Formació associada

Dipsalut ofereix formació gratuïta vinculada a aquest programa:

- Curs bàsic de formació per a manipuladors d'aliments del comerç minorista i la restauració

Per obtenir més informació sobre els cursos, podeu consultar el web de Dipsalut, apartat "Formació".

Suport tècnic en salut ambiental

La tipologia dels factors de risc que es poden presentar en el dia a dia de la salubritat pública municipal és molt diversa. La voluntat de Dipsalut és oferir als ajuntaments el suport necessari per a la gestió de les situacions de risc, sigui quina sigui la seva naturalesa.

L'ajuntament és l'administració pública de proximitat per excel·lència, i sovint és qui ofereix la primera resposta a les necessitats i les problemàtiques de la població. Per tant, els ajuntaments es troben amb la necessitat i la voluntat d'intervenir, però sovint sorgeixen preguntes com Què cal fer? Com s'ha de fer? Amb quins recursos?

En els grans àmbits de la protecció de la salut en els quals les administracions locals tenen assignades competències —sanitat ambiental, medi ambient urbà, aigües de consum humà, equipaments públics i indrets habitats, seguretat alimentària i policia mortuòria—, poden aparèixer riscos físics, químics o microbiològics que suposarien una gran diversitat de situacions.

Amb aquest Catàleg de serveis s'ha fet l'esforç de recollir programes de suport i assessorament per a una part important dels aspectes descrits a les competències municipals en protecció de la salut. Conscients de la impossibilitat de preveure i proposar programes per a la totalitat de situacions que es poden presentar en el dia a dia municipal, la voluntat de Dipsalut és oferir als ajuntaments el suport necessari per a la gestió de les situacions de risc, sigui quina sigui la seva especificitat.

Aquesta línia impacta sobre els Objectius de Desenvolupament Sostenible que puguin estar relacionats amb les accions realitzades pels ajuntaments comptant amb el Programa de Suport a Polítiques Municipals de Protecció de la Salut (bàsicament 3, 4, 6 i 11)

Assessorament i Suport a Polítiques Municipals de Protecció de la Salut

Introducció

La Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública, estableix que els ens locals són competents per prestar els serveis mínims següents en l'àmbit de la protecció de la salut:

- La gestió del risc per a la salut derivat de la contaminació del medi.
- La gestió del risc per a la salut pel que fa a les aigües de consum públic.
- La gestió del risc per a la salut en els equipament públics i els indrets habitats, incloses les piscines.
- La gestió del risc per a la salut derivat dels productes alimentaris en les activitats del comerç minorista, la restauració, la producció d'àmbit local i el transport urbà d'aliments.
- La gestió del risc per a la salut derivat dels animals domèstics, peridomèstics i de les plagues.
- La policia sanitària mortuòria en l'àmbit de les competències locals.
- Qualsevol altra activitat de competència local relacionada amb la gestió en matèria de protecció de la salut, de conformitat amb la legislació vigent.

Els programes d'aquest catàleg tenen com a objectiu donar el suport necessari als ajuntaments en gran part de les competències de l'àmbit de la protecció de la salut. Amb el Programa de suport a polítiques municipals de protecció de la salut, Dipsalut ofereix suport i assessorament davant d'altres riscos de naturalesa diversa que puguin afectar els municipis. Aquest programa s'emmarca en la línia d'activitats d'assistència tècnica i econòmica als ajuntaments.

L'any 2020, un total de 29 municipis han demanat sol·licituds d'aquest servei, que han recollit una important diversitat de situacions relacionades amb la salubritat pública municipal. Quinze de les sol·licituds han estat peticions de suport per a reformes estructurals de sistemes d'aigua sanitària, reg o bany per reduir el risc de proliferació de legionel·la o bé per adequar-les a la normativa sanitària. Dotze han estat sol·licituds adreçades a la millora d'abastaments d'aigua potable, amb la instal·lació d'autoanàlitzadors i sistemes de telecontrol. També s'ha rebut una sol·licitud per a la millora de la qualitat d'aigua de les piscines municipals, amb la instal·lació de dosificadors automàtics de clor i pH, i una més per a la gestió d'un episodi de contaminació per males olors.

Imatge d'arxiu del programa d'Assessorament i Suport a Polítiques Municipals de Protecció de la Salut

Imatge d'arxiu del programa d'Assessorament i Suport a Polítiques Municipals de Protecció de la Salut

Destinataris

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Objectius

Dotar els ajuntaments del suport i l'assessorament tècnic necessaris per fer front a qualsevol situació de risc en protecció de la salut que hagin de gestionar en l'àmbit de les seves competències.

Accions

Es realitza l'assessorament de totes aquelles accions necessàries per a la gestió del risc detectat per l'ajuntament.

Desenvolupament de les actuacions

Un cop rebuda la sol·licitud, en funció de la naturalesa del risc detectat, s'avaluarà quines han de ser les mesures que cal implantar per a una gestió correcta i de

quina naturalesa ha de ser el suport que Dipsalut pot oferir a l'ajuntament sol·licitant.

Normativa

- Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya.
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.
- Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública.

Cost i finançament

Programa de servei directe gratuït per als ajuntaments.

Sol·licitud

De l'1 de desembre del 2020, i fins al període de vigència del catàleg.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa des del SIMSAP.

Imatge d'arxiu del programa d'Assessorament i Suport a Polítiques Municipals de Protecció de la Salut

Estils de vida

L'estil de vida és el conjunt de comportaments i actituds d'una persona, la seva manera de viure. Aquests patrons de comportament tenen un gran pes sobre la seva salut.

Els estils de vida estan determinats, en bona part, per les característiques personals, les interaccions socials i les condicions de vida (econòmiques, ambientals, laborals...).

Per tot això, si es volen promoure la salut i el benestar, cal incidir en els estils de vida individuals i col·lectius. I per aconseguir-ho, cal actuar sobre els factors que els condicionen.

Des de l'administració pública, s'ha d'anar molt més enllà de proporcionar informació a la ciutadania. Es poden dur a terme intervencions diverses per enfortir les capacitats individuals, perquè les persones puguin modificar les seves condicions de vida i per promoure estils de vida saludables.

La combinació de les diverses estratègies ha d'anar, a més, orientada en dues dimensions: la individual i la social. Només així es poden produir canvis significatius i estables.

Els programes inclosos en aquest apartat estan alineats i contribueixen als Objectius de Desenvolupament Sostenible següents:

ODS 3: "Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones en totes les edats"

ODS 4: "Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom"

ODS 5: "Aconseguir la igualtat de gèneres i apoderar totes les dones i les nenes"

ODS 10: "Reduir les desigualtats en països i entre països"

ODS 11: "Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles"

ODS 12: "Garantir modalitats de consum i producció sostenibles"

ODS 13: "Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes"

ODS 16: "Promoure societats justes, pacífiques i inclusives"

Parcs Urbans de Salut i Xarxes d'Itineraris Saludables

Introducció

L'Organització Mundial de la Salut (OMS) ha advertit que l'obesitat i el sobrepès són dues de les principals preocupacions en el camp de la salut, i se situen dins dels deu factors que contribueixen a l'aparició de malalties cròniques que disminueixen l'esperança i la qualitat de vida. Per lluitar contra aquesta problemàtica, l'OMS recomana que es facin de 30 a 60 minuts diaris d'activitat física moderada.

Els anomenats Parcs Urbans de Salut són un conjunt d'aparells situats a poca distància els uns dels altres, dissenyats per fer exercici físic, amb els quals es treballen de manera homogènia i segura totes les parts del cos. Els ha ideat una comissió multidisciplinària d'expertes i experts, i s'adrecen especialment a persones adultes i gent gran.

Els Itineraris Saludables són recorreguts que transcorren tant per dins del nucli urbà com pels afores. Estan senyalitzats per facilitar l'acció de caminar i s'agrupen en Xarxes d'Itineraris Saludables. D'aquesta manera, es pot triar entre els recorreguts més curts o els més llargs, en funció de la forma física. Estan pensats per a tota la població.

Amb aquest programa, Dipsalut posa a disposició de la ciutadania equipaments municipals disponibles les 24 hores i els 365 dies l'any, propers i gratuïts per fer-hi exercici físic moderat.

Per promoure l'ús d'aquests equipaments, l'organisme, en col·laboració amb els ajuntaments i altres entitats, ofereix sessions d'exercici físic dirigides per professionals que, a més de donar pautes per a un ús correcte dels parcs i les xarxes, treballen per incrementar les habilitats per a la vida i el control que les persones tenen sobre la seva salut.

Les activitats del programa s'han adaptat amb la finalitat de respectar els protocols i les recomanacions per a la contenció de la Covid-19.

El programa Parcs Urbans i Xarxes d'Itineraris Saludables incideix en alguns dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) per a l'Agenda 2030. Fomenta estils de vida saludables en persones de totes les edats i, especialment, entre les més grans, i promou, per tant, l'envelliment actiu (ODS 3, que fa referència a la salut i el benestar per a totes les edats). A més, ofereix oportunitats d'aprenentatge en espais d'educació no formals (ODS 4, educació de qualitat), atès que a les sessions dirigides als parcs i a les xarxes s'hi treballen, entre d'altres, les habilitats per a la vida. Finalment, afavoreix la pràctica d'activitat física en grup i en espais verds —aquests últims s'entén que són una infraestructura urbana de primer ordre, imprescindible per a una ciutat saludable i inclusiva (ODS 11, comunitats inclusives i sostenibles).

Imatge d'arxiu del programa Parcs Urbans de Salut i Xarxes d'Itineraris Saludables

Imatge d'arxiu del programa Parcs Urbans de Salut i Xarxes d'Itineraris Saludables

Destinataris

Els ajuntaments de la demarcació de Girona que disposen d'un equipament inclòs en el programa de Parcs Urbans i Xarxes d'Itineraris Saludables han aconseguit

mantenir un grup estable de participants en les sessions dirigides.

Objectius

- Facilitar que les persones usuàries dels equipaments coneguin i valorin els beneficis de l'exercici físic per a la salut i que, gràcies a això, incorporin l'activitat física a la seva vida quotidiana.
- Crear nous espais de socialització per als usuaris del programa i incrementar el seu grau de motivació respecte a l'activitat física.
- Afavorir que les dinamitzacions als parcs i a les xarxes esdevinguin una experiència satisfactòria per a les persones usuàries perquè els utilitzin de forma regular.
- Oferir opcions per explorar les habilitats per a la vida.
- Oferir eines (coneixements, habilitats i actituds) a les persones per gestionar i donar sentit a la vida.
- Formar professionals capaços de realitzar sessions dirigides als Parcs Urbans de Salut i a les Xarxes d'Itineraris Saludables.

Desenvolupament de les actuacions

El programa es desenvolupa, bàsicament, mitjançant tres actuacions:

- Divulgació i mobilització comunitària per engrescar els diferents grups a participar en les sessions programades i establir sinergies entre els diferents agents dels municipis.
- Sessions d'exercici físic dirigides (dinamitzacions) als Parcs i a les Xarxes Saludables per assolir els objectius del programa.
- Formació continuada per les i els professionals del camp de la salut, l'esport i el lleure com a dinamitzadors dels equipaments.

Cost i finançament

Programa de servei finançat íntegrament per Dipsalut

Sol·licitud del serveis de dinamització

Del 15 al 22 de desembre del 2020.

Els ajuntaments interessats que es continuïn les dinamitzacions als seus parcs i xarxes han de presentar la sol·licitud de prestació d'aquest servei per via electrònica des del **SIMSAP**.

Segons l'equipament que es col·loca per dinamitzar, hi ha dos models de sol·licitud diferents:

Pm01i. Servei de dinamització de les Xarxes d'Itineraris Saludables.

Pm01p. Servei de dinamització dels Parcs Urbans de Salut.

Cal recordar que des del SIMSAP es pot fer el seguiment i veure els resultats de les actuacions que Dipsalut està efectuant al municipi. A més, es poden consultar les accions i els resultats de catàlegs anteriors.

El servei de dinamització pot veure's afectat per les mesures de prevenció adoptades segons l'evolució de la pandèmia de la Covid-19. Per obtenir-ne la informació actualitzada, es recomana consultar la pàgina web <http://www.itinerarisiparcsdesalut.cat> o contactar amb Dipsalut

Formació associada

Dipsalut ofereix formació gratuïta vinculada a aquest programa:

- Curs per a dinamitzadors/es dels Parcs Urbans i les Xarxes d'Itineraris Saludables.
- Curs de marxa nòrdica per a dinamitzadors/es.

- Curs d'habilitats per a la vida als Parcs Urbans de Salut.

Per obtenir més informació sobre els cursos, podeu consultar el web de Dipsalut, apartat "Formació".

Imatge d'arxiu del programa Parcs Urbans de Salut i Xarxes d'Itineraris Saludables

«Sigues tu: eines i actius per a la salut»

Introducció

D'acord amb l'Organització Mundial de la Salut (OMS), les habilitats per a la vida són un factor clau en la capacitat de les persones per gestionar la seva vida, la seva salut i la capacitat per relacionar-se amb l'entorn i influir-hi.

Aquestes destreses per a la vida considerades com a bàsiques per l'OMS són: comunicació interpersonal, negociació i rebuig, empatia, treball en equip i col·laboració, defensa o advocació, gestió de l'estrès, gestió de les emocions i els sentiments, autoestima i control intern, pensament crític, presa de decisions i solució de problemes.

Diferents investigacions han posat en relleu la relació entre aquestes habilitats i els estils de vida saludables (reducció del consum de tabac, alcohol i altres substàncies, conductes sexuals més segures, alimentació equilibrada...), especialment en infants, adolescents i gent jove.

Està demostrat que els factors socials i econòmics expliquen la majoria de les diferències en salut innecessàries, injustes i evitables. És per això que els infants i la joventut en situació de vulnerabilitat social i econòmica tenen menys recursos i oportunitats de desenvolupar aquestes capacitats psicosocials, la qual cosa provoca una situació d'iniquitat que cal revertir.

L'escola i l'institut són espais per introduir aquests aprenentatges de manera estructurada. Per fer-ho, cal tenir en compte tota la comunitat educativa i desenvolupar una metodologia participativa basada en l'apode-

rament individual i comunitari.

Així doncs, el programa Sigues tu: eines i actius per a la salut pretén facilitar l'aprenentatge de les deu habilitats bàsiques per a la vida i promoure estils de vida saludables i respectuosos amb l'entorn, de manera coordinada amb altres agents del territori, i donar eines als docents i a les famílies per avançar en aquesta direcció.

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) s'incorporen de manera clara tant en el marc conceptual com en les accions i les propostes d'aquest programa. Es facilita que l'alumnat, les famílies i la comunitat educativa adquireixin coneixements i habilitats que els permetin l'adopció d'estils de vida saludables, que valorin la diversitat i que incorporin una cultura de desenvolupament sostenible. En aquesta línia, es promou la reflexió i el debat al voltant d'aspectes clau com l'afectivitat i la sexualitat o els consums de drogues, entre d'altres (ODS 3, salut i benestar). També es fomenta la valoració i corresponsabilitat en les tasques de cura i el treball domèstic no remunerat i es denuncien pràctiques nocives com la mutilació genital o el matrimoni forçat (ODS 5, igualtat de gènere). Es trasllada la importància d'adquirir uns hàbits de consum que permetin viure en harmonia amb la natura i mitigar el canvi climàtic (ODS 12, consum responsable, i ODS 13, acció climàtica). A més, el treball amb les famílies i la comunitat educativa fomenta una criança positiva i una educació participativa (ODS 16, promoure societats justes).

Imatge d'arxiu del programa «Sigues tu: eines i actius per a la salut»

Destinatariis

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona que tinguin com a mínim una escola de primària i/o un institut de secundària.

Si es tracta d'una escola rural amb grups de diferents edats, es pacta amb la direcció del centre educatiu a quin alumnat s'adreça l'actuació.

Persones beneficiàries

- Alumnat d'infantil i de primària (de P3 a 6è).
- Alumnat de secundària (1r, 2n, 3r i 4t de l'ESO).
- Alumnat de programes de formació i inserció i centres d'adults.
- Docents dels centres participants.
- Famílies, pares, mares i persones cuidadores amb un rol parental.

Objectius

- Desenvolupar les habilitats dels infants i les persones joves perquè puguin afrontar de manera positiva els desafiaments de la vida quotidiana.
- Promoure la incorporació als centres educatius d'un treball transversal d'educació per a la salut i ajudar així a millorar la qualitat de vida tant de l'alumnat com del professorat.
- Facilitar a les famílies espais de reflexió sobre la salut de les seves filles i fills i proporcionar-los estratègies de criança positiva perquè afrontin el seu procés de desenvolupament com a persones.
- Promoure les relacions dels centres educatius amb la comunitat (famílies, associacions, centres de salut, persones clau de la comunitat...).

Desenvolupament de les actuacions

Sigues tu: eines i actius per a la salut desenvolupa, als centres educatius, una proposta de treball transversal d'educació per a la salut que inclou processos de formació per a docents i famílies.

Continguts

Les habilitats per a la vida definides per l'Organització Mundial de la Salut, els ODS, les habilitats parentals orientades a una criança positiva i els diferents estils de vida que més influeixen en la salut.

Materials

El programa inclou material per a diferents destinataris: alumnat, professorat i famílies. Els materials s'adeqüen al nivell educatiu i al públic destinatari. Enguany s'han desenvolupat noves propostes pedagògiques específiques d'educació emocional per donar resposta a les necessitats derivades de la crisi per la Covid-19.

Metodologia

Es duu a terme una metodologia activa, vivencial i adaptada a la realitat social i a cada context que té en compte els coneixements previs i els interessos de les persones participants.

Suport als centres educatius

Un o una professional de l'equip tècnic de *Sigues tu* facilita la implementació del projecte al centre educatiu i dona suport a l'equip docent, especialment als tutors i tutores, que són els que han d'executar-lo. Es recomana que el programa formi part del projecte educatiu del centre i que es nomeni una persona de l'escola que se'n faci responsable. Per facilitar-ne la implementació, algunes de les sessions amb l'alumnat estan conduïdes directament per un o una professional de l'equip tècnic del *Sigues tu*.

D'acord amb les característiques de l'alumnat (primària o secundària), es planteja una proposta ajustada a la realitat del centre educatiu:

- Recurs per a infantil i primària. El programa s'implementa de manera contínua i s'adapta a les hores de tutoria perquè els tutors i les tutores puguin adequar-lo a la seva programació d'aula.
- Recurs per a ESO, programes de formació i inserció i centres d'adults. El programa es desenvolupa de manera contínua i s'adapta a les hores de tutoria. Són entre 10 i 20 sessions per curs, que es programen d'acord amb la planificació del centre.

Es posarà a disposició dels centres psicòlegs especialitzats per assessorar els i les docents sobre situacions complexes que puguin haver sorgit en el treball amb els alumnes.

Imatge d'arxiu del programa «Sigues tu: eines i actius per a la salut»

Sessions per a famílies

S'ofereix a tots els centres educatius trobades informatives amb les famílies amb l'objectiu d'explicar-los el treball en habilitats per a la vida que es realitza a l'aula i com donar-hi continuïtat a casa.

A més, els centres que hi estiguin interessats poden aprofundir en l'estratègia de criança positiva amb la realització d'un programa específic de 7 sessions (de 2 hores de durada cadascuna) per a les famílies.

De forma paral·lela a les sessions per a les famílies, es duran a terme tallers educatius amb els infants. Estan conduïts per professionals especialitzats en habilitats per a la vida. Això permet afavorir l'assistència de les famílies a les sessions i promoure la continuïtat del treball d'aquestes competències psicosocials a casa.

Les sessions es coordinaran a través del centre educatiu corresponent.

Catàleg de recursos de teatre

Els centres que fan el programa tindran a la seva disposició un catàleg de recursos teatrals, tant per a primària com per a secundària. Aquestes activitats contribueixen a reforçar la intervenció pedagògica del programa. Estan dirigides per un professional de les arts escèniques i es duen a terme a l'aula. Tenen com a objectiu cohesionar el grup i treballar les habilitats per a la vida de manera amena i divertida a partir de diferents temes de salut com, per exemple, consums, igualtat de gènere o gestió de les emocions.

Cost i finançament

Programa de servei finançat íntegrament per Dipsalut.

Sol·licitud

Del 5 de maig al 23 de juliol del 2021.

L'han de sol·licitar els ajuntaments perquè es desenvolupi als centres educatius del municipi que han comunicat la seva voluntat de participar-hi. La sol·licitud és per al curs 2021/22.

S'ha de presentar per via electrònica, des del **SIMSAP**, accedint al model de sol·licitud:

- Pm08. Programa Sigues tu: *eines i actius per a la salut*.

L'ajuntament ha d'indicar la relació de centres del municipi interessats en el programa i el nombre aproximat de grups i alumnes que el durien a terme. La sol·licitud del servei s'ha de fer sempre en resposta a la demanda

del centre educatiu de la població, que prèviament haurà estat informat per Dipsalut de tots els requeriments i les accions incloses en el programa.

L'organisme donarà resposta a les sol·licituds fins a esgotar el crèdit pressupostari previst. Tenen prioritat els centres que ja hagin implementat el programa en cursos anteriors i els que presentin factors socioeconòmics desfavorables. Si escau, es prioritzen els municipis amb menys població.

Cal recordar que des del SIMSAP també es pot fer el seguiment i veure els resultats de les actuacions que Dipsalut està efectuant al municipi. A més, es poden consultar les accions i els resultats de catàlegs anteriors.

Formació associada

El programa ofereix un pla de formació **per a docents** que inclou:

- Formació inicial (de dues hores) al centre educatiu per explicar la filosofia, la metodologia, els serveis i els materials inclosos en el programa. En cas que s'hagi participat en el programa en anys anteriors, la formació s'adaptarà a les necessitats específiques del centre.
- Formació continuada per aprofundir en la filosofia i els continguts del programa i establir sinergies

entre els docents participants. Aquesta formació podrà ser a distància (individual) i/o presencial a les instal·lacions del centre educatiu corresponent.

Tota la formació és gratuïta i, en el cas de la formació continuada, està acreditada pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Podeu obtenir-ne tota la informació consultant el web del programa Sigues tu (www.siguestu.cat), apartat "Formació".

Imatge d'arxiu del programa «Sigues tu: eines i actius per a la salut»

Condicions de vida i reducció de desigualtats

Les condicions de vida són l'entorn quotidià on les persones naixem, creixem i convivim. La seva relació amb la salut i la capacitat de desenvolupament personal i de projectes de vida està àmpliament demostrada. Aproximadament la meitat dels factors que influeixen en la salut de les persones s'expliquen per l'entorn físic i les condicions socials i econòmiques.

Aquestes condicions són el resultat de la interacció de les circumstàncies polítiques, socioculturals, econòmiques i ambientals, i, generalment, són fora del control immediat de les persones. Cal tenir en compte que els principals factors de desigualtat es donen en funció de la classe social, l'edat, el gènere, el territori o l'ètnia, i que la combinació d'aquests factors comporta oportunitats i recursos ben diferents per poder gaudir de salut i benestar.

Les diverses condicions de vida de les persones són, si no es compensen, font de desigualtats en salut. Per aquest motiu, són objecte d'atenció de les polítiques públiques, que poden agreujar-les o reduir-les. Amb els programes d'aquesta línia, Dipsalut vol incidir en aquestes condicions, especialment pel que fa als entorns, perquè siguin més saludables, promotores de la salut i afavoreixin la qualitat de vida, l'autonomia de les persones i el seu desenvolupament vital.

Els programes inclosos en aquest apartat estan alineats i contribueixen a aquests Objectius de Desenvolupament Sostenible:

Suport i Atenció Psicològica en Situacions d'Emergència al Municipi

Introducció

La transformació que ha viscut la nostra societat ha anat acompanyada d'una evolució dels valors i les maneres de sentir i viure els esdeveniments traumàtics. Això ha repercutit en la manera com les persones afronten i gestionen els sentiments i les emocions que es generen durant els esdeveniments imprevistos i tràgics.

Davant de situacions excepcionals i traumàtiques, i en un moment en què es desborden els mecanismes normals d'afrontament, cal minimitzar els danys causats pel trauma que es viu, canalitzar i comunicar de manera adequada les males notícies i preparar les persones per afrontar el dolorós procés que sovint els espera i ajudar-les a reprendre el control sobre les seves vides, sovint perdut durant el pas per la fase de xoc posterior al trauma.

Així doncs, donar suport i eines per afrontar aquests fets a les persones afectades per situacions d'alt impacte ha esdevingut una nova necessitat a la qual cal donar resposta. Progressivament, i de manera específica, les diferents administracions les han anat implementant.

L'objectiu d'aquest servei és proporcionar assistència psicològica especialitzada des del primer moment a aquelles persones que ho necessitin.

L'equip d'intervenció que duu a terme aquesta tasca està format per psicòlegs especialitzats. El seu àmbit de treball comprèn tant la intervenció individual com col·lectiva de les víctimes directament afectades, dels seus familiars i dels equips de professionals que hi actuen, si escau.

Les alcaldesses i els alcaldes o altres persones autoritzades de tots els municipis gironins poden sol·licitar, en qualsevol moment, l'atenció psicològica per a les víctimes d'un fet traumàtic. Per fer-ho, només han de trucar al telèfon del servei, que se'ls haurà facilitat des de Dipsalut.

El programa està directament relacionat amb alguns dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) per a l'Agenda 2030. Pretén garantir l'accés universal a un sistema sanitari de qualitat i eficaç a les víctimes d'emergències psicològiques i catàstrofes (ODS 3, salut i benestar), incentiva l'aprenentatge i la formació al llarg de la vida dels equips de primera intervenció en emergències (ODS 4, educació de qualitat) i ofereix assistència integral a les dones víctimes de qualsevol tipus de situació d'explotació (ODS 5, igualtat de gènere).

Imatge d'arxiu del programa Suport i Atenció Psicològica en Situacions d'Emergència al Municipi

Imatge d'arxiu del programa Suport i Atenció Psicològica en Situacions d'Emergència al Municipi

Destinataris

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Objectius

- Posar a disposició dels municipis un servei d'atenció psicològica immediata en situacions de crisi, emergència, desastre, catàstrofe o agressió sexual.
- Formar els professionals dels serveis de primera resposta (cossos de policia, bombers, protecció civil...) en la gestió psicològica en situacions d'emergència.
- Generar sinergies entre els diferents actors que treballen en el camp de les emergències psicològiques.

Desenvolupament de les actuacions

El programa s'activa trucant al telèfon de la coordinació del servei proporcionat per Dipsalut, i es la coordinació qui, en una última instància i sota criteri professional, pren la decisió d'activar-lo.

El servei es presta en les situacions següents:

- Morts traumàtiques i/o amb alt potencial traumàtic (especialment d'infants i adolescents).
- Víctimes de delictes violents (incloses les agressions sexuals).
- Accidents amb múltiples víctimes.
- Desastres amb víctimes, molts danys materials o que generin alarma social.

- Professionals (policies, bombers, sanitaris, treballadors socials...) sotmesos a situacions d'alt potencial traumàtic.

La resta de casos estan condicionats a la valoració prèvia del responsable del grup d'emergències.

Dipsalut posa a disposició dels responsables municipals el telèfon de referència per a l'activació del programa.

El servei està actiu les 24 hores del dia i els 365 dies de l'any. Dona cobertura a tots els municipis de la demarcació de Girona. Està coordinat amb el Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM) i els Equips de Resposta Immediata en Emergències de la Creu Roja per evitar duplicitats.

Un cop feta la trucada, el coordinador es compromet a respondre i activar el sistema en un màxim d'una hora des de la recepció de la demanda.

Si s'activa el servei, els psicòlegs necessaris es desplacen al lloc corresponent per atendre les víctimes i/o els professionals dels diferents serveis i cossos d'intervenció en emergències.

Sol·licitud

No cal sol·licitud formal prèvia.

Activació del servei

El servei s'activa amb una trucada telefònica a la coordinació del servei d'emergències.

Poden activar el servei:

- Alcalde/alcaldeessa o altres regidors/es en qui delegui.
- Cap de la Policia Local o comandament responsable en qui delegui.

- Cap de Protecció Civil municipal.
- Responsable dels serveis socials municipals o comarcals.

Aquests activadors qualificats poden sol·licitar el servei psicològic d'emergències trucant, en qualsevol moment, al telèfon del coordinador (24 h/365 dies a l'any).

Cost i finançament

Programa de servei gratuït.

Formació associada

Dipsalut ofereix formació gratuïta vinculada a aquest programa:

- Curs de primers auxilis en situacions d'emergència (presencial i a distància).
- Curs d'autoprotecció psicològica per a integrants dels equips d'emergències.

- Curs d'intervenció psicològica d'urgència per a víctimes de violència sexual.

Per obtenir més informació sobre els cursos, podeu consultar el web de Dipsalut, apartat "Formació".

Imatge d'arxiu del programa Suport i Atenció Psicològica en Situacions d'Emergència al Municipi

Girona, territori cardioprotegit

Introducció

A Catalunya, cada any perden la vida desenes de persones per mort sobtada cardíaca, és a dir, després que el cor —per un problema elèctric— deixi de bombear sang. Afecta tant homes com dones, de totes les edats, i és imprevisible. La manera de salvar qui la pateix és intervenir ràpidament amb un desfibril·lador, un aparell que fa una descàrrega elèctrica perquè el cor torni a bategar normalment.

Fins fa poc temps, però, aquests aparells només estaven disponibles en espais molt concrets, distribuïts de manera molt desigual i es concentraven especialment en equipaments esportius.

Per posar-los més a l'abast i corregir aquesta distribució dispar, Dipsalut n'ha implantat a tots els municipis gironins. El nombre de desfibril·ladors cedits a cadascun s'ha determinat segons determinats factors, com la població, els equipaments, les característiques de cada localitat i altres criteris objectius. Se n'ha implantat, dins de columnes, en places, carrers i façanes d'equipaments. A més, s'ha dotat de desfibril·ladors els cossos de primera resposta. Alhora, se cedeixen temporalment desfibril·ladors per cobrir esdeveniments que concentrin un nombre elevat de persones, activitats o població de risc, actes multitudinaris o per reforçar zones en funció de les activitats de temporada.

Dipsalut es responsabilitza de la gestió integral: del control, la vigilància, la informació i el manteniment de la xarxa de desfibril·ladors. El manteniment inclou la revisió anual, la neteja interior i exterior de la cabina, la resolució immediata de les incidències, la substitu-

ció dels desfibril·ladors que tinguin algun problema i el canvi de les bateries i els elèctrodes quan correspon. El telèfon de contacte del servei tècnic és el 902 221 229.

Cal recordar que, a finals del 2012, el decret que estableix els requisits per a la instal·lació i l'ús de desfibril·ladors externs fora de l'àmbit sanitari es va modificar. Actualment preveu que, en situacions d'emergència en què no hi hagi cap persona formada disponible, qualsevol ciutadà pugui fer ús del dispositiu. Per facilitar que les persones utilitzin els desfibril·ladors públics sempre que calgui, des de l'organisme duem a terme diverses accions divulgatives, formatives i de sensibilització.

Aquest programa també s'alinea amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). La distribució dels desfibril·ladors busca reduir les desigualtats que hi ha a escala local i avançar cap a la igualtat d'oportunitats per possibilitar que totes les persones tinguin accés a aquests dispositius, independentment de l'indret on resideixen (ODS 10, reduir les desigualtats dins el territori i entre territoris). Des de Dipsalut, conjuntament amb altres actors, també es va treballar perquè la llei emparés l'ús d'aquests aparells per part de qualsevol ciutadà (ODS 10.3, garantir la igualtat d'oportunitats eliminant lleis i pràctiques discriminatòries i promovent-ne de més adequades). A més, es posa a l'abast de la ciutadania un tractament per poder actuar ràpid en cas de mort sobtada i augmentar així la supervivència (ODS 3, en la meta 4, que és reduir el nombre de morts prematures causades per malalties no transmissibles).

Imatge d'arxiu del programa Girona, territori cardioprotegit

Imatge d'arxiu del programa Girona, territori cardioprotegit

Destinatari

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona. En el cas dels desfibril·ladors lliures, també altres ens públics i entitats sense ànim de lucre.

Objectius

- Millorar la supervivència de les persones que pateixen una aturada cardíaca extrahospitalària.
- Assegurar i avançar l'alerta dels serveis d'emergències en cas d'aturada cardiorespiratòria.
- Mantenir la xarxa de desfibril·ladors al territori de manera que tots funcionin adequadament.
- Sensibilitzar la població dels beneficis dels desfibril·ladors i capacitar-la per fer-ne ús.
- Formar els professionals municipals dels equipaments cardioprotegits en la utilització dels desfibril·ladors.
- Sensibilitzar la població que és necessària l'adquisició d'hàbits saludables que ajudin a prevenir, mantenir i millorar la salut cardiovascular.

Desenvolupament de les actuacions

La xarxa de desfibril·ladors està totalment operativa arreu de la demarcació de Girona. Perquè aquesta xarxa estigui en condicions òptimes i els ciutadans la puguin utilitzar, es duen a terme les accions següents:

- Manteniment de la xarxa de desfibril·ladors.
- Campanya de sensibilització i difusió per a la població general.
- Pla de formació per a professionals d'emergències i per als de referència de centres i espais cardioprotegits.

Desfibril·ladors “mòbils” i desfibril·ladors “lliures”

Els desfibril·ladors mòbils són els que duen els cossos de primera resposta (polícies locals, Mossos d'Esquadra, equips de protecció civil...). Els porten als vehicles i els permeten intervenir ràpidament per recuperar persones que han patit una aturada cardíaca extrahospitalària.

Aquells ajuntaments que estiguin interessats a millorar la cobertura amb aquests desfibril·ladors, es poden posar en contacte amb Dipsalut a través el correu informacio@gironaterritoricardioprotegit.cat.

Els desfibril·ladors anomenats lliures són els que Dipsalut cedeix només de manera puntual, per a un període determinat de temps, per cardioprotegir activitats considerades de risc.

En poden demanar els ajuntaments, altres ens públics i les entitats sense ànim de lucre. Cal fer-ho a través de la seu electrònica.

Cost i finançament

Totes les actuacions del servei son gratuïtes per als ajuntaments.

Sol·licitud

La sol·licitud de desfibril·ladors lliures està permanentment oberta. Els ajuntaments, altres ens públics i entitats sense ànim de lucre que en vulguin demanar han de presentar la sol·licitud a través de la seu electrònica de Dipsalut.

En el cas d'ajuntaments que vulguin millorar la cobertura amb desfibril·ladors de manera permanent, cal escriure un correu electrònic, exposant les necessitats del municipi, a informacio@gironaterritoricardioprotegit.cat.

Posteriorment, s'estudiarà la millor solució per a cada cas.

Cal recordar que els ajuntaments que compten amb el programa Girona, territori cardioprotegit poden consultar els resultats de les diferents actuacions entrant al Sistema d'Informació Municipal de Salut Pública (SIM-SAP).

Formació associada

Dipsalut organitza cursos de suport vital bàsic i desfibril·lació externa automàtica. Són gratuïts i s'adrecen a personal que, per les característiques de la seva feina, tingui una alta probabilitat d'haver de fer ús dels desfibril·ladors.

S'ofereixen tres tipus de cursos:

- Curs de formació per a l'ús de desfibril·ladors externs, en què es transmeten els coneixements necessaris per poder usar idòniament aquests aparells. Adreçat a la població en general (vigència de 5 anys).

- Curs de formació base per formar el personal d'emergències associat als desfibril·ladors mòbils.
- Curs de formació continuada per mantenir les competències necessàries en suport vital bàsic i ús dels desfibril·ladors. S'adreça al personal associat als desfibril·ladors cedits per Dipsalut que va fer el curs base i que té el certificat a punt de caducar o recentment caducat.

Per obtenir més informació sobre els cursos associats al programa, podeu consultar la web de Dipsalut, apartat “Formació”.

Benestar i Comunitat

Introducció

La crisi sanitària, social i econòmica d'abast internacional derivada de l'impacte de la Covid-19 està repercutint de manera dramàtica en els determinants de la salut que conformen les condicions de vida de les persones i fa augmentar les desigualtats socials i de salut (injustes, innecessàries i evitables) de la població.

Aquesta situació, així com l'actual model socioeconòmic, incideix especialment en els col·lectius més vulnerables a mesura que s'ha anat perllongant en el temps aquesta excepcional aturada global de l'activitat productiva, que no és comparable amb cap altra de viscuda les darreres dècades.

En aquests col·lectius, convergeixen (interseccionalitat) els eixos de desigualtat (edat, gènere, ètnia, nivell socioeconòmic, territorial, diversitat de gènere i diversitat funcional...) que condicionen el seu accés als recursos i als serveis, ara més precaris, per la situació de crisi actual.

Segons el model Determinants socials de la salut aportat per l'Organització Mundial de la Salut, revertir aquesta situació depèn de factors estructurals en què Dipsalut té poca capacitat d'incidència i transformació. No obstant això, des de l'Organisme de Salut Pública podem actuar-hi a escala local promovent la millora de les condicions de vida i oportunitats de moltes persones i famílies.

Per aconseguir-ho, el programa fomenta el treball en xarxa entre els diferents actors de cada territori i propo-

sa el principi metodològic de la governança participativa amb què, a través d'espais de treball col·laboratiu en forma de taules de coordinació territorial, s'estableix la gestió compartida dels recursos i l'apoderament individual i comunitari. La taula articularà aquells dispositius que es puguin finançar i que els agents de la comarca hagin pactat com a prioritaris en el marc de l'objecte d'aquesta convocatòria.

Cal subratllar que parteix de la base que el benestar d'una comunitat va més enllà dels béns materials; que també va lligat a la sostenibilitat, la solidaritat, la justícia, l'equitat... que ens permeten el màxim desenvolupament com a éssers humans. És des d'aquesta perspectiva que Dipsalut vol contribuir a la salut humana en totes les seves dimensions i interrelacions: biològica, social, psicològica, espiritual i ambiental.

El programa Benestar i comunitat facilita la traducció dels Objectius de Desenvolupament Sostenible en propostes i actuacions que promouen la salut i el benestar de les persones (ODS 3, salut i benestar) a través de la reducció de les desigualtats (ODS 10, disminuir les iniquitats) i el foment de comunitats i espais urbans inclusius i sostenibles (ODS 11, que fa referència a les ciutats i els assentaments humans). Per fer-ho, es considera primordial l'establiment de xarxes de relació entre les administracions i les entitats clau del territori (ODS 17, promoure aliances entre els diferents actors per assolir els objectius).

Imatge del programa Benestar i Comunitat

Destinataris

Els ajuntaments, ens locals supramunicipals i organitzacions sense ànim de lucre de la demarcació de Girona que tinguin dispositius en funcionament que responguin a l'objecte i el marc d'intervenció d'aquest programa.

S'hi podran incloure les accions realitzades entre l' 1 d'octubre del 2020 i el 30 de setembre del 2022.

Objectius

Benestar i comunitat està orientat a finançar econòmicament tots els dispositius existents al territori (accions, estratègies, programes, plans, mecanismes...) que, de manera clara i justificada, donin resposta als objectius i treballin ajustant-se al marc d'intervenció proposat. També està orientat a optimitzar els recursos creant noves estratègies d'integració i de gestió compartida.

Els objectius de Benestar i comunitat són:

- Promoure la governança de les polítiques públiques, especialment el desenvolupament del treball en xarxa i el treball conjunt entre els diferents actors que operen en un territori.

- Promoure l'apoderament de les comunitats i les persones per enfortir la capacitat de transformació de les seves condicions de vida.
- Promoure la garantia de drets reconeguts en la Declaració Universal dels Drets Humans i la Convenció sobre els Drets de la Infància, especialment per als que constitueixen drets econòmics, socials i culturals.
- Promoure la integració operativa del model Determinants socials de la salut i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Finançament

Programa de suport econòmic.

Sol·licitud

El període de sol·licitud d'aquest programa s'estableix a la convocatòria de subvenció que es publica al *Butlletí Oficial de la Província de Girona* i que també es pot consultar a la web de Dipsalut.

La sol·licitud d'aquest programa s'ha de realitzar per via electrònica a través de la **seu electrònica**.

Servei Local de Teleassistència

Introducció

Un dels reptes socials per afrontar en aquest segle XXI és l'atenció a l'envelliment de la població; posant el focus en les necessitats de les persones grans i atenent-les gradualment, generant sistemes d'atenció que reconguin i respectin el seu dret a viure una vida digna i independent i a participar en la vida social i cultural.

La Teleassistència és un servei públic d'atenció preventiva a domicili. Permet millorar l'autonomia de les persones grans que viuen soles o passen moltes hores sense companyia. Els aporta més qualitat de vida en oferir-los seguretat, acompanyament i atenció continuada les 24 hores i els 365 dies de l'any.

Es tracta d'una prestació bàsica de caràcter tecnològic garantida en la Cartera de Serveis Socials, per tant, exigible com a dret subjectiu amb l'acreditació de la situació de necessitat que correspongui.

Constitueix una modalitat d'atenció ininterrompuda a les persones; adaptada a les seves necessitats. Amb la tecnologia adequada, permet detectar situacions d'emergència, donar-los una resposta ràpida i garantir la comunicació permanent amb professionals de referència, efectuant-ne el seguiment fins a la seva resolució.

El servei, però, no es limita a atendre emergències sinó que ofereix un tracte personalitzat. Periòdicament es realitzen trucades i visites de seguiment per comprovar l'estat i les condicions en què viu l'usuari, resoldre diferents problemàtiques que es detectin o, simple-

ment, per conversar i ajudar a combatre situacions de soledat.

El Centre d'Atenció gestiona a l'entorn de 180.000 trucades a l'any. D'aquestes, més de la meitat les acostumen a realitzar les treballadores i treballadors a les persones usuàries, per tal de fer-los el seguiment.

L'emergència sanitària generada per la COVID-19 ha incrementat els factors de vulnerabilitat de les persones grans, i ha generat la necessitat d'incrementar i reorientar les actuacions, així com els sistemes de coordinació. També, de millorar l'accessibilitat al servei, especialment en les situacions de confinament. Entre altres accions addicionals per respondre a la pandèmia, s'ha reforçat el seguiment als usuaris amb més factors de vulnerabilitat i les actuacions i coordinació amb altres ens per garantir la cobertura de necessitats bàsiques. També s'ha activat un servei especial de teleassistència, amb l'objectiu de garantir l'assistència a totes les persones que poden necessitar-la donat l'actual context. Per altra banda, durant l'últim trimestre del 2020, s'inicia el procés participatiu d'investigació – acció per a la millora qualitativa i la projecció del Servei els propers anys.

El Servei Local de Teleassistència impacta, principalment, sobre els Objectius de Desenvolupament Sostenible següents: ODS 3, promoure el benestar per a les persones a totes les edats; ODS 5, aconseguir la igualtat de gèneres i apoderar totes les dones i ODS 11, aconseguir que les ciutats i assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles.

Teleassistència.

Professional del Servei Local de Teleassistència.

Destinataris

Ajuntaments, consells comarcals i consorcis d'acció social de la demarcació de Girona amb competències de serveis socials.

Persones beneficiàries

Persones en situació de risc per diferents factors: d'edat, discapacitat, fragilitat o dependència.

Objectius

Promoure l'autonomia de les persones grans.

- Donar seguretat i suport als usuaris i a les seves famílies, detectant possibles riscos i co-neixent la seva evolució, especialment a nivell socio-sanitari.
- Respondre de forma immediata en cas d'emergència i fer el seguiment de la situació fins a la seva resolució efectiva.
- Donar suport, assessorament i acompanyament en moments de crisi, necessitats especials o en altres circumstàncies que així ho requereixin.
- Reforçar la xarxa de serveis públics, especialment en zones rurals, i coordinant-nos per a una major eficiència dels recursos públics d'atenció, especialment en situacions d'emergència.

Desenvolupament de les actuacions

La prestació de servei s'efectua mitjançant la connexió d'un dispositiu a la línia telefònica per comunicar directament amb el Centre d'Atenció. En funció de les necessitats dels usuaris, s'ofereixen altres dispositius

tecnològics de suport per evitar i/o detectar situacions de risc. L'Equip d'Intervenció Domiciliària efectua el seguiment amb diversos graus d'intensitat en funció del perfil i necessitats de les persones usuàries.

Cost i finançament

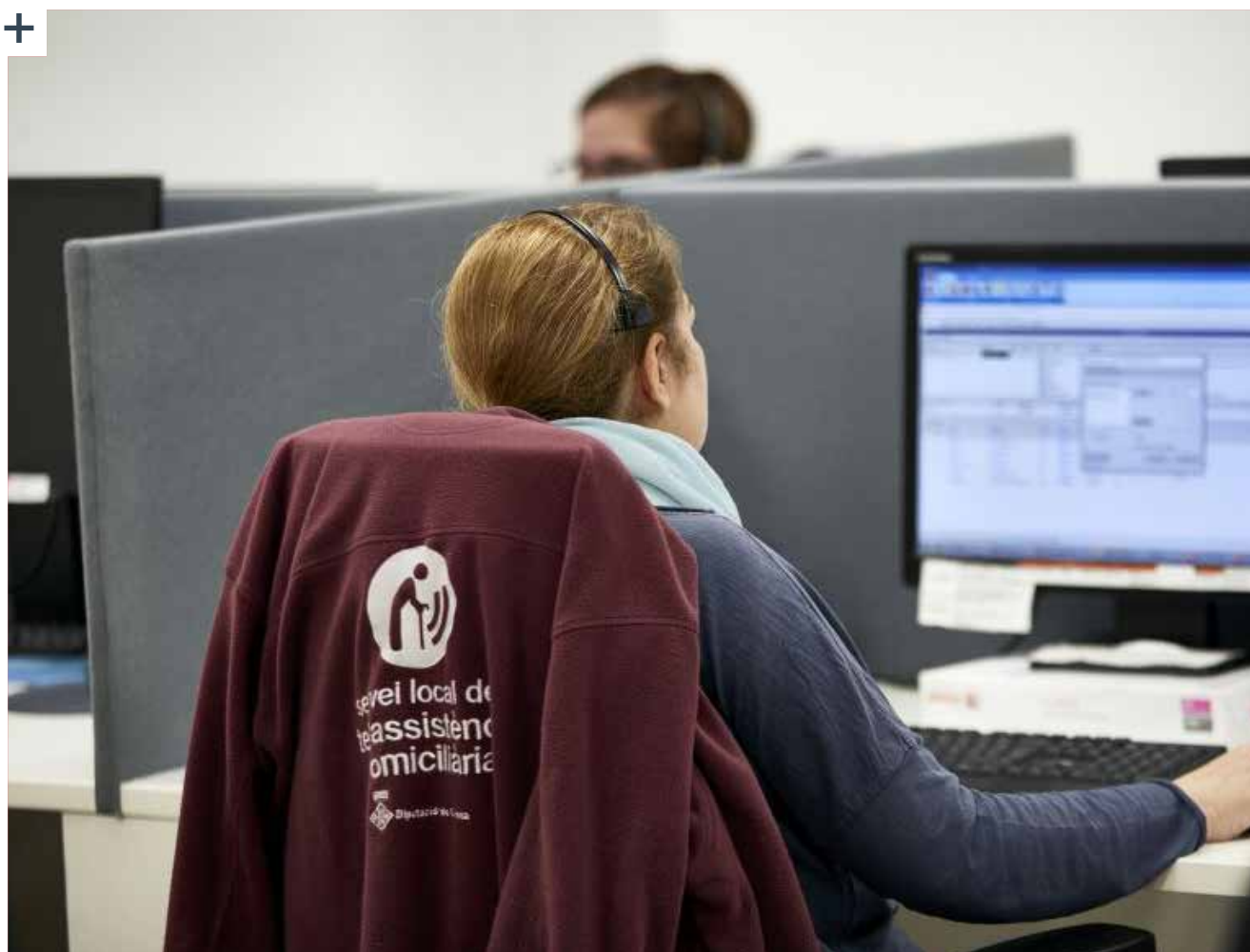
Servei públic gestionat per Dipsalut i cofinançat per les persones usuàries, els ajuntaments, els consells comarcals i el mateix Organisme de Salut Pública de la Diputació de Girona.

Sol·licitud

No requereix sol·licitud. El servei ja s'està desenvolupant arreu de la demarcació a través de les àrees bàsiques de serveis socials, mitjançant els convenis de col·laboració establerts.

Les persones que vulguin demanar-lo, s'han d'adreçar als serveis socials municipals o comarcals.

+

Professionals del Servei Local de Teleassistència.

Assessorament i Suport Tècnic en l'Àmbit de les Polítiques Municipals d'Igualtat de Gènere i Diversitat Sexual

Introducció

Les discriminacions per motiu d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere segueixen persistint i la igualtat real entre dones i homes és encara una fita per assolir. Per tant, és necessari seguir desenvolupant polítiques públiques amb incidència en tots els àmbits. Només d'aquesta manera s'aconseguirà equiparar de les condicions de vida de la població.

Dipsalut presta serveis, d'assistència i cooperació amb el món local a les comarques gironines perquè puguin desenvolupar les competències en matèria de salut pública i acció social idòniament. Un aspecte bàsic i

necessari en la vida de les persones és el desenvolupament del seu projecte vital en llibertat i equitat, especialment pel que fa a la orientació sexual, la identitat i/o l'expressió de gènere.

Les administracions locals sovint es troben amb dificultats per desenvolupar determinats projectes per manca de recursos. Per tot això, Dipsalut té la voluntat de donar suport als municipis en la implementació de polítiques d'igualtat de gènere i diversitat sexual. Treballant col.laborativament amb la resta d'administracions públiques.

Destinatari

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Fotografia de banc d'imatges

- Promoure la realització de projectes en l'àmbit de la igualtat de gènere i la diversitat sexual per part de les administracions locals.
- Donar suport i assessorament als ajuntaments

en el desenvolupament de polítiques d'igualtat de gènere i diversitat sexual.

- Fomentar la sensibilització ciutadana per un societat més inclusiva

Desenvolupament de les actuacions

El programa es desenvolupa mitjançant 3 actuacions:

- Suport i assessorament al personal dels ajuntaments de la demarcació en el disseny, la implementació i l'avaluació de:
  - Serveis de polítiques d'Igualtat i Serveis d'atenció Integrals.
  - Plans Locals d'Igualtat i Plans Locals LGBTI+.
  - Estudis o informes d'impacte de gènere.
  - Polítiques transversals i projectes en matèria d'igualtat i diversitat.

-Plans d'igualtat del personal dels ajuntaments.

-Protocols contra la discriminació lgbtifòbica i l'assetjament sexual a la feina.

-Punts lila.

- Distribució de materials informatius i de sensibilització per als ajuntaments.
- Organització de cursos de formació.

Normativa de referència

Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.

Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista.

Llei 11/2014 per a garantir els drets LGBTI i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.

Sol·licituds

Els ajuntaments interessats han d'enviar un correu electrònic a l'adreça: acciosocial@dipsalut.cat, especificant la demanda i un mitjà de contacte.

Cost i finançament

El programa és finançat íntegrament per Dipsalut. Per tant, és gratuït per als ajuntaments.

Formació associada

Dipsalut ofereix formacions gratuïtes destinades als professionals de l'administració relacionades amb la igualtat de gènere, la prevenció de les violències masclistes i la LGBTIfòbia.

Suport econòmic per a la promoció de la salut i el benestar

El disseny i l'avaluació de polítiques municipals de promoció de la salut i del benestar són elements clau a l'hora d'aconseguir actuacions ajustades als interessos, les necessitats i les potencialitats de la població i el territori.

L'ajuntament és l'administració de proximitat per excel·lència i, sovint, qui ofereix la primera resposta a les necessitats i les problemàtiques de les persones, qui millor coneix les oportunitats que ofereix la realitat i qui més bé pot aprofitar-les. Els ajuntaments tenen, doncs, la voluntat, la necessitat i l'oportunitat d'intervenir, però els recursos amb què compten no sempre els permeten fer-ho. És habitual que els sorgeixen preguntes com ara: Què cal fer exactament? Com puc fer-ho? I, sobretot, amb quins recursos?

Amb els programes d'aquesta línia, Dipsalut es posa a disposició dels ajuntaments i els ofereix suport econòmic per facilitar-los que es planegin i s'implementin polítiques, projectes i accions de promoció de la salut i la qualitat de vida, incloent-hi, òbviament, les actuacions dirigides a reduir les desigualtats socioeconòmiques.

Es parteix d'una visió positiva i àmplia de la salut, basada en la garantia de drets, que creu i confia en la capacitat de les persones i les comunitats d'utilitzar els recursos que tenen a l'abast per desenvolupar tot el seu potencial, dissenyar i gestionar els seus propis projectes de vida i promoure les màximes quotes de salut i benestar.

Aquesta línia impacta sobre els Objectius de Desenvolupament Sostenible que puguin estar relacionats amb les accions realitzades pels ajuntaments comptant amb aquesta línia de suport econòmic (bàsicament 1, 2, 3, 4, 5, 8, 10, 11 i 17).

Suport Econòmic per a la Millora de les Condicions i els Estils de Vida

Introducció

Els ajuntaments són l'administració pública més propera a la ciutadania. Aquest fet genera, en molts casos, una capacitat de resposta més ràpida i ajustada a les necessitats de les persones. No obstant això, els municipis tenen limitats els seus recursos econòmics i l'establiment de prioritats fa que alguns programes quedin relegats a un segon terme.

Dipsalut vol promoure que les actuacions orientades al benestar de la població estiguin en l'agenda d'accions de tots els municipis de la demarcació. Per fer-ho, oferim suport econòmic als ajuntaments que fan un esforç en les línies següents:

- La promoció de la salut i la qualitat de vida
S'emmarquen en aquest àmbit aquelles actuacions dirigides a fomentar la salut individual i col·lectiva que incideixen en les condicions i els estils de vida, en els entorns i en els coneixements, les habilitats i

les actituds de les persones i les comunitats.

- La lluita contra la pobresa i l'exclusió social

S'emmarquen en aquest àmbit aquelles actuacions dirigides a millorar les condicions de vida (educació, treball, habitatge...) i a cobrir les necessitats bàsiques de les persones.

El programa Suport econòmic per a la millora de les condicions i els estils de vida facilita la realització dels Objectius de Desenvolupament Sostenible amb propostes i actuacions adreçades a garantir una vida sana i promoure el benestar per a tothom i en totes les edats (ODS 3, salut i benestar). Se centra especialment en aquelles persones que viuen en situacions més vulnerables, d'acord al compromís de la lluita contra la pobresa i les desigualtats en totes les seves formes, a través de mesures que facilitin el seu accés als recursos i als serveis bàsics (ODS 1, posar fi a la pobresa en totes les seves formes).

Destinataris

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona, organismes dependents i entitats municipals descentralitzades. S'atorga una única ajuda anual per a activitats

de promoció de la salut i el benestar i per a accions que lluitin contra la pobresa i l'exclusió social que es realitzin entre l'1 d'agost de 2020 i el 31 de juliol de 2021.

Imatge d'arxiu del programa de Suport Econòmic per a la Millora de les Condicions i els Estils de Vida

Objectius

- Promoure que es garanteixin de drets reconeguts en la Declaració Universal dels Drets Humans i la Convenció sobre els Drets de la Infància, especialment per als que constitueixen drets econòmics i socials.
- Promoure accions de promoció de la salut o activitats inclusives en l'àmbit de l'esport no competitiu, especialment per a persones, grups o col·lectius en situació de necessitat, vulnerabilitat o exclusió social.
- Promoure accions de promoció de la salut o activitats inclusives en l'àmbit del temps lliure i del lleure educatiu, especialment per a les persones, grups o col·lectius en situació de necessitat, vulnerabilitat o exclusió social.
- Promoure activitats educatives i/o socioculturals que promoguin l'autonomia de les persones, estils de vida saludables o el seu benestar.
- Promoure la integració operativa del model Determinants socials de la salut i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Cost i finançament

Programa de suport econòmic.

Sol·licitud

El període de sol·licitud d'aquest programa s'estableix a la convocatòria de subvenció que es publica al *Butlletí Oficial de la Província*. També es pot consultar a la web de Dipsalut.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud de prestació de serveis d'aquest programa des de la **seu electrònica**.

+

Fotografia extreta de banc d'imatges.

Subvencions per a Consultoris Locals, Formació d'Adults i Centres d'Educació Especial

Introducció

Malgrat la limitació dels recursos econòmics, els ajuntaments acostumen a oferir serveis que no sempre són dins les seves competències. La proximitat amb els ciutadans fa que sovint siguin la primera administració que detecta les seves necessitats i problemàtiques i també la que abans hi dona resposta.

Alguns d'aquests serveis es presten en àmbits tan estretament lligats a la salut dels individus i de les comunitats com l'atenció sanitària, la inclusió social i l'educació.

Cal tenir present que les instal·lacions municipals acullen, entre d'altres, serveis sanitaris i educatius, com ara escoles d'adults, centres d'educació especial o consultoris mèdics locals. Així doncs, els municipis contribueixen a proporcionar als veïns i les veïnes assistència sanitària de proximitat, preparació per poder accedir als circuits propis de l'educació formal i atenció a les persones amb necessitats educatives especials.

Enguany, el programa *Suport econòmic per a consultoris locals, centres de formació d'adults i centres docents d'educació especial* es vehicula a través de dos programes. El Pm13, per als consultoris mèdics, i el

Pm14, per als centres formatius d'adults o d'educació especial. Amb ells, des de Dipsalut posem a disposició dels ajuntaments gironins suport econòmic per a les despeses derivades del funcionament ordinari d'aquestes instal·lacions.

Aquests programes s'alineen amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible que fan referència a l'accés a serveis de salut de qualitat (ODS 3, garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones a totes les edats) i a serveis educatius adreçats a disminuir les desigualtats (ODS 4, garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom), així com amb els ODS 10, 11 i 16, encaminats a reduir les desigualtats i aconseguir societats justes i inclusives.

*A banda d'aquest programa, s'ofereixen altres línies de subvenció: per a inversions en consultoris locals i per a inversions en equipaments d'acció social. Podeu obtenir-ne tota la informació actualitzada a la web de Dipsalut, a l'apartat "Subvencions i suport econòmic".

Fotografia de banc d'imatges.

Destinatariis

Ajuntaments i/o altres ens locals de la demarcació de Girona que disposin d'aquests serveis, per les despeses ordinàries efectuades en:

- Consultoris locals (des de l'1 de gener al 31 de desembre de 2020)
- Centres de formació d'adults (des de l'1 d'agost de 2019 al 31 de juliol de 2020)
- Centres d'educació especial (des de l'1 d'agost de 2019 al 31 de juliol de 2020)

Objectius

Donar suport per a les despeses derivades del funcionament ordinari dels consultoris locals, els centres de formació d'adults i els centres d'educació especial.

Cost i finançament

Programes de suport econòmic

Sol·licitud

El període de sol·licitud s'estableix a les bases de la convocatòria de subvenció que es publicaran al *Butlletí Oficial de la Província* i que podreu consultar a la web de Dipsalut.

Es tracta de dues línies de subvenció en què poden participar tots els municipis gironins.

Les sol·licituds d'aquests programes s'han de realitzar a través de la **seu electrònica**.

Per demanar suport econòmic per a consultoris mèdics locals, cal sol·licitar el Pm13.

Per a centres de formació d'adults i per a centres d'educació especial, cal demanar el Pm14.

Fotografia de banc d'imatges.

Suport a Projectes d'Inclusió Social per a Joves en Situació de Risc

Introducció

Existeixen diversos factors que dificulten els processos d'emancipació dels joves, agreujats tant per la dificultat d'accés al habitatge com per la precarietat en l'àmbit laboral que es troben, independentment de quina sigui la seva formació. Aquests factors incideixen en els joves més vulnerables generant importants limitacions i allargant els processos emancipatius. Durant els últims anys amb l'arribada del nombre de menors migrats/des sols/es i amb l'assoliment de la majoria d'edat de joves que han estat tutelats per l'Administració, trobem a una franja important de joves que necessiten suport al procés d'emancipació i que desborden els pocs recursos existents. Per aquest motiu les diverses administracions, liderades per la Generalitat de Catalunya amb l'Estratègia catalana per a l'acollida i la inclusió d'infants i joves emigrats sols/es s'han posat a treballar de manera coordinada per tal de donar resposta a aquesta realitat social.

Mitjançant aquesta línia es dona suport a diversos projectes de formació, acompanyament i accés a l'habitatge, prioritant els projectes/accions d'inclusió d'infants i joves que fan referència a l'assoliment del:

- Dret al habitatge digne en un entorn protegit (ODS 3)
- Dret a l'educació i/o oportunitats formatives adaptades (ODS 4) per tal de garantir l'accés a la formació reglada.
- Dret a tenir acompanyants/mentors adults i dret de relació i convivència amb especial referència al restabliment de vincles socials.

Concretament mitjançant aquesta línia de suport enfortim en ODS 10.7, 16.7, 16.2, 4.7, 4.6, 4.5 i 4.3 relatius a l'accés a l'educació i la construcció de societats inclusives i pacífiques per protegir els drets de la infància i l'adolescència.

Fotografia extreta de banc d'imatges.

Destinatariis

- Ajuntaments, consells comarcals, consorcis d'acció social de la demarcació de Girona amb competències de serveis socials i entitats sense finalitats lucratives.

Persones beneficiàries

Joves que han migrat sols/es, joves extutelats/des i joves de 18 a 25 anys en situació de carrer..

Objectius

- Promoure la convivència i la cohesió social en els municipis de la demarcació.
- Establir una xarxa de protecció en els joves en situacions de major vulnerabilitat, enfortint la xarxa pública per tal que les institucions i el tercer sector pugui donar resposta a noves necessitats socials complexes.
- Enfortir les capacitats assistencials, generant noves places d'acollida per tal de donar resposta al increment en el volum de casos.
- Reforçar la xarxa de serveis i acompanyar als ajuntaments en l'atenció a realitats complexes i globals.

Cost i finançament

Programa de suport econòmic.

Sol·licitud

El període de sol·licitud s'estableix a les bases de la convocatòria de subvenció que es publiquen al Butlletí Oficial de la Província i que podeu consultar al web de Dipsalut.

Les sol·licituds s'han de presentar bianualment, i a través de la seu electrònica.

Fotografia extreta de banc d'imatges.

Altres serveis: Subvencions, Formació i Observatori

Subvencions fora del Catàleg de Serveis

Posem a disposició d'ajuntaments, altres ens públics i entitats sense ànim de lucre de la demarcació de Girona diverses línies de suport econòmic, algunes de les quals són fora del Catàleg de Serveis.

Les enumerem a continuació:

- **Subvencions de Cooperació Internacional al Desenvolupament** (per al finançament de projectes de cooperació promoguts per entitats sense ànim de lucre de la demarcació de Girona)

- **Subvencions a organitzacions per a la realització d'activitats en matèria de condicions i estils de vida** (per a actuacions contra la pobresa i l'exclusió social; i per a accions de promoció de la salut i qualitat de vida. Dirigida a entitats amb finalitats no lucratives)

- **Subvencions per a la realització d'intervencions terapèutiques** per millorar la qualitat de vida a la demarcació de Girona (per a entitats sense ànim de lucre)

- **Subvencions per al finançament de despeses derivades d'inversions en equipaments dels consultoris mèdics locals** (dirigides als ajuntaments)

- **Support econòmic per a inversions en equipament dels centres d'acció social de la demarcació de Girona** (dirigit a Ajuntaments i a organitzacions no lucratives)

- **Subvencions per al finançament de despeses derivades del funcionament ordinari dels centres de formació d'adults i dels centres docents d'educació especial** (per administracions públiques locals, sector públic vinculat i organitzacions no lucratives)

- **Subvencions pel finançament de l'assessorament i suport tècnic a polítiques municipals de protecció de la salut** (dirigida als ajuntaments de la demarcació)

- **Subvencions per finançar les despeses per a la realització de congressos, simposis, jornades i actes en l'àmbit de la salut i social a la demarcació de Girona** (per administracions públiques de caràcter no territorial i entitats de dret privat sense ànim de lucre)

- **Subvencions a col·legis professionals de la salut, el benestar i/o l'acció social** de la demarcació de Girona per a activitats de formació dels seus col·legiats que incorporin la perspectiva de Dipsalut en la seva concepció de la salut i l'acció social (dirigida a col·legis professionals)

Per obtenir-ne tota la informació, cal dirigir-se al web de Dipsalut, a l'apartat Subvencions i suport econòmic.

Formació per a professionals dels àmbits de la salut pública i l'acció social

Oferim activitats formatives adreçades principalment als professionals que intervenen en salut pública i acció social. L'objectiu és facilitar-los l'aprenentatge continuat perquè pugin actualitzar constantment els coneixements i adquirir noves competències. Aquestes activitats es relacionen principalment amb els objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) següents: ODS 4, concretament, per garantir l'accés en condicions d'igualtat a una formació tècnica, professional i superior de qualitat per facilitar oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom, i ODS 3, en la meta de garantir el desenvolupament i la capacitat en matèria d'alerta primerenca, reducció i gestió dels riscos per a la salut.

Enguany, per adaptar els cursos al nou context generat per la Covid-19, hem adaptat el programa a un format amb modalitat en línia per a la majoria de cursos.

Hem ampliat la nostra oferta formativa i oferim nous cursos, com ara com integrar la diversitat de gènere en l'àmbit local, sobre llenguatge no sexista i cursos per a intervencions des d'una mirada interseccional. Hem inclòs formació orientada al benestar emocional de les persones i sobre gestió pràctica del que sentim en temps de coronavirus. Formació d'atenció centrada en la persona, de lideratge, motivació i gestió d'equips en temps d'emergència; identificació, actuació i prevenció de l'abús sexual infantil (i un dins entorns digitals), també per abordar la problemàtica dels matrimonis forçats, atendre idòniament infants víctimes de violència masclista i, finalment, com afrontar la discriminació LGBTI+.

Tots els cursos són gratuïts. Per conèixer-ne els detalls i formalitzar les inscripcions, cal dirigir-se a la web de l'organisme, a l'apartat "Formació".

A continuació, enumerem els cursos que s'ofereixen de manera continuada:

- **Curs de gestió i control d'instal·lacions d'alt i de baix risc de transmissió de legionel·losi.**
- **Curs per a personal manipulador de les xarxes d'aigües d'abastament de consum humà.**
- **Curs per a personal operador i mantenidor de piscines d'ús públic.**
- **Curs bàsic de formació per a personal manipulador d'aliments del comerç minorista i la restauració.**
- **Curs de primers auxilis psicològics en situacions d'emergència.**
- **Curs d'autoprotecció psicològica i tècniques de destraumatització per a personal integrant dels equips d'emergència.**
- **Curs d'intervenció psicològica d'urgència per a víctimes de violència sexual.**
- **Curs eines per a una mirada interseccional pràctica en la intervenció social.**
- **Curs de llenguatge no sexista, l'art de la inclusivitat.**
- **Curs 10 bons hàbits emocionals per a la resiliència individual i comunitària. La resiliència: el repte social i emocional de la Covid-19.**
- **Curs diversitat de gènere.**
- **Gestió pràctica d'emocions en temps de coronavirus.**
- **Curs de prevenció de maltractaments a les persones grans.**
- **Curs d'atenció centrada en la persona.**
- **Curs de lideratge, motivació i direcció d'equips.**
- **Curs de l'abús sexual infantil: identificació, actuació i prevenció.**
- **Identificació i prevenció de l'abús sexual infantil en entorns digitals.**
- **Prevenció, identificació i abordatge de matrimonis forçats.**
- **Com afrontar la discriminació LGBTI+.**
- **Atenció dels fills i les filles de violència masclista.**
- **Cursos de formació per a diferents tipus d'usuaris i usuàries dels desfibril·ladors d'ús públic.**

Se'n poden afegir d'altres, per tant, es recomana actualitzar la informació consultant la pàgina web de Dipsalut (www.dipsalut.cat).

Dipsalut ha estat treballant intensament per establir les bases de l'[O]bservatori Social i de Salut de la Demarcació de Girona, amb la voluntat de poder presentar els primers resultats en el marc d'aquest Catàleg de serveis.

Està previst que l'espai web de l'ens estigui disponible durant el primer trimestre d'aquest any 2020. En aquesta pàgina web, oferirem diversos recursos per conèixer la realitat del territori des d'un vessant social i de salut basat en el model de determinants socials, els drets humans i la perspectiva dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

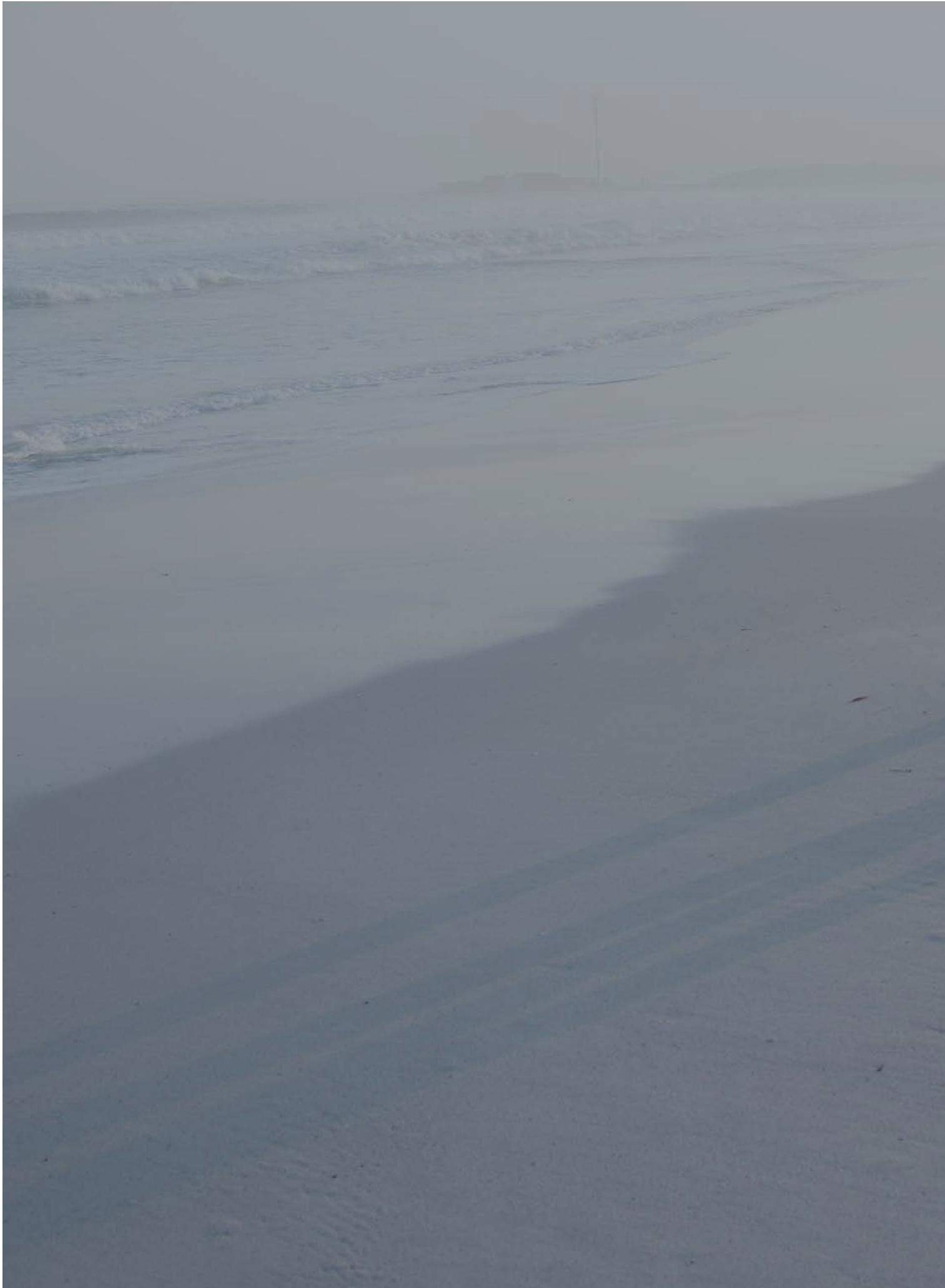
L'Observatori està especialitzat a mostrar les desigualtats, i és per això que oferirem un conjunt d'indicadors que permetran monitoritzar i comparar la realitat dels diferents territoris, tant en relació amb els aspectes socials com pel que fa a la salut. No hi mancarà una visió transversal de salut ambiental ni tampoc de gènere, i vetllarem per incloure els altres eixos de desigualtat, com l'edat o la classe social.

Aquests indicadors es mostraran de diverses maneres: xifres, gràfiques, mapes..., i també en format dades obertes per a les persones que hi estiguin interessades amb la intenció d'oferir una altra interactivitat amb l'usuari. En tot moment, mirarem de donar les dades amb el nivell de desagregació territorial més petit i garantint la qualitat estadística, l'anonimat i la confidencialitat.

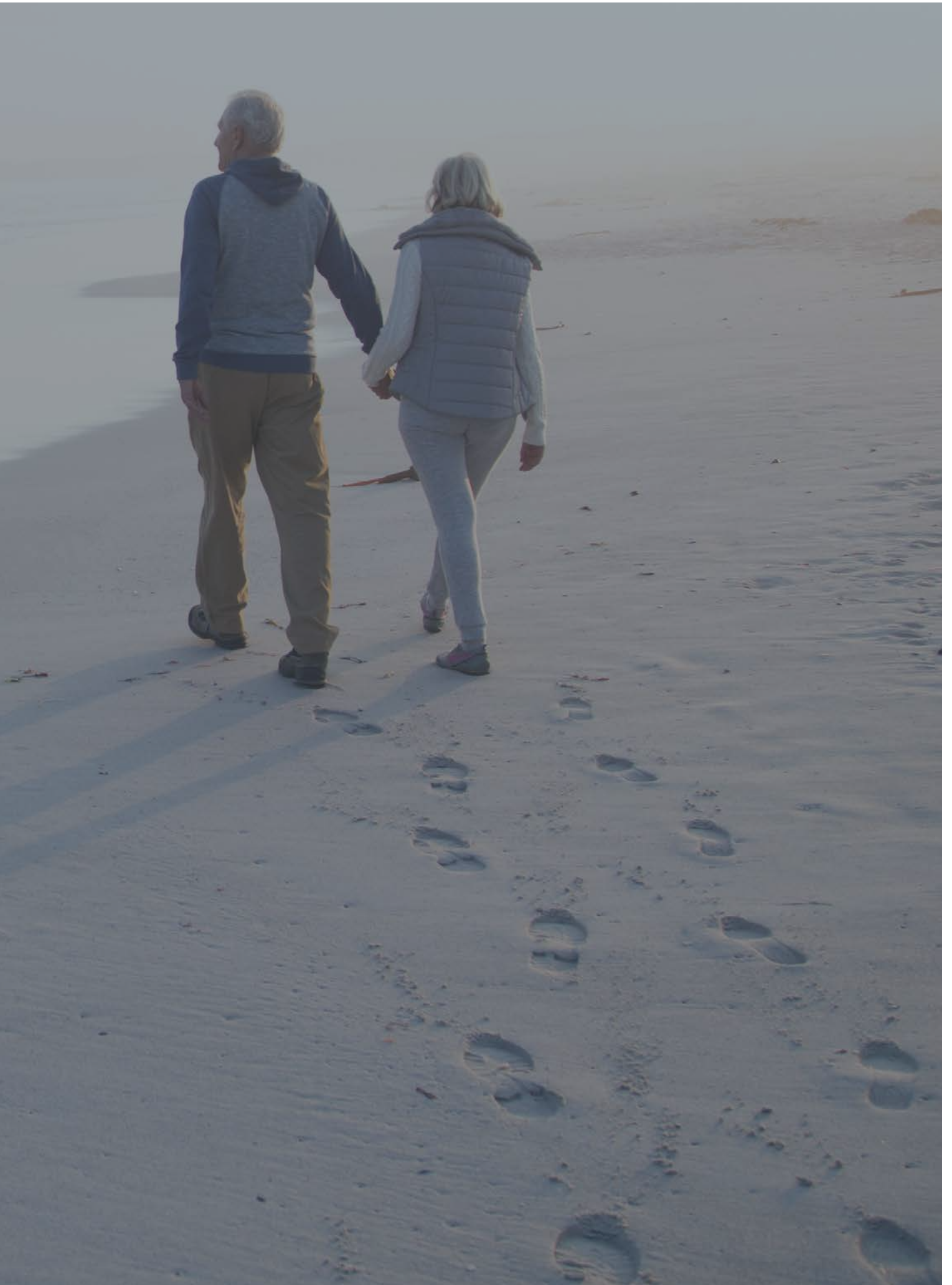
L'equip de l'[O]bservatori també oferirà formació, realitzarà tasques d'assessorament i periòdicament anirà oferint informes d'interès per al territori i el món local.

El projecte rep finançament a través dels Plans de Competitivitat i Especialització Territorial (PECT), promoguts per la Unió Europea i la Generalitat de Catalunya. És fruit d'una aliança amb l'Institut d'Investigació Biomèdica de Girona (IdibGi) i la Fundació Salut Empordà. A més, compta amb la participació de diversos grups de recerca de la UdG i la col·laboració del Campus Social i el Campus de Salut de la Universitat de Girona.

Ens trobaràs a:

Parc Científic i Tecnològic de la Universitat de Girona
Edifici Jaume Casademont

C. Pic de Peguera, 15 – La Creueta
17003 Girona- Tel. 972414720
info@dipsalut.cat

www.dipsalut.cat

Dipsalut
Organisme de Salut Pública
de la **Diputació de Girona**